

15 NİSAN 1995 SAYI 38

30.000 TL (1 DV. lant)

KERVAN

DÜNDEN GÜNÜ

GÜNÜDEN YARINA

GAZİ'DEN ÖĞRENİYORUZ

Gazi Direnişçileri Konuşuyor:
"Birlik Zaferin Güvencesidir"

TKP 9.Kongresi Toplandı:
"Gazi Direnişi Tüm Düşüncemizi Değiştirmiştir"

Gözatında Kayıplara Hayır!

İŞÇİ MUHABİRLER YAZIYOR

TAHİR ASLANTAŞ DEDE

DUYURU

Sivaslı halk ozanlarını ve yazmış oldukları eserleri tanıtmak amacıyla, bir antoloji hazırlamaya başladım. Aşık, ozan hemşehrilerim öz geçmişlerini yazdıktan sonra eserlerini bana ulaştırırlarsa memnun olurum. Veya beni arayarak bulundukları adresi söylerlerse, ben gelir, onlardan gerekli bilgileri ve eserlerini alırım. Aşık ve ozan arkadaşların bana yardımcı olmalarını temennî ederim.

Tahir Aslantaş, Ali Baba Sokak, No:124, Ümraniye, İstanbul (Tel: 0216-412 39 03)

SABRİ YÜCEL

KERVAN

Kervan'ın Ocak 1995 sayısında, derginin bundan böyle bayilere dağıtılmayacağını, okurların abonelik yoluyla dergiyi elde edebileceklerini duyurdunuz. Buna üzüldüğümü belirttim. Bu durumun ekonomik nedenlerden kaynaklandığını tahmin ediyorum. Kendinize göre mutlaka haklı gerekçeleriniz vardır. Fakat, ne olursa olsun, *Kervan*, tüm bayilerde dağıtılabilmeliydi... Derginin salt abonelik yoluyla dağıtımının onun sınırlı bir alanda kalmasına neden olacaktır. Oysa, bence, dağıtım konusundaki maddi sorunlar ne yapıp yapıp aşılmalı (örneğin derginin fiyatı biraz daha artırılabilir). Dergi bayilerde bulunabilmeliydi. Umarım ileri bir tarihte *Kervan*'ı tekrar bayilerde görebiliriz.

NEVZAT KAYA

ALİ EVİ

Sil ruhunda kin ile yanlışları, Hakim olsun doğruluk yanlışları, Kabul etmez kibirli yanlışları, Temiz kalpli gir Ali'nin yoluna.

Karanlık dumanlar yurta dağılsın, Zulmedenler tuzağında boğulsun. Barış, sevgi bu dergaha yığılsın, Sen dal isen gir Ali'nin yoluna.

Dünyada barış hakka çiçektir, Hakkın yolu Ali ile ölçektir, Saygı bilim özlü gerçektir, Çiçek gir Ali'nin yoluna.

Uyan! insanlığa sesleniyorum, Sızlamasın hakkın adı diyorum, Cehaleti barışla vuruyorum, Bal isen gir Ali'nin yoluna.

Hak sevgisi daima yoklasın bizi, Cahilin ateşi yakmasın bizi, İyilik kötülerden saklasın bizi, Bir gül gir Ali'nin yoluna.

Muhammed Ali dergahına varalım, Bir gönülde, bir kenarda duralım, Kaya sesi hakka hedef olalım, Haydi canlar gelin Ali yoluna.

KADİR İNCİ, OKMEYDANI

YAKANLARA SOR

Arif olup her manayı çözenin Katli vacip derler oruç bozanın Özgürlük adına şiir yazanı Tatlı canları yakanlara sor

Sarmış dört bucağı kurt ile çakal Sünneti aşılıyor saç ile sakal Araplara döndük şükür küllihal Otelere benzin dökenlere sor

İnancını değiştirmez kıyafet İçinde dolaşır türlü melanet Sardı başımızı bunca cehalet Tütsü yapıp insan ütenlere sor

Herkes bilir kiblesini yönünü Kimse inkar etmez dinini Oku üfle şeytanını cinini Muska yapıp büyü yapanlara sor

Korkuturlar ecinniden periden Hizmet bekler cennetteki huriden *Kadir* kulum geri kaldık sürüden Sırat köprüsün geçenlere sor

KAZIM CAMEKAN

BU SON OLSUN

Yüzyıllardan beri sürüp gelen caniler saldırılarını Gazi Mahallesi'nde bir kademe daha arttırdılar. Dünkü kallesçe saldırıların yaraları kurumadan yenilerini eklediler. Meydanlarda cirit atıyorlar ve devlet bunların işbirlikçisi! Memleketi bu karanlık güçlere, ırkçılara ve gözü dönmüş katillere bırakmayalım. Demokrasiye ve laikliğe sahip çıkalım.

TAMER TALİPOĞLU, TARSUS

BİLSİNLER BENİ

Dünya varlığında gözümüz yoktur, Buruk bir fukara sansınlar beni. Gerçek erenlere bağlı özümüz, Bırak hal bilmeyen sansınlar beni.

Doğruluktan çıkmaz bizim düşünce, İnsan anlam verir bunu görünce, Cahil anlamadı bizi derince, Bırak birşey bilmez sansınlar beni.

Bu dünya düzeni yapısı böyle, Ne olur sevdim seni beni anla, İnsanın kamili sendi görünce, Deli bir divana sansınlar beni.

Talibi kuşkusuz bağlıdır cana, Bir müşrid olmasa girilmez yola, Müşridin kamili Reşid olursa, Reşid'in oğluyum bilsinler beni.

AHMET KANTEKİN

HUBYAR DEDEM

Bir köy vardır Sivas ilinde, Bir adı Hubyar bir adı Tekke, Bir gönül bağıdır Pir'in elinde, Bu köy benim köyüm Hubyar Dedem

Çetirezden başlar ziyaretleri, Ağcahöllükte tut dilekleri, Mıhlının yanında gördüm ben seni,

Kırk para olmuşsun Hubyar Dedem

Çetirezde verdin salavatını, Gürge çukuruna aldın Baratını, Kılıçkesende gösterdin kerametini, Yol gösteren sensin Hubyar Dedem

Bizim köyün yolu tozlu dumanlı, Yalın ayak çıktım koçlu, kurbanlı, Vardım türbelere niyaz eyledim, Dertlere dermansın Hubyar Dedem

Değirmene vardım unun öğüttüm, Çermişin suyundan bir yudum içtim, Ağca dede de kaynayıp coştum,

Çıktım Tekke'liye Hubyar Dedem

Tekke'li yaylası bizim yaylamız, Akpınar'dan gelir içme suyumuz, Asa pınarında kırk taş sayınız, Bizlere nur saldın Hubyar Dedem

Dokuzlara çıktım seyrân eyledim, Güneş doğumunda dua söyledim, Kurban kesip yoluna, lokmalar verdim,

Gözetleyen sensin Hubyar Dedem

Nice mucazatlar gösteren sendin, İndin İstanbul'a Beratın aldı, Yirmidört saat fırında kaldın, Sakalın buz tutmuş Hubyar Dedem

Bir el idin, bir Pir idin, bir derviş, Bir yol idin, bir sel idin, bir sırdaş, Bir can idin, bir nar idin, bir yoldaş,

Erenler köyüdür Hubyar Dedem

Garip Ahmet dua eder özünden, Ayırmasın yolumuzun izinden, İnsanlık yolunda hak divanında, Bize duacı ol Hubyar Dedem

C.E., ÇORUM

KERVAN

Kervan'ı severek, beğenerek ve birazda eleştirerek takip ediyorum. Onda farklı birşeyler bulabiliyorum, daha kısa aralıklarla çıkmasını istiyorum.

Yaşadığımız toplumu bir bütün olarak kavramamız gereğine inanıyorum. *Kervan*'ın Aleviliği işlemesini olumlu değerlendiriyorum. Ancak benim dergiyi izlememde, onun bilimsel veya özgün düşünceleri daha fazla etkindir...

Kürt meselesi değinilmesi gereken bir meseledir. Ulusalçılık hem tehlikeli hem de önemli bir sosyal duygudur. Kontrgerilla vb. de *Kervan*'da işlenmiyor. Topluma bütünsel anlayışla daha hızlı ve sürekli hitap edebilmeliyiz.

Kervan'ın belirlediği, ana çelişki şeriatçı güçlerle demokratik güçler arasındaki çelişkidir düşüncesine, haklılık içerse de, katılmıyorum... Laik-demokratik cephe fikri bütünsel bir bakış ifade etmemektedir.

Bu dönemde ayakları yere basan, sol bir fikir ve harekete ihtiyaç vardır. İnsanların adaletçi, özgürlükçü, akılcı, barışçı karakterlerine hitap etmeliyiz.

DENİZ BİNGÖL, ERZURUM

MERHABA

Ben, 19 yaşında ve Erzurum doğumluyum. Aleviyim. Bundan bir yıl öncesine kadar Aleviliğin ne olduğunu bilmiyordum. Alevilik nedir denildiğinde boynumu büküyor, tartışmalara katılmıyordum. Bu yüzden, ağladığım geceler bile oldu. Şimdi, az çok birşeyler öğrendim.

Erzurum'da, Doğu'da Alevi olup da Aleviliğin ne olduğunu bilmeyen binlerce kardeşlerim var. Bunlara nasıl yardım edebiliriz, ellerinden tutup nasıl Alevi toplumuna kazandırabiliriz? Sizin aracılığınızla bütün büyüklerime, Dedelerimize seslenmek istiyorum. Bu kardeşlerimizi de Alevilik konusunda bilgilendirelim.

OZAN KIZILGÜL

CEPHE SAFINA

İşçi, köylü, gençlik, tüm emekçiler,

Laik-Demokratik Cephe safına!... Emek kavgasında devrimci güçler, Laik-Demokratik Cephe safına!...

İş, ekmek, özgürlük ve barış için, Zulme korkusuzca haykırış için, Karanlığa karşı koş yarış için, Laik-Demokratik Cephe safına!...

Diyorsan son bulsun sömürü-talan, Kalksın aramızdan her türlü yalan, Onurla yaşayıp onurlu kalan, Laik-Demokratik Cephe safına!...

Ne yoksul ne çıplak, aç açık gezen, Ne bir tek ezilen, ne bir tek ezen, İstersen gerçekten aydınlık düzen, Laik-Demokratik Cephe safına!...

Kapitalist Düzen yıkılmadıkça, Vurgün-soygün kökten yok olmadıkça,

Yaşamak istersen insanca-hakça, Laik-Demokratik Cephe safına!...

Gün birlik gündür cephe yolunda Devrimci sınıfın öncü kolunda, Kurtuluş olamaz kendi halinde, Laik-Demokratik Cephe safına!...

Ezgimiz çağlasın birlik telinden Faşist-yobaz çıkamasın ininden, Yanaysak halkların

kardeşliğinden, Laik-Demokratik Cephe safına!...

Kızılgül'üm gayrı dinsin acımız, Dinsin yüzyıllardır süren sancımız,

Emek cephesinde sınıf öncümüz, Laik-Demokratik Cephe safına!...

H.ŞAHİN, OKMEYDANI

SELAM OLSUN

Kara bir haber İstanbul'dan, Gazi Mahallesi'nde Cemevi'nde, Dört kahvede bir pastahanede, Kara eller otomatik tüfekte, Taramışlar insanları,

kurşunlamışlar, Cemevi'nin bekçisini de vurmuşlar.

Şeyh Bedreddin'in isyanı, Bu haber duyulur da, Durmak olur mu? İstanbul'un dört bir yanından, Gazi'ye aktı canlar, Yaşlı gözlerle, Yüreklерinde nefretle.

Amaçları yüreğindeki kini kusmaktı, Sorumlulardan hesap sormaktı,

Aynı amaçta ne çok insan vardı, Gece boyu protestolar sürdü, Alaca karanlık yerini, Tan yerinin kızılığına bıraktığında,

İnsanlar hala dimdik ayaktaydı.

Pusudaydı azrail, Kol geziyordu ölüm sokaklarda, Pusudaydı sorumlular, Hazırdı silahlardaki parmaklar, Biliyordu vurulacak binler

biliyordu, Ama ölümün üzerine gidiyordu, Onlar için zaten anlamsızdı yaşamak,

Bu utanç verici ülkede.

30 şehit verdi canlar, 30 şehit verdi kızılbaşlar, Yüzbinlerce şehidimize, Selam olsun.

TAMER TALİPOĞLU

HZ.ALİ'NİN DÖNÜŞÜ

Hz. Ali'nin soyu, Oniki İmamlar ve evlatlarıyla yüzyıllar boyu devam etti ve etmektedir. Muaviye-Yezit soyundan gelen Emevi çetesi Ehlibeyt neslini yok etmeye çalıştı, biz daha da çoğaldık ve çoğalacağız.

Geçmişin büyük düşünürleri olan halk ozanları Hz. Ali'nin, Ehlibeytin ve Oniki imamların üzerine ağıtlar, deyişler yazdılar. Onları şiirlerle, nefeslerle, düvazimamlarla yaşattılar.

Büyük Alevi Halk ozanı Pir Sultan Abdal bir şiirinde: "Ali'm ne yatarsın günlerin geldi" bir başkasında : "Ben Ali'yim Ali benim" derken neyi kastediyordu? Pir Sultan Abdal, bu büyük ozan ve düşünürümüz biliyordu ki, Ali'nin soyundan gelenler, Ali'yi sevenler param parça. Bu parçaları bir araya getirebilmek, birlik sağlayabilmek için darağacına gitmekten çekinmedi. Yazık ki kendisine, "Pirim sen ölmeden ben ölürüm" diyenlerin hiçbir yanında kalmamıştı.

Eğer Pir Sultan Abdal'ın şiirlerini ve deyişlerini korkusuzca söyleyebilmek ve Ali'nin geri gelmesini istiyorsak, Alevileri birleştirmek için bir tutkal oluşturmamız gerekiyor. Bu tutkal "örgütlenme"dir. İşte o zaman Ali'm düldülü eğerleyip gelecektir.

Gelin hepimiz, Hz.Ali'nin düldülü eğerleyip, zulfikarı kuşatmasına yardım edelim. Gelin bir vücut oluşturalım, vücut Ali'nin vücudu olsun. Bir ses oluşturalım, ki Ali'nin narası olsun. Cahillerin kafasına birlik ve sevgi kılıcıyla vuralım, o da Ali'nin zulfikarı olsun.

KAZIM AÇIKGÖZ, ESENYURT

ŞERİATÇILAR

Şeriatçılar 9-10 yaşlarındaki çocuklara Kur'an kursu adı altında Atatürk düşmanlığı aşılamaktadırlar. Bu kursları örtü olarak kullanıp militan yetiştirmekte olup Esenyurt'ta köşe başlarını tutma yarışına girmişlerdir. Caddelere cephele arsalari satın almak, ekonomik güç kazanmak için hiçbir fırsatı kaçırmıyorlar.

Yalnız burada mı? RP'li İstanbul belediyesi İSMAR adı altında ucuz et satarak şeriatın örgütlenmesine geniş çapta yardımcı olmakta. İstanbul'da hava kirliliği had safhaya ulaşmışken, RP örgütleri tarafından halka kalitesiz kömür dağıtmalar, halktan "camiye yardım" adı altında para toplamalar gırla gidiyor. Hele Avcılar Kemalpaşa'da, Ramazan'da iş durdurup oruç tutmayan işçilerin paralarının verilmemesi ve okullardan Alevi gençlerin toplanıp, MGTV toplantılarına götürülmeleri.

Bir devlet organı olarak örgütlenmiş şeriatçı şer güçlere Diyanet adı verilmiş ve her yıl trilyonlar dökülüyor. Diyanet'e neden para ayrılсын, derhal kal-

dırılması gerekiyor. Camilerin kira aldığı yerlerin gelirlerinin devlete gitmesi, vakıfların parasının devlet hazinesine gitmesi gerekiyor.

Alevi toplumu ibadetini bağımsız yapıyorsa, Sünni toplumu ibadeti için devletten niçin ödenek alsın? Görüyoruz ki biz Alevilerin verdiği vergiler, Diyanet aracılığıyla Maraş'ta, Gazi'de, Ümraniye'de kurşun olarak geri geliyor. Sivas'ta ateş olarak bizi yakıyor. Bizim diyanete verecek bir çöpümüz dahi yoktur. Bunu herkese iyice duyup anlatmak gerekiyor.

Bu arada kendilerine Alevi Dedesi diyen Şii bozuntuları, Aleviliği İran Şiiliğine döndürmek istiyorlar. Ama Anadolu Aleviliğini, Hünkar Hacı Bektaş Veli öğretisini ve kültürünü kimsenin camilere taşımaya, ne devletin ve ne de bu şeriatı satılmış kişilerin gücü yetmez, yetmeyecektir.

KARTAL ŞAHİN

UYANALIM

Laik, demokratik, devrimci, güçler olarak artık uyanmalıyız. Gözümüzü açmalıyız. Gün örgütlenme günüdür, birlik günüdür, mücadele günüdür. 7'den 70'e kadar hep bir olmalıyız. SSCB'de sosyalizmin çözülmesiyle başlayan, milliyetçi ve dinci gerici rüzgarlara karşı birlik olmak zorundayız.

Bugün Türkiye'de sivil faşistler ve dinci gruplar her gün güçlenmektedirler. Meydanlarda devletinde desteğiyle cirit atıyorlar. Aydın, ilerici, demokrat ve devrimci insanları katlediyorlar. Devletin tüm odaklarında gerici ve faşist güçler var.

Özellikle gençlik olarak örgütlenmeliyiz. Yarın geç olacak. Yılmak yok, bıkmak yok, umutsuzluk yok, açıkçası her alanı kullanmalı, örgütlülüğü sağlamalıyız.

Bu kavga emek kavgasıdır. Burjuvazi bunalıma girdikçe daha da köpekleşiyor. Her gün yüzlerce emekçiye saldırıyor. Şunu çok iyi biliyoruz ki bedel ödenmeden bu kavga kazanılmaz.

H.KIRCA, GAZİ MAH.

DEYİŞLERİMİZ

Yüzyıllardır, öz kimliğimiz olan kültürümüzü nasıl koruyabildik? Evet kimliğimiz diyoruz, çünkü asırlardır süren geleneklerimiz, göreneklerimiz, edebiyatımız, müziğimiz ve ibadetlerimiz sayesinde toplumumuz tanınır hale gelmedi mi?

Öyleyse bırakın sade kalsın deyişlerimiz de, türkülerimiz de. Ben de yeni kuşaktanım ama sözüm ona üretkenlik adına, özgünlük adına yapıları yanlış buluyorum. Tabii ki suçun hepsi gençlerde değil, büyüklerimizden gelen yanlış öğreti ve telkinlerde de kusurlar var.

Bir sanatçı çıkıyor radyoya, TV'ye ya da gazino sahnesinde "Eyvallah şahım eyvallah"ı okuyor. Kemanından orguna kadar bütün çalgı aletleri var. Buna karşılık türkünün öz çalgısı saz, yok denecek kadar kısık kalıyor.

Üstüne üstlük, 21 kıtadan oluşan ve aslen düvazımam olan bu nefesin, bir şarkı imiş -hatta rastgele bir oyun havasıymış- gibi söylenmesini kabullenemiyorum. Bu türlü söyleyen sanatçıları da şiddetle eleştiriyorum.

Madem sanatçısınız, madem halk size üretgen gözleriyle bakıyor; üretin kardeşim, kendinize has müzik ve söz üretin, üretin ki yarınlarda sizleri savunsun. Geçmişteki o insanların güzelim sözlerini günümüze kadar getirebilmişse türküler, deyişler, düvazlar; içindeki mesajların sayesinde. Yaşadıkları günün yarınını görebilmişlerdir. Sanatçı, ozan, aşık diye ben bu insanlara derim. Oysa sizler bu tür yorumlarla, onların dünya insanlığına vermek istediği mesajı çürütüyorsunuz. Dinleyenler de farkında olmaya katılıyorlar.

Bütün ünlü veya ünsüz

hatta yeni yetişen sanatçılara ve ozanlara sesleniyorum. Özellikle sözlerim arabesk, fantezi şarkı okuyucularına. Bu sanatçılar şimdilerde ticaret müziklerine Alevi toplumunun asıl söz ve müziklerini de alet etmektedirler. Bugüne kadar söyledikleri karamsar şarkı ve türkülerini insanların gözlerini yaşlarla doldurmaktan ve hatta intihara kadar götürmekten başka ne işe yaramıştır? Amaçları sadece para kazanmaktan başka birşey midir?

Emrah'ından, Ferdi'sine, Müslüm'ünden, İbrahim Tatlıses'ine kadar bütün ticaret müziği yapımcılarını ayıplıyorum. Kendilerini müzikle uğraşan bir genç olarak uyarıyorum: Bırakınız geçmişteki insanların mirası olan türkülerimiz, deyişlerimiz, düvazımlarımız eski sadeliğinde kalsın. Onların ürettiklerini şekilden şekile sokmak, yaranlarına hakaretten, saygısızlıktan başka birşey değildir.

Dinleyicilerden, sanatçılardan ve bu işin meraklılarından alınlar varsa kusura bakmasınlar, dostça bir eleştiri olarak kabul etsinler.

HÜSEYİN TEKKEŞİNOĞLU DEDE'NİN UYARISI

KERVAN DERGİSİ'NE,

Dede olmam dolayısıyla güzelim İstanbul'da kurulan Alevi-Bektaşî kuruluşlarını gezdim. Aleviliğin tehlikede olduğunun kanaatine vardım. Şahkulu'na, Karacaahmet'e, İkitelli'ye, Sarıgazi'ye gidişimde, oralara Kuran kursu açıp, cenaze kaldırma hocaları yetiştireceklerini duydum; abdest almayı ve beş vakit namaz kılmayı öğreteceklermiş. Şimdiye dek Aleviler suç mu işlemiş camiye, Kuran'a, namaza önem vermemekle? Şimdi de çıkıp birileri Aleviliği temsil eden bu merkezlerde oturmakta ve Dedelerin bazıları şeriatı lamba yakmaktadırlar.

Gençliğimiz Aleviliğin özlemini çektiği bir sırada, bilhassa laik Türkiye'de böyle yobaz Dede'lerin önüne geçilmelidir. Bir ilahiyat fakültesi dekanı, "Bugün Kuran'ı cenazede okumanın bir faydası yok. Cennet cehennem bileti veren din adamlarına iman etmeyin. Ölünün yeniden dirilmesi mümkün değildir..." diye TV'lerde konuşurken, bizim tekke edebiyatımızı, medrese edebiyatına benzetenlere ve cemevlerini camilere çevirmek isteyenlere yazıklar olsun!

Hüseyin Tekkeşinoğlu Dede

KERVAN

■ Aylık dergi. ■ Genel Ajans Ltd. Şti. adına sahibi: İsmail Yıldırım ■ Sorumlu yazı işleri müdürü: Semih İra ■ Merkez yönetim bürosu: Piyerloti Cad. No:17/4, Çemberlitaş, İstanbul. Tel: (0212)516 84 64 ■ Temsilcilikler: Esenyurt: Kazım Açıköz, Fatih Mah. Suyoluüstü Yaprak Sok. No:8 ■ Gaziosmanpaşa: Ayhan Yöle, Zübeyde Hanım Mah. Sultan İşhanı, No:4/2, Dörtöl Tel:0212-536 96 01 ■ Halkalı: Eyüp Barışık, Kuruçeşme Cad. Çipek Sok. No:19/A Hasanoğlenderesi-Aluşehir ■ Kartal: Niyazi Şahin, Hamam Sok. Ideal İşmerkezi, No:4/4 Tel:0216-353 57 25 ■ Okmeydanı: Ahmet Yılmaz, Piyalepaşa Mah. Piyalepaşa Cad. No:148 Kat:2 Tel:0212-250 93 38 ■ Unkapanı: Ali Haydar Göğercin, I.M.Ç. 6. Blok, No: 6610 ■ Tuzla: Ahmet Karataş, Yayla Mah. Hatboyu Cad. Yıldız Sok. No:6 ■ Adana: Ali Güneşer, PTT Evleri, 1233/6 Sok. No:26, Tel:0322-329 61 02 Yüreğir ■ Adıyaman: Aytekin Işık, Kayalık Mah. 131 Sok. No:9 Tel:0416-216 08 12 ■ Adıyaman-Gölbasi: Niyazi Arslan, Asfalt Cad. Tam Elektronik, No:84/6, Gölbasi ■ Antakya: Alaeddin Baklaci, Meydan Mah. Anneplik Cad. B.Leyla Pasajı No:26/2 Tel:0326-213 65 82 ■ Bolu: Nazım Güvenç, Aktaş Mah. Taşhancılar Sok. No:12 Tel:0374-215 55 62 ■ Bursa: Ender Can Genç, Çakır Hamam Temiz Cad. Sümen İşhanı, No:39/3 Tel:0224-223 76 56 ■ Eskişehir: Nurettin Çalkuşu, Büyükdere Mah. Kaplan Sok. No:69 ■ Erzurum: Özgür İhtiyar, Cami-i Şerif Mah. Sivas Cad. 24300 Refahiye ■ Gaziantep: Hüseyin Keskin, Seferpaşa Mah. Çamurcu Sok. No:45 27400 Şahinbey ■ İzmir: Emin İra, 440. Sok. NO:7/5, Konak ■ İzmit: Muradiye Yılmaz, Fethiye Cad. Sabri Ekmen Sok. No:10/4 Tel:0262-331015023 ■ Malatya: Şevket Coşkun, Derme İlkokulu Yanı Derme Sok. No:10 ■ Manisa: Rıza Hoşgökşen, Akgedik Köyü Tel:0236-246 92 43 ■ Salihli: Tacattin Demir, Seyrantepe Mah. İnönü Cad. No:93 ■ Turgutlu: Akın Karayigit, Altay Mah. Akgün Sok. No:6 Tel:0356-327 34 71 ■ Zile: Sadık Çıknkçıoğlu: Uzun Çarşı, Galeri Sok. No:6 Tel:0356-327 34 71 ■ Zonguldak: Ali Arı, Nizam Cad. Uzunçarşı, No:406 ■ Avrupa Genel Temsilciliği: Murtaza Dersimli, P.O.Box 1822, Londra N1, İngiltere. ■ Diğer yurtdışı temsilcilikleri: ■ Fransa: Şanver Şen, c/o 37 Rue d'Hauteville Paris 75010. ■ Almanya-Frankfurt: Şirin Günel, Neuhof Str. 13, 6 Frankfurt am Main 1. ■ Almanya-Münih: Hikmet Yalçın, Lessing Str. 41, 85757 Karlsruhe. ■ İsviçre: Ahmet Kısa, 7 Rue de Lancy, 1227 Carouge, Cenevre. ■ Avustralya: Haydar Kervankıran, 37 Frances ST. Lidcombe, NSW Sydney ■ Avustralya: Adnan Öz, P.O.Box 647 Auburn 2144 NSW ■ Avustralya-Mildura: Feyzullah Karakurt, P.O. Box 302, Merbin 3505 Mildura ■ Hollanda: Namık Anker, R.Steiner Str. 94,2037 GD, Haarlem Holland ■ Rusya: Yevgeni Paşintsev, 29-2-215 General Belov St. Moscow 115563 ■ Basım öncesi hazırlık: Genel Ajans. ■ Baskı: İlicak ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme/kısaltma hakkı dergimize aittir. Hiçbir yazı geri verilmez.

■ Yıllık abone bedelleri: Yurtiçi: 300 000TL, İngiltere: 17 Sterlin, Almanya: 80 DM, Fransa: 200 FF, Hollanda: 60 HFL, İsviçre 65 SFr, Amerika 53 \$, Avustralya: 53 \$. ■ Havaleler: Fikriye Kaya, Posta Çeki Hesap No:650143

KERVAN'IN İÇİNDEN

4 GAZİ DİRENİŞÇİLERİ KONUSUYOR
Gazi direnişçileri ile röportaj: "Gelecek halkındır"

8 HAKSIZLIĞA SON VERECEĞİZ
Tümtis'in Ekspres Kargo bildirisi / Belediye işçileri / Deri işçileri / Turgutlu'da tütün üreticileri

12 TKP 9.KONGRESİ TOPLANDI
TKP genel sekreteri V.Dursun'un açış konuşması. Kürt Sorunu, Alevilik, Sendikal Hareket üstüne kararlar.

16 ALEVİ KÜLTÜR ZENGİNLİĞİNDEN
Alevilerde Hızır inancı ve kaynakları. İsmail Kaygusuz

18 TİBBİYE TAMAM, SIRA HARBİYE'DE...
T.Deri-İş genel mali sekreteri İ.Kızıltan

19 LAİK-DEMOKRATİK CEPHE
Demokrasi yanlıları öne düşmeli.

24 GÖZALTINDA KAYBEDİLENLER
Hasan Ocak gibi "kayıp" gençler onurumuzdur.

Acıyla Bilendik, Birlik Olup Yürüyeceğiz!

GAZİ HALKI KONUŞUYOR

BEKTAŞ BAYRAM

(Bektaş 3 ay öncesine kadar fabrikada çalışıyordu.)

Gazi olayları sırasında başından geçenleri anlatır mısın?

Olayları duyunca sokaklara çıkmıştık. Kurşunlar geldiğinde on kişi kadar insan bir binanın içine girmiştik. Otuz kadar polis de arkamızdan geldi, "kökünüzu kurutacağız" diye vurarak bizi zorla aşağıya indiriyorlardı. Çok cop yedim, sonra iki polis beni inşaatın üst katından aşağıya attılar. Can acısıyla kalkıp 10-15 metre yürüdüm ve hemen düştüm. Ben öyle yerdeyken, bir polis "kafanı kaldırma" diyor ve gelip geçen bütün polisler bana tekme ile vuruyorlardı. Yüzüm gözüm her tarafım kan içinde kaldı. Şu anda sol bacağım kırık ve alçıda, belimden, kaburgalarımın rahatsızım.

İPEK KAYA

Gazi olaylarındaki en önemli şey bence birlik konusudur. Ne kadar farklı düşünülürse düşünülün düşman karşısında ortağız. Birliğin gücü başkadır. Bunu yaşadık da. Birlik olduğu zaman çok şey yapabildik. Geç oluşan birlik sonucu kaybettiğimiz canlarımız oldu. Birlik bence biraz geç oluştu. Bildiğim kadarıyla pazar akşamı bir komite oluşuyor değişik dergilerden, ancak bir türlü karar alamıyorlar. Bana kalırsa, ne kadar farklı düşünürlerse düşünsünler, birlik olmaları gerekiyordu. Kendi reklamlarını yapacaklarına birliğin sağlanması gerekirdi. Burada bir savaş gidiyordu ve kişiler varını yoğunu ortaya koyup, çok güzel bir şekilde bu halk potansiyelini baştan yönlendirebilirlerdi, çok başlılık olmazdı...

Polisin tutumu nasıldı?

Saldırgandı. Biz cemevinin önündeysen pazar masalarının üzerinde yaralı insanlar getiriliyordu, kimileri yaralı sırtlanmış getiriyorlar. Arkalarından da panzer gelip insanların üzerine doğru ilerliyordu. Halk cemevinin önüne geldi. Geride kalan, yani arkada kalan azınlığı vurdular.

Bu olayın arkasından, halk, güvenliğin kalmamasından dolayı cemevinin önüne barikat yaptı. Keşke bu barikatlar daha önceden ve cemevinin altına yapılmış olsaydı.

Sokağa çıkma yasağı oldu. O gece

Kervan muhabiri arkadaşlarımızın yaptığı bu röportajlar, işçi sınıfı devrimcileri için çok öğreticidir

HALK ADALET İSTİYOR

Gazi olayları kimliği bilinmeyen bir katil çetesinin cinayeti ile başladı. Acılı ve öfkeli halka polisin silahlı saldırısı Gazi'deki cinayetleri devletin toplu katliamı boyutuna yükseltti.

Gazi katliamında ölenlerin çoğu kurşunla yaralanmış. Arkadan vurulmuş. Adli Tıp raporlarıyla sabit. Katiller ise ortada YOK(!) Devlet sus pus olmuş!

Halkımız acı içindedir. Halkımız öfkeli. Halkımız hak ve adaletin gerçekleşmesini istiyor. Halkımız, "gençleri sırtından vurarak öldüren resmi/sivil katiller adalete teslim edilsin" diyor.

Adalet gerçekleşsin. Gazi katliamının resmi/sivil katilleri yargılsın!

sabaha doğru panzer hiçbir şey yokken barikatın yanındaki bir arkadaşı vurarak öldürüyor. Sokağa çıkma yasağını dinleyen yoktu ki.

Salı günü şehitlerimizi istedik, kayıplarımızı istedik ve polislerin geri çekilmesini istedik. Çarşamba günü cenazelerimizi verdiler, cenazelerimiz çok kalabalık bir şekilde gidip gömdük, her türlü sloganımızı attık.

Gazi olayları sırasında halkta korku yenilmişti, ölüm korkusu diye birşey kalmamıştı. Barikat kurmanın çok güzel bir duygu olduğunun farkına vardım, insanlarda bir birlik oluşuyor ve bu insana güven veriyordu. Keşke daha fazla barikatlar kursaydık...

Kadınlarımızın bu olaylardaki tutumu nasıldı?

Kadınlarımız bu olaylar sırasında mut-hiştiler, büyük duyarlılık gösteriyorlar-

dı. 60-70 yaşındaki kadın, polisler "sizin kökünüzu getiremez" diyorlardı.

ŞEHİT REİS KOPAL'IN ANNESİ

Anne, Reis'i anlatır mısın?

Reis 20 yaşındaydı, Oğlum Reis 10 yaşından beri çalışıyordu. Büyükçekmece'de Gezer Terlik Fabrikası'nda çalışıyordu. Hafta sonlarında da çalışırdı. Evin asıl geçimini sağlayan kişiydi. Anası babası yaşlı insanlar. İki kızkardeşinin öğrenimini üstlenmişti. Ben okuyamadım siz okuyun diyordu.

Reis, pazartesi ilk çatışmada, saat 11 civarında vuruluyor. Oradan Cemevi'ne, oradaki dispansere, oradan da Gaziosmanpaşa'da hastaneye götürülürken kan kayından ölüyor. Reis arkadan vurulmuş, kurşun göğüssten, önden çıkıyor. Eğer doğrudan hastaneye gidebilseydi, ölmeyecekti.

Anne, oğlun Reis'in şehit olması seni nasıl etkiledi?

Sopaylan, taşlan polisin karşısına çıkılır mı? Onların karşısında senin de silahın olması lazım. Bundan böyle kadere inanmıyorum. Ben oğlumun davasını 100 yıl sonraya nasıl bırakırım, iki oğlumu da bu yola kurban edeceğim, bu intikamı alacağım. Bundan böyle yaşam bize haramdır.

Buradaki polisler, zaten dışarıda iyi eğitiliyorlar. 60 milyon ayda alan cinayet şebekeleri. Bu öldürenler, bu polisler kimseye acımıyorlar. Mezara gittiğimde onları orada gördüm. Artık nerede görsem suratlarına tükürüyorum. Hristiyan insana acır, bunlar insana acımıyorlar...

Şimdi devleti hiç sevmiyorum. Devlet bunları biliyor, ama yakalamıyor. Üstelik sahte kurşun kullanabilirlerdi. Oğlumu belden yukarı tek kurşunla vurmuşlar. Bir daha savaş çıksa bir Kaleşnikof alıp bütün polisleri vururdum. Pazartesi asker erken gelseydi belki bu kıyımlar böyle olmazdı...

Kızım bu acı çok büyük, hepimiz alt üst olduk, yaşam bize haram oldu. Oğlumuz öldü haberimiz yok, üç gün aradık. Kamerada gördüm, polis rastgele insana ateş ediyor. Cigeri beş para etmez adamlar...

Biz hepimiz Reis'in davasını sürdürüreceğiz. Bu olayda canımızı vereceğiz. Ben allaha bırakmam intikamı!

OKMEYDANI HALKI KONUŞUYOR

KASIM IŞIK

Kasım Işık, Gazi'deki olayı nasıl duyduunuz?

Önce TV'de alt yazıdan öğrendim. Ne yapmam gerektiğini kestiremedim. Sonra bildiğiniz gibi kepenk eylemine hepimiz katıldık. Toplanma yeri olan parkta buluşuldu. Önceleri 4-5 bin kişi olan kitlemizle, sloganlar atarak, Gazi'ye yola çıktık.

Yürüyüş sırasında bir-iki olay olmuştu, anlatır mısın?

Herkes kepenk kapatmıştı. Yalnız biri çember sakallı hala açıktı. Kapatması söylendi. Tavrı çok olumsuzdu. Dük-kandan elinde baltayla dışarı çıkıp rastgele millete saldırmaya başladı. Tabii elinden baltası alındı. Biraz hırpalanıp uyarıldı, hepsi o... Onun yaptığını biz onların arasında yapsaydık bizi kesin linç ederdi.

Bir de Yeşilpınar tarafındaki Kazım

Karabekir Ülkü Ocağı'nın önünden geçerken insanlar, "katiller buralardan çıkıyor" diyerek öfkelerini oraya kustular. 4 katlı binanın demir kapısı kilitliydi, fakat o arada 15 bin kişiyi bulan kortej binanın önünde durdu. Sloganlarla kapı kilit kırıldı. İçeri girildi, ne varsa dağıtıldı, parçalandı. O kadar kalabalık vardı ki, herkes içeri giremedi. Halk tamamen eyleme motive olmuştu. Dışarıya atılan her sandalye vb. alkışlar yükseliyor. Destek veriliyordu. Böylece içeride bir şey bırakılmamıştı. Hatta bir ara hep bir ağızdan "tabelayı sökün" diye tempo tutuldu. Bunun üzerine dama çıktılar. Tüm uğraşlara rağmen sökülemedi, demirle çok iyi monte etmişlerdi. Buna herkes çok üzüldü. Sökülemeyeceği anlaşılınca inildi. Ve Gazi'ye varıldı.

Gazi'ye girdiğinizde ilk duygularınız ve gözlemlerinizi ne oldu?

Çok güzel bir duyguydu. Binlerce insan saat 9.00'da yola çıkmış, 13.00 gibi yani dört saatlik bir yürüyüşle Gazi'ye gelmiştik. Çoluk çocuk, analar, bacılar, dedeler, nineler... Tek bir yumruktuk. Kendi insanlarımıza tüm herşeyimizle destek verebilmenin coşkusu, inanın bambaşka, anlatılmaz bir duygu.

Geldiğimizde karakolun önünde barikat, panzer ve polisler vardı. Önde de askerler vardı. Biz barikatin önündeki halkımızın yanına vardığımızda epey coşku arttı. Büyük bir kaynaşma oldu. Sonrası malum...

İlk ateş seslerini duyduğunuzda neler hissettiniz?

Direkt halka ateş ediliyordu. Tamamen halkın üzerine. Ne uyarı, ne de ayaklara doğru değil. Başımın üzerinden sağımdan, solumdan mermiler vınlıyarak geçiyordu. Nasıl sağ çıktım, nasıl sağ çıktık bilmiyorum.

Saldırganlar, önce laik-demokrat, devrimci ve Alevi potansiyelin olduğu bölgeyi bilinçli olarak seçiyor ve tavuk tarar gibi, insanları hedefliyor. Kahvede oturan, çay içen, maç seyreden insanların onlara göre yaşaması anlamsız.

Bu deneyimden ne öğrendik?

Bu olaylarda örgütlülüğümüzün zayıf olduğunu gördük. Saldırıya karşı ortak kollektif inisiyatif koyabilseydik, bizden daha çok şehit vermezdik.

Ama şunu biliyoruz: Herşeyin bir bedeli var. İnsanca yaşamak istiyorsak, Laik-Demokratik bir ülkede inançlara ve düşüncelere saygının olduğu bir ülkede yaşamayı özlüyorsak, daha da bedel ödeyeceğiz. Bunu da biliyoruz.

Karşımıza çıkan polisler adeta insan kanına susamış gibiydi. Biz meydanı böylelerine bırakmamalıyız.

Devlete en ufak bir güven bile kalmamıştır. Benim suçum ne, mazlum insanlara desteğe gitmek! Alevi olmak! Devlet gibi düşünmemek!..

AKIN ASLAN

(Yüzünün sağ tarafından mermi sıyrıp geçmiş. İzi ömür boyu taşıyacak. Kendisi belki de anlık bir farkla yaşıyor bugün.) Akın Aslan, olayı nasıl duyduunuz?

Herkes gibi TV'den öğrenince biz de dışarıya çıktık. Önce yüzlerce kişi sürekli protesto ve sloganlarla parkta toplandık. Polis müdahale etmek istedi. Gücü yetmeyince bir şey diyemedi. Örnektepe'ye doğru yürüdük. Sonra tekrar Okmeydanı'na doğru yöneldik. Gece 3'e kadar yoğun bir eylemlilik vardı. Sonra sabah 9.00'da buluşmak için ayrıldık.

Sabah neler yaptınız?

Önce buluşma yerine geldik. Hep bir ağızdan "Gazi'nin hesabı sorulacak" sloganıyla harekete geçtik...

Gazi'ye vardığınızda duygularınız nasıldı?

Bambaşka bir coşku bir heyecan vardı. Anlatılmaz derece mutlu, sevinçliydim. Sorunlarımızı hep birden paylaşmak, kimliğimize sahip çıkmak, dilediğin gibi haykırmak insanı dehşet duygulandırıyor. Ne olacaksa olsun, bu böyle gitmez psikolojisi vardı halkta.

Nasıl yaralandınız?

Biz saat 13.00 gibi Gazi Karakolu'nun önündeki halkın yanına ulaştık. Çok kalabalıktı.

Sonra, ne olduğunu anlamadan polis ateşe başladı. 20-25 m. sonra başımı geriye doğru bakmak için çevirdiğimde, kurşun gördüğünüz burayı sıyırdı. Birden sağ tarafım kanlar içinde kaldı. Arkadaşları o sırada kaybettim. Kendimi bir evin önüne attım. Kurşunlar her tarafa saçılıyordu. Tıpkı cephedeki gibiydi. O ara bir amca beni tuttu. Bir apartmanın boşlu-

ğuna güvenli yer olarak getirdi. Basın minibüsü beni aldı, ambulansla karşılaşıncı ona verdiler. O da Eyüp Hastanesi'ne götürdü. 9 dikiş atmışlar, 4 saat baygın kalmışım serum falan vermişler. Öyle hayatta kalmışım.

Yine benzer bir durum olsa tavrın ne olur?

Biz oraya haklı olduğumuz için gittik. Aynı durum olsa yani bir haksızlığa karşı çıkmak gerekirse elbette orada olacağız. Bizi yıldıracaklarını sanıyorlarsa, çok aldanıyorlar.

Devletin, polisin yaklaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Halkı hedef alıp öldürmeye yönelik bu devlete ve polise zaten tam güvenmi-

yorduk. Bundan sonra da hiç güvenmememiz gerektiğini anladık. Kendi güvenliğimizi kendi olanaklarımızla yaratmamız lazım. Gücümüzü birleşmeye, tek yumruk olmaya harcamalıyız, yaşamın bize dayattığı bu.

(Bir başka konfeksiyon atelyesinde çalışan, yediği copların etkisiyle hala topallayan Celal Kaya ile birlikteyiz.)

Celal Kaya, Gazi'ye vardığınızda duygularınız nasıldı?

Coşkuluyduk... Asker, polis ve panzerleri görüyorduk. Bizim aklımızdan Gazi ile dayanışmanın gururu, heyecanından başka birşey geçmiyordu.

Nasıl yaralandınız?

Bir ara gördüm ki,

polis diz çökmüş, elinde uzun namlulu silah ve benzeriyle insanları tarıyor. O anda yere düşmüşüm. 10 kadar polis ellerinde coplarla bana vurmaya başladılar. "Kaç" dediler, kaçsam arkadan vuracaklarını hissettim. Onlar da bana tekme ve copla, vb. vurmaya başladılar.

Polis size saldırırken ne söylüyordu?

"Sizi solcular, Kızılbaşlar, Aleviler topunuzu kesmek lazım. Kahrolsun faşizm dersiniz ha, görün bakalım faşizmi..." gibi... Sürekli ana avrat küfür ediyorlardı. Sonra durdular. Ben epey yerde yattım. Sonra kalkmak istedim, kalkamadım. Sürünerek gittim.

Bir kız arkadaş arabanın altına saklanmış, onu dövmeye çalışıyorlardı. Biri arabanın altına girdi. Öteki bağıryordu: "Çıkarın şu Kızılbaş orospusunun pantolonunu." Kız sonunda arabanın altından çıktı, polisler ona rasgele vurmaya başladılar. Onun da parmakları kırılmış, şimdi hâlâ alçılı.

Yanımdaki bir başka arkadaş alından yaralandı. Onu görünce birden kalktum, polisleri küfür ettim.

Ateş hâlâ devam ediyor muydu?

Sanki cephede ydik. Makineli tüfekler hiç susmuyordu.

Polis saldırısından nasıl kurtulduğunu anlatmadın.

Oradan sürüne sürüne insanların arasına kadar geldim. Sağolsunlar beni bir ambulansa bindirdiler. Eyüp Hastanesi'ne götürdüler. Orada yer yokmuş. Çapa'ya götürdüler. 12 dikiş atmışlar başıma. Cığerlerim ezilmiş. 4 gün hastanede kaldım. Her tarafımda ezilme tespit ettiler. Bacağım hâlâ ağrıyor.

Şimdi ne düşünüyorsunuz?

Bundan sonra hep birlikte, beraber hareket etmeliyiz. Ders çıkarmalıyız. Eğer geri adım atarsak onların istediğini yapmış oluruz.

Polis halkı yıldırabilir mi diyorsun?

Kesinlikle yıldırabilir. Mücadele her zaman sürer. Biz haklıyız. Hakkımızı aramazsak bunlar hep olur. Görmediniz mi Gazi'deki, 70-80 yaşlarında, elinde değnek iki büküm zor yürüyen direnişçi nineleri, dedeleri. Neden? Haklıyız da ondan. Haklı olmazsak, para da versen getiremezsin oraya.

İnancımızı kaybetmeyelim. Haksızlığa maruz kalsak da biz doğruyu yapalım. Devlete, polise zaten güvenmiyorduk. Bu olay güvensizliğimizde ne denli haklı olduğumuzu gösterdi.

Yani nasıl bir sonuç çıkardınız?

Dağınıklığımızı atmamız lazım. Herkesin ortak hareket etmesini sağlamalı ve bilinçli bir örgütlenmeye kavuşmalıyız. Güvendiğimiz insanlarla birlik içinde olmalıyız. Kervan bunu yapabilir. Ya da bir başkası, ama mutlaka ortaklaşa iş yapılmalı. Kayıplarımızın çok olmasının tek nedeni iyi bir örgütlenmemiz olmayışdır. Hiç kimse neyle karşılaşacağını ve ne yapacağını bilmiyordu.

Demokrasiyi Biz Getireceğiz

Ozan Şahturna'nın Gazi direnişi üzerine bize yolladığı mesajı ve şiiri veriyoruz

Düşüncelerinden ve onurlu aydın mücadelesinden dolayı hâlâ hapislerde tutsak bulunan birçok yazar ve aydının şahsında ülkedeki demokrasi(!) ikiye bölünmüşlüğüne parmak basıyor ve yakanların, öldürenlerin serbest dolaştığı, bu vahşeti dile getiren sanatçının yargılandığı bu traji-komik durumu nefretle protesto ediyorum.

İSTANBUL DRAMI

İstanbul'un göbeğinde
Görülmemiş vahşet oldu
Oniki Mart öbeğinde
Gene canlar acı doldu

Serbest gezer katil asi
Hani, nerde demokrasi
Haykır insanlığın sesi
Mücadele zili çaldı

Erzincan, İzmir, Tunceli
Boynumuzda zulüm eli
Susar mı sazımın teli
Ezilenler sesim aldı

Kızılbaş tarik dediler
Öldürdü tahrik dediler
İnsan cesedi yediler
Kurtları üzüne saldı

Sivas ateşlere yandı
İstanbul kana boyandı
Bıçak kemiğe dayandı
Artık kervan yola daldı...

Yüzyıllar verdiler eter
Zulüm gelir zulümden beter
Şahturna haykırak yeter
Dava hep divana kaldı

Ozan Şahturna, 19 Mart 1995, Berlin

“Gazi olayları tam bir laboratuvarıdır. Yerel bir ayaklanmadır. Gazi direnişi tüm düşüncemizi değiştirmiştir... Demek ki ortamı doğduğunda bir kıvılcım bozkırı tutuşturabiliyor. Bu olay solların “provokasyonu” değildir. Bu büyük bir olaydır.”

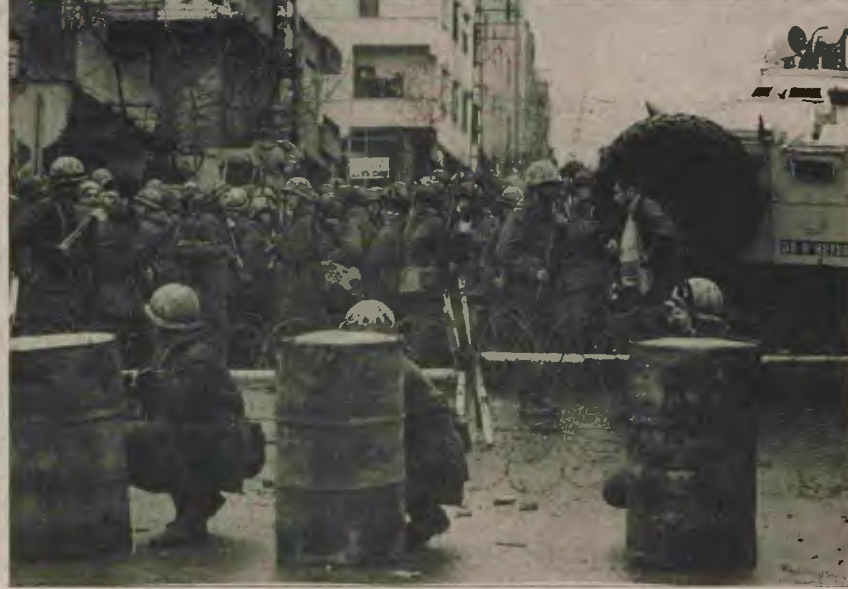
Gazi Ayaklanması Çok Şey Gösterdi

Halkın gelişen mücadelesi karşısında, şaşan para babaları, halkın birlik ve beraberliğini bozmak için, halkları birbirine düşman yapmak için, sürekli tezgah hazırlıyor. Bu senaryoları Erzin-can, Malatya, Sivas, Maraş ve Çorum’da uygulayanlar, halka saldırmak için yeni tezgahlar hazırladı. Bir taraftan şeriatçı güçlere destek verirken onların devlet içinde güçlenmesine göz yumdu ve destekledi. İlk marifetlerini Sivas’ta 37 canı yakarak gösteren, bu acımasız vampirler, ceza göremeyince, ülkenin her tarafında diş göstermeye başladılar. Ve faali meçhul cinayetlerin ardı arkası kesilmedi.

Son olarak Gazi Mahallesi’ne saldıran bu katiller, halk barikatıyla karşılaşıncı, işin renginin değişik olduğunu anladılar. İnsanlar geceden akın akın bölgeye ulaştı. Devlet güçlerinin saldırı-ganlığının artması, halk direnişini daha da artırdı. Cenazelere, yaralıları sahip çıktı. Türkiye’nin demokrasi mücadelesinde adını altın harflerle yazdıran Gazi Mahallesi yerel ayaklanması böyle başladı.

Gazi Mahallesi çok sarp yerde bulunduğundan fazla bir çıkışı da yoktur. O yol üzerinde sadece iki çıkış vardır. Katiller bu çıkışları kullanarak Gazi Mahallesi’nden uzaklaştılar. İkinci gün ise, cenazeyi almaya gelen, halkın üstüne panzerlerle saldırıldı. Polis tarafından hem ateş ediliyor, hem de 70 veya 80 km. hızla gelen panzerlerle saldırıyorlardı. Orada bulunduğumdan, olayları gözlerimle gördüm. Yaralıları bile hunharca saldırıyorlardı. Yanımda bulunan arkadaşımı bir ara kaybettim. Sonra onu polisler tarafından öldürülmeye dövülürken gördüm. Arkadaşım dövülme sonucu ağır yaralandı. Onu götürdüm, tekrar geldiğimde asker barikatlarıyla karşılaştım.

Gazi katliamı sırasında görevde

bulunan Gaziosmanpaşa emniyet amiri Mehmedhan Tokuş işkence ve adam öldürme savıyla yargılandı. Rize’de Seyfi Meriç adlı öğrenciyi arkadan vurarak yaraladı. Çorlu’da Vefalı Hikmet isimli bir kişiyi polis otosuyla çarparak öldürmek suçundan idari soruşturmayla uğradı. İstanbul’da da adam öldürmek suçundan yargılandı. Yine olaylardan vazgeçmeyen Mehmet-han Tokuş, 9 Ocak 1989 tarihinde gözaltına alınan Neriman’ı işkenceyle öldürmek suçundan yargılandı. Son olarak Bayram Duran adlı bir simitçi-nin Gazi Mahallesi Karakolu’nda öldürülmesiyle ilgili açılan soruşturmada adı gündemdeydi.

Son kurbanın ardından, Gaziosman-paşa Karakolu’nda katil polis unvanını aldı. Ama bu katil polis orada beslenmeye devam ettiğinden, bu katliamı işbirliği içinde gerçekleştirdiler. Bunların cezalandırılması gerekiyor. Kimse elini oynatmazsa, halkımız bunu da yapacaktır.

Gazi Direnişçilerinden Adnan Eroğlu

Silah seslerini duyup kendini sokaklara atan Gazi halkının acısı büyük, öfkesi inanılmazdı. Cadde ve sokaklar öfkeli insan seliyle dolup taşmaya başladı. Halk, düşmanın nasıl bir üç ayak içinde olduğunu iyibilirdi. Ülkü Ocakları ve onlara ait işyerleri yerle bir edildi. Ortalık savaş alanına dönmüştü, yediden yetmişe halkın öfkesi doruklara ulaşıyordu.

Gün, yıllardır ezilmiş, sömürülmüş, yüreğinde binbir acıyı barındırmış işçi ve emekçinin nasırlı elleriyle yumruk sıkıp yönetenlerden hesap sorma, Maraş, Çorum, Tokat, Sivas ve Gazi’nin hesabını halk düşmanı eli kanlı faşistlerden, yobazlardan sormanın günü idi. Binlerce emekçi faşizme, gericiliğe karşı tek yumruk, tek barikattı.

Faşist işbirlikçilerin dükkanlarının kırılan vitrin camlarının sesine, atılan sloganlar ve söylenen marşlar karışıyordu. Karakolun önüne gelindiğinde, binlerce öfkeli insanla karşılaşan yüzlerce polis telaşa kapıldılar. Kısa süre sonra kendilerini toparlayan polisler,

panzerlerden kalabalığın üzerine su sıkıldılar. Çoluk-çocuk, yaşlı, kadın dinlemeden ellerine geçeni çok kötü şekilde döverek onlarca insanı yaraladılar. Daha sonra ortalık sakinleşmeye başlamıştı ki, Nuretepe ve Kağıthane’den destek için gelen halkın üzerine ateş açıp iki insanı öldürdüler.

Ertesi sabah sokak ve caddeler insan kaynıyordu. Polislerin kurşunlarına karşı taş ve sopalarla direnen gençler, faşizme karşı direnişin en güzel örneğiydi. Her vurduğu gencin başında bozkurt işaretleri yapan resmi faşistler, hamile genç bir kadını da vurup bozkurt işaretleri yaparken, halk düşmanı iğrenç yüzlerini bir kez daha gösteriyorlardı.

Onlarca şehit verilmesine karşı bir adım gerilenmeyecekti. Havanın kötü olmasına karşı yüreklerde yanan öfke ateş saçıyordu. Sokağa çıkma yasağını duyan halk gülüp geçiyordu. Cenazeler verilmeden, şartlarımız kabul edilmeden barikatlar kaldırılmayacak ve terk edilmeyecekti. Barikatların başında bekleyen yoldaşlar tek yürek ve tek yumruktu. Gecenin soğuşuna karşı, yoldaşlar arasında paylaşılan bir parça ekmek, söylenen marşlar gecenin karanlığını ısıtıyordu. Gözler, her an, faşist saldırılarına karşı temkinli ve dikkatli beklemekteydi.

Daha sonra, cenazelerimizin istediğimiz şekilde verileceği ve şartlarımızın kabul edildiği açıklandı.

Onlarca kayıp vermemize rağmen zafer bizimdi.

Yüzbinler Gazi’deydi ve şehitlerimiz, saygı duruşunda yumruklar havada “şehitler ölümsüzdür”, “Gazi faşizme mezar olacak” vb. sloganlar eşliğinde toprağa veriliyordu.

Halkın gücü tüm Türkiye’yi hainlere, gericiye, faşistlere mezar edecektir. Bunu Gazi kanıtladı bize.

Gazi Direnişçilerinden Linda Seven

Birlikle Düşmanları Yenelim

Göremiyorsam eğer gerçek varlığı, Aleviysem, Sünniysem ne çıkar, Sanat edindiye sahtekarlığı bir kişi, Aleviysem, Sünniysem ne çıkar.

Yemini

Bazen insanlar, duygularını dile getiremedikleri zaman, sihirli küçük sözcüklere başvururlar.

Bu sözcükler o kadar etkileyicidir ki, bir hayır, bir evet sözcüğünün insanın hayatını mahvettiği gibi, o insanı umulmadık mutluluğa ve başarıya ulaştırabilir.

Bu ilk dörtlükteki sözcükler de, biz

Alevi gençlerin duygularının en açık şekilde ifade edilişidir. Çünkü bizlerin içinde daima bir hoşgörü ve insan sevgisi yatmaktadır.

Bugüne kadar Aleviler ve emekçiler üzerinde bir çok oyunlar oynandı, Alevi kardeşlerimiz katledildi. İlk önce Yavuz Sultan Selim

zamanında Şiiilerin yoğun olduğu Dul-kadir Beyliği’nin kaldırılması, yayınlanan bir fetva üzerine, buradaki Şii kadınların ırzlarına geçip, mallarının yağma edilişi, daha sonra Şeyh Bedrettin’in asılışı, Der-sim, Çorum, Maraş, Sivas ve en son Gazi Mahallesi olaylarında 40’a yakın insa-

nın ölmesi 100’den fazla kardeşimizin yaralanması ile sonuçlandı.

Bütün bu olaylardan sonra çıkıp bir de devlet, “Alevi-Sünni çatışması” olduğunu söyledi.

Bu tabii ki doğru değil. Biz Alevi ve Sünnilerin düşman değil, kardeş olduklarını, birbirlerine karşı nefret değil, sevgi beslediklerini biliyoruz.

Alevi ve Sünni kardeşlerimize sesleniyoruz: “Gelin Canlar Bir Olalım”.

Dostluğu, barışı, sevgiyi yaşatalım, yılanı, yobazı ezelim. Gelecek nesillere bu olayları yaşatmayalım.

Serap Çakmaz, Gazi Mahallesi

Gelecek Halkın Olacaktır

Biz halkız, tek bilek ve tek yürek olursak üstesinden gelemeyeceğimiz zorba yoktur.

Kaybolan her saat gericiliğin biraz daha gelişmesini, gelişen gericiliğin katliamlarını arttırmasını getirecektir.

İnsan haklarından, demokrasiden yana olan Alevi topluluklarına, tarihin her döneminde, şu ya da bu şekilde saldırılar olmuştur. Buna karşın, Alevi topluluğunun geleneğinde bu olmamasına rağmen, birileri çıkıp, saldırı yönelten insanlara karşı sakin olmalarını, hoşgörülü olmalarını istemişlerdir. Neden hem saldırılara maruz olup, hem de sakin olmamız istenmektedir? Neden bu birilerinin çabaları hâlâ sürüyor? Tarihin bu gidişi değiştirilecektir. Ama unutulmaması gereken bir nokta var ki, o da Alevilerin, yine de, haksızlığa karşı, başkaldırı bayrağı olmasında bir gerileme olmayacaktır.

Devlet desteğindeki gerici, şeriatçı ve faşist güçler yer yer direkt, yer yer dolaylı olarak duyarlı insanlara saldırılar yöneltilmektedir. Fabrikalarda, okullarda, fakültelerde ve sınırsız yoksul geçekondü semtlerinde ve daha nice yerlerde, gerici güçler artık ortalığı kana bulamaya başlamıştır.

Tokat atanlara yumrukla karşılık vermeliyiz.

Devlet çifte standart uygulamaktadır. Bir yandan gerici örgütlenmeler için elinden geleni yaparken, öte yandan, emekçi insanların örgütlülüğünü bozmak için, maddi manevi bütün baskıcı unsurlarını esirgememektedir.

Geçmişe baktığımızda, o kadar uzaklara gitmeye gerek kalmadan görürüz, 2 Temmuz'da yaşanan vahşette

güvenlik güçleri yobaz kalabalığı dağıtacağına, onları kışkırttı. Gazi'de ise halka doğrudan ateş açtı. Sivas'ta uyarı ateşi bile edilmemiş, Gazi'de doğrudan halka ateş edilmiş, onlarca yurtsever insan katledilmiştir. Çifte standart ortada. Peki bu katledilen insanların acıları nasıl unutulacak, daha Sivas vahşetinin acıları dinmeden şimdi de Gazi Mahallesi'nde saldırıya uğrayan halkın acıları nasıl dindirilecektir?

Yetmiyormuş gibi, politikacılarımız sıkılmadan, halka, acılarını unutup, insanların kardeş gibi yaşamalarını tavsiye ediyorlar. Biz kardeş gibi yaşamasını bilen insanlar ama bu ülkeye kardeşlik gelecekte, eli kanlı

faşistler değil, biz getireceğiz, hele iflas eden politikalarını bir takım rantları için satan politikacılar eliyle hiç gelmeyecek.

Gazi'deki direniş sonrasında, politikacıların tavırları halk tarafından teker teker incelenmiştir. Artık halkın gözünü boyayamazlar. Geciken meclis toplantısı, alınan yanlış kararlar. Bütün bu olaylarda, yanlışlıktan ziyade, kasıt kokusu gelmektedir.

Devletin güvenlik güçlerinin üst düzey yöneticilerinden birisinin, olayın faillerinin yakalanmasının hiç de iyi olmayacağı, ortalığın iyice karışacağı yönündeki açıklaması da kasıtlarını, amaçlarını hiç gizlemiyor. Yaptıkları

eylemi(!) destekleme, hasıraltı etme gayreti içindeler.

Olaylar sonrasında bir hastaneye giden Tansu Çiller, (çok ilgiliymiş gibi) 18-19 yaşlarında bir gencin odasına gidiyor, Çiller'i gören genç zafer işareti yapıyor. Tüm dünya işçi sınıfının işareti olan zafer işareti o anda nedense PKK'ya malediliyor ve sonrasında Çiller gidiyor, kahraman DGM görevlileri tarafından PKK'lı yakıştırması yapılarak ifadesi alınıyor. Bütün bu olanlar gösteriyor ki devlet ve devletin tüm mekanizmaları biz yurtseverlerin aleyhinde çalışıyor.

Gün artık birlik günüdür, bütün yurtsever insanlar hiç bir ayrılık gözetmeksizin duyarlı insanlarla, en azından eylemde, birliktelik sağlayıp gerici, şeriatçı ve faşist güçlerle sonuna kadar mücadele etmelidir. Çünkü bizi kurtaracak olan kendi kollarımızdır. Çünkü bizim arkamızda burjuva devleti, holdingler ve tekeller yoktur. Gücümüzü ezilen insanların acılarından alıyoruz. Biz halkız, tek bilek ve tek yürek olursak üstesinden gelemeyeceğimiz zorba yoktur. Kaybolan her saat gericiliğin biraz daha gelişmesini, gelişen gericiliğin katliamlarını arttırmasını getirecektir. Bütün bu acıların son bulacağı günler gelecektir. Ve gelecek halkın olacaktır.

Fuat Çelik, Kervan Gaziosmanpaşa Temsilciliği

"Provokasyon... Provokatörler... İç bölücüler, dış bölücüler... Coğrafi konumumuzdan dolayı gözleri ve nazarları üzerimizde olan komşu ülkeler... Aşırı sol... Maceracı gençlik, lumpen gençlik, Marksist gençlik... Kürtçüler... Rusya modelistleri... Allahsız vatandaş, Alevi toplumu..." Vb... vb...

Geçin bunları beyler, suçu yamayacak don aramayın. Unutulan halkların nabzına sorun sonucu. Ama tutuklamadan, nezarethanelerde falakaya yatırmadan, yani memleketi daha da pisliğe batırmadan... Suçlu aramayın hedef gösterilen, kurşunlara maruz kalan halkların içinde. Suçlu onların içinde değil.

450 yıllık tekerrür 12-13 Mart'ta da gösterdi kendini. Her inanç kendi özgürlüğü içinde yaşayamıyorsa, bu tekerrürler korkarım ki devam eder, gider. Bu sonu gelmeyen tekerrürlerin altında bu topraklarda yaşayan insanlar hâlâ dimdik ayakta durabiliyorsa, halkın sağduyusundan, bitmek tükenmek bilmeyen sabrındandır.

Cenazesini cem evine götüren Alevi halkın her iki tarafında mekik dokuyan panzerlere, bağı yanık Gazi mahalleli yalnızca zafer işaretleri ve taşlarla karşılık veriyorsa, bu bir muhabbetir efendiler. Kendi vatandaşını öldürüp, yetmiş metre sürükleyip, sonra hâlâ tekme tokat ölüyü öldürmek isteyen güvenlik güçlerine şu 60 milyon insan hâlâ bakabiliyorsa, bu düşünülür.

Sayın devlet adamı olamayanlarımız, boşuna suçlu aramayın, katil nerede diye etrafa bakınmayın. Bu düzendir suçlu olan. Emperyalizme hizmet yarışı verenlerdir, onların yönettiği kapitalist devlettir katil olan! En önce onu yargılamak gerekir.

Hemen her olayda suçlu diye baktığınız biz Aleviler, demokrasinin teminatıyız. Evet, solcuyuz, devrimciyiz. Atatürkçüyüz, sosyalistiz. İnsanı insan

Katil Düzen

Olaylara karşı önlem mi alınmak isteniyor? Türkiye'de insanların temel hak ve özgürlükleri sağlanmalı, sıkı güvence altına alınmalı, yargısız infazlar yapan, gözaltındakileri "kaybeden" karanlık çeteler günışığına çıkartılmalı, halkın adaletine teslim edilmelidir. Gazi mahallesinden

Ahmet Turan yazıyor

gibi görürüz...

Bu memleket, üzerinde yaşayan tüm din, dil, ırk, renk ve mezhepleri barış içinde, yanyana, aynı haklarla donatılmış, milli gelirden hakça pay alabilen ve hepsinin aynı çerçeve içinde görülebildiği bir halklar meclisi olarak görül-

meli, öyle olmalıdır. O zaman devlet, kendini bu topraklarda yaşayan, türlü inanç ve düşünüşe sahip kitlelerden daha üstün göremez. Görememeli ve o sınırlar içinde yaşayan halklar için varolmalı.

Devlet adamı olamayanları hariç

tutarak, bağrımın yanıklığı ile ama kinsiz ve dostça, tüm yönetim birimlerine sesleniyorum: Gazi'dekine benzer tüm olaylarda hep Aleviler hedefleniyor, hep Aleviler öldürülüyor, yok edilmeye uğraşıyor. Hep Aleviler kötü gösterilmeye çalışılıyor. BUNU KABUL EDİN ARTIK!

Uyarıyorum. Çok yanlış yolda gidiyorsunuz. Alevilikte cebir, şiddet, nefret ve kin yoktur. Bunlar bizim yaşam tarzımıza işlenmiştir. Çünkü insanlık dışıdır. Alevi incitmez, yakmaz ve ayrı görmez. İşte siz, sizin "güvenlik güçleriniz" silahlarınızı bu kitleye yöneltiyorsunuz... İnsanlığın hangi aşamasında olduğunuzu olayların aynasından kendiniz görün.

Olaylara karşı önlem mi alınmak isteniyor? Aleviler de temel insan haklarına sahip olacak! İnançsal, toplumsal, ekonomik ve kültürel olarak eşit haklara sahip kılınacak! "Vatandaşlık hakkı" en azından bunu gerektirir.

İnsanların temel hak ve özgürlükleri sağlanmalı, sıkı güvence altına alınmalıdır. İnsan hakları dört dörtlük güvenceye alınmalıdır. Örneğin yargısız infazlar yapan, gözaltındakileri "kaybeden" karanlık çeteler günışığına çıkartılmalı, halkın adaletine teslim edilmelidir.

İnsan haklarının dört dörtlük uygulanması şeriatçılığa da kararlı "dur" demeyi gerektirir. Bunu yapmak, Müslümanların dini haklarının gaspı, kısıtlanması ya da zedelenmesi değildir. Bunu yapmak, şeriatçı-faşist-devlet sacayağına sıkı bir tekme atıp oyunları bozmak, açığa çıkarmak demektir.

Aksi takdirde soykırımlar, katliamlar yurt sathına iyice yayılacaktır. Bu nedenle şeriata hayır diyoruz, şeriatçı-faşist-devlet sacayağının oyunları bozulmalı, pislikler gün ışığına çıkartılmalıdır diyoruz. ●

KİT'ler ve Doğru Tutum

Kervan Zonguldak
temsilcisi Ali Arı
yazıyor

Lenin, kapitalist olan bir devlette, "devlet kapitalizmi, devlet tarafından kabul olunan ve burjuvazi çıkarına, proleteryanın ise aleyhine kontrol olunan kapitalizm anlamına gelmektedir" diyor. (Y.M.Rozaliev, *Türkiye'de Sanayi Proletaryası*, s.28) Devlet-tekel bağlaşıklığında kişisel birliğin de esaslı bir rolü vardır. Büyük şirketlerin sahip ve yöneticileri hükümet üst görevlerinde sık sık bol paralı işler alırlar. Politikacılar ve belli başlı kamu görevlileri çok miktarda tekel hissesine sahiptirler, ya da tekelde sorumlu yöneticiler olurlar. Lenin bir zamanlar şöyle diyordu: "Bugün bir bakan, yarın bir banker, yarın bir bakan, sermayenin egemen olduğu her ülkede işler böyle gider."

Özelleştirmeye karşı çıkan sendikalar ve işçiler, bu muhalefeti yürütürken temel taleplerini elde etmelerini KİT'lerin devlet mülkiyetinde kalması şartına bağlayarak *yanlış* görüşlerin yazılmasına hizmet etmektedirler.

"KİT'lerin kamu halk mülkiyetinde olduğu, ekonomik olarak kamu yararına işlediği, akılcıca işletirse ve bir dizi iyileştirme yapılsa bu yararın daha çok büyüyeceği, vb." gibi tezler bu işletmelerde çalışan işçilerin kendi deneyimleriyle bağdaşmamaktadır. KİT'lerde çalışıyor olmanın bedeli, bankacılık, petrokimya, sağlık gibi birçok iş kolundaki grev yasalarıyla, adil bir TİS'den yoksun bırakarak (teşmil, tahkim vb. uygulamalarıyla), zorunlu işyeri ve bölge değişimlerine tabi tutarak, devlet işveren tarafından KİT işçilerine fazlasıyla ödetilmektedir.

Şimdi bir daha düşünelim. Kendi çalışanlarının demokratik haklarını bile kısıtlayan bu işletmeler neden halkın malı oluyor? Burjuvazinin sahip olduğu her mülk, her işletme, halk sınıflarının alınteri göz nuruyla meydana gelmiş, "halkın malı" olmuş değil midir? Bu haklı mantığı sürdürülmeli: Halkın malı olmayan ne var? Halkın emeğini savunurken KİT'lerde duraksamadan, *tüm kapitalist mülkiyeti* sorgulamak daha haklı ve etkili bir yöntem değil midir?

İşçilerin emeğine, halkın alın terine sahip olmak istemiyle yola çıkıp mülkiyeti kapitalist devlete ait olan ve egemen sınıflara çalışan KİT tekellerini savunma konumuna düşmek! İşte sendikaların ve işçilerin özelleştirme konusundaki yanlış budur. Bugün işçi sınıfı, taleplerini yükseltmek için hangi biçim ve görünüş altında ortaya çıkmış olursa olsun, KİT'ler üzerinde yürütülmekte olan kavgada "taraf" *değildir*.

İleri işçiler ve sendikacılar burjuvazinin ve burjuva devletin elinde bulundurduğu özel ya da kamu görünümüne mülkiyetin iki türüne de karşı çıkıyorlar. Bugün *doğru tutum* ne özelleştirmelere yandaş olmak, ne de kapitalist

mülkiyetin türü olduğu halde sözde alternatif olarak gösterilen KİT'lere, burjuva devlet tekellerine destek vermektedir.

Toplum tarafından yöneltilip denetlenen ve ürünleri topluma döndürülen gerçek kamu işletmeleri ile KİT denilen devlet tekelleri arasında bir sınıf ve dünya farkı vardır. KİT'leri demokratize ederek kapitalist pazar ekonomisinin varlığına ile işleyiş koşullarına uydurarak, demokratik yönetim ve denetim mekanizmaları aracılığıyla (işçilerin yönetime katılması vb.) toplumun genel çıkarları için çalışan gerçek kamu işletmelerine dönüştürme düşüncesi, kapitalizm koşullarında sık denenmiş ama her zaman kof çıkmış bir eski hayaldir. Bu koşullarda KİT'leri savunmayı başarmak, kendi kapitalizmini ve kendi ulusundan patronunu seçmek, bizi ulusçuluğun tuzağına düşürür.

Burada geçmişte kullandığım bazı cümleleri düzelterip halkımızdan, işçi sınıfından özür diliyorum. "Kahrolsun 'sarı, faşist' sendikalar" gibi ifadeler yanlış. Faşist devlet biçiminde, örneğin Franko'nun yasal sisteminin çekirdeğini oluşturan 1938 tarihli Çalışma Yasası'nda, dikine sendikalar devlet denetimi altında hiyerarşik olarak örgütlenmiş "korporasyon"lardır. Sendikaların bu tip istisnaları dışında, yöneticileri faşist ve uzlaşmacı gangster olabiliyor. Ama sendikaları "sarı" veya "faşist" diye sloganlaştırarak propaganda, işçi ve emekçilerin güvenini zedeliyor...

Sendikacılar gerçekten işçi sınıfının çıkarlarını savunuyorlarsa;

a) Bölgemize (Zonguldak, Ereğli, Karabük) bir baksınlar, ne kadar işçi sigortasız, sendikasız çalışıyor,

b) Bir baksınlar, işyerlerinde iş güvenliği, işçi sağlığı ne durumdadır ve,

c) Özellikle, işçi ve ailelerine hizmet veren sağlık-egitim kurum ve kuruluşları nasıl hizmet vermektedir.

d) Baksınlar bakalım, işçi arkadaşlarımızın ikamet ettiği yerleşim alanları temiz ve sağlıklı mı, işgücünü yenilemeye elverişli mi? Yoksa işyerinden bitkin ve stresli mi geliyor, kolunu bacağına mı koparıyorlar?

Bu gibi yaşamsal işçi sorunlarına, bağımsız bir sınıf örgütü gibi yaklaşmak yerine, kongrede kendilerine oy verecek kişileri; hastanede, düğünde çiçekle, meyhanede haydi şerefe kadeh kaldırarak, tek tek kişilerin işlerini rica, minnet, yüzsüzlükle yaptırarak toplumun çıkarlarını feda eden sendika görevlilerine ben "sanduhacı" diyorum.

KİT'leri savunan "sol"culara da bakalım:

Hürriyetçi-adaletsiz, parlamenter-özgürlükçü olmayan devlet! Ve bu Vahşi Kapitalist Devleti ehlileştirilmeye çalışan sosyal demokratlar, ya da millici (ulusalcı) demokratik solcular, aslında burjuva ideolojisinin solu'dur.

Benim esas dikkatini çekmek istediğim gurup ise, tertemiz duygularla insanları, ülkesini seven, halkının çıkarlarını herşeyden üstün tutan, bu

yolda canını bile vermekten çekinmeyen, şu mitinge ve yürüyüşlerde sol kolunu yumruğunu sıkarak havaya kaldıran kardeşlerimdir. Burjuvazinin ortaya attığı minderde (belirlediği gündeme endeksli) savaşımayın. İşçi sınıfının savaş yolunda birleşelim.

Bugün işçi sınıfının temel yığınsal sistemi, çalışma güvencesi ve sendikal haklar (ekonomik, demokratik, sosyal düzeylerde) ve bunları her koşullarda elde bulundurmamak değil midir? İşletme mülkiyetinin kime ait olduğu (kamu/özel) işçi sınıfı açısından temel bir farklılık teşkil etmez. İşçi sınıfımız tüm savaşım enerjisini, sözü geçen istemlerini elde etmek ve elde tutmak amacıyla kamu mülkiyetini savunmaya harcarsa, özelleştirmeyi durdursa bile bu geçicidir, bu eyleminden işgüvencesi ve sendikal/demokratik alandaki beklentilerini elde edemez.

İŞÇİ TUTUM NE OLMALI?

KİT'ler, Petkim gibi kuruluşlar halkın malı değildir. Kapitalizm koşullarında hiçbir devletin malı halkın malı olamaz, çünkü devlet burjuvazinin malıdır. Türkiye'de devlet tekeldi kapitalizmi vardır. Devlet yalnızca tekel ile iç içe değil, aynı zamanda başlı başına tekel-dir.

İşçi sınıfı açısından patronun hangi ulustan olduğu, devlet tekelinin mi onu sömürdüğü temel bir fark yaratmaz. Dolayısıyla *özelleştirmelere ilişkin doğ-*

ru tutum, emekçiler açısından gereksiz birçok harcama yaptığı için mali bunalıma düşen devletin KİT'leri bozdurup bozdurup harcamasını sergilemek, bunun işçilerin çalışma ve yaşam koşullarında getirebileceği çeşitli olumsuzluklara, örneğin tensikatlara karşı çıkmaktır.

Bu saldırıların nedeni KİT'lerdeki işletme sahiplerinin değişmesi, mülkiyetin özel sektöre devredilmesi değildir. KİT'lerin eski/yeni sahiplerinin, emeğe karşı ortaklaşa siyasetlerinde ortaya çıkan yeni bir şiddet dalgasıdır.

İşçi sınıfı teknolojinin gelişmesine değil, bunun faturasının kendisine ödetilmesine karşıdır. Sendikalar, yeni teknolojinin yarattığı nesnel olanaklardan işçilerin yararlanabilmesi için, işten çıkarmalara ve işsizliğe karşı "ücretler azalmadan 35 saatlik iş haftası, bugünkü biçimiyle fazla mesainin kaldırılması" kavgasını yükseltmeli.

Yalnızca işçi çıkarılmasını engellemek yetmez. İşsiz kalmış işçilerin haklarının da savunulması gereklidir. Tam kapsamlı işsizlik sigortası savaşımına hız verilmeli, bu gerçekleşene dek, işverenlerin tensikata uğrayan işçilere, yeni bir iş dalında tam meslek eğitimi sağlamaya ve yeni bir iş bulana dek ailesini geçindirmeye yetecek tazminat (işsizlik tazminatı) ödemesi, sözleşme hükmü yapılmalıdır.

İşten çıkarmalara karşı işçi sınıfının en güçlü silahı, işli-işsiz tüm işçilerin birliği ve militan dayanışmasıdır. ●

BİR KONUK BİR GÖRÜŞ

GÜMRÜK BİRLİĞİ VE ÇALIŞANLAR

Belediye-İş merkez yöneticilerinden, genel eğitim
sekreteri Hıdır Bal yazıyor

Gümrük Birliği'nin bugün başatmak zorunda olduğu en büyük sorun, isdihtam tikanıklığı ve işsizliktir.

İşsizlik sorunu, kamu yatırımlarının özelleştirilmesi çabalarıyla, giderek önü alınmaz bir şekilde büyümektedir. Avrupa Birliği'ne üye 12 ülkede, işsiz sayısının son bir yıl içerisinde 15,8 milyona ulaşması, ne denli büyük bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle Almanya ve İspanya, işsiz sayısındaki artış oranının yüzde 25,8'lere ulaştığı, işsiz insan sayısının 4 milyonda olduğu ve Almanya'da şirketlerin yüzde 60'ının bu yıl işçi sayısında azaltmaya gittiği gözlenirse, krizin boyutlarının ciddiyeti anlaşılabilir.

Bu anlatılanlardan sonra ülkemize dönersek, uluslararası sermayenin talepleri doğrultusunda uygulanmak istenen özelleştirme politikaları, yatırımların neredeyse durma noktasına gelmesi, ileriye dönük istihdam projelerinin yaratılmaması ve hükümetin günü kurtarma amacıyla kısa vadeli çözümler üretmesi, sorunun giderek büyüyeceğini somut kılmaktadır.

Avrupa'da üretilen kaliteli mal ve

hizmetlerin, Gümrük Birliği sonrasında ucuz pazarlama teknikleri ile ülkemizde satışa sunulması, yerli sanayimizi rekabet edemez duruma sokabilecek, irili ufaklı fabrikaların kapanmasına yol açabilecek ve dolayısıyla buralarda istihdam edilen yüzbinlerce işçi korumasız bir şekilde ortada kalabilecektir. Ülkemizde işsiz insan sayısının 7-8 milyon civarında olduğu düşünülürse, ülkemiz de her anlamıyla yaşanmaz bir hale gelebilecektir.

Amacın, ucuz ve savunmasız işgücü potansiyeli yaratmak, hedefin de Türkiye işçi sınıfı olduğu görmek, Gümrük Birliği öncesinde, sendikalara ve demokratik kitle örgütlerine Türkiye'de daha yapacak birçok iş olduğunu göstermek açısından oldukça anlamlıdır.

Ülkemizde yaşayan insanlara, özelleştirmenin olduğu gibi, Gümrük Birliği'nin de tek kurtuluş yoluymuş gibi empoze edilmesine izin verilmemeli, bu tür yaklaşımların, uluslararası sermaye odaklarının, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere uyguladıkları, üzerinde dikkatle durulması gerekli küçük sömürü modelleri olduğu anlatılmalıdır. ●

Haksızlıklara Son Vereceğiz!

Sendikamız genel olarak kargo sektöründe, özel olarak Ekspres Kargo'da bir süreden beri örgütlenme faaliyeti yürütmektedir. Ekspres Kargo'da başta İstanbul ve İzmir olmak üzere bir çok ildeki örgütlenmemiz çoğunluğa doğru giderken, işveren sedikalaşmanın önünü kesmek amacıyla saldırıya geçti. Aralık 1994 ortalarından 13 Ocak 1995'e kadar toplam 60 işçi işten çıkarıldı.

13 Ocak 1995 tarihinde işçiler İstanbul ve İzmir'de iş bırakarak işten çıkarılmalarının durdurulması ve çıkarılan işçilerin işe geri alınmasını talep ettiler. Türk-İş 3. Bölge Temsilcisi ve şube yönetimimizin de hazır bulunduğu bu görüşme sonunda işveren talepleri kabul ederek işçilere söz verdi.

Verilen söz üzerine işçiler iki saat sonra işe başladılar. Ancak işveren sözün aksine 25 Ocak günü 40 işçinin daha işine son verdi. Gece, Çınarlı'da bulunan aktarma merkezini başka bir yere taşıyan işveren aynı gün 60 işçi alarak kaçak bir biçimde çalışmaya devam etti. Bu durum Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müfettişlerince de tespit edildi.

26 Ocak 1995 tarihinde Çınarlı'daki Ekspres Kargo Bölge Müdürlüğü önünde yapılan protestolu basın açıklamasında, bu haksız ve yasadışı tutumun sona erdirilmesi ve atılan işçilerin işe geri alınması çağrısına işveren hiçbir olumlu yaklaşım göstermedi. Bu tarihten sonra üyelerimiz İzmir'deki 9 şube önünde, önlük ve dövizlerle oturma eylemine başladılar.

"İşe dönüş" talebiyle başlayan eylem kısa sürede kamuoyu desteği almaya ve kargodaki iş potansiyeli hızla düşmeye başladı. İşveren asılsız şikayet ve ihbarlarla devlet güçlerini devreye sokarak yoğun gözaltı ve tehditlerle eylemi kırmayı hedefledi. Başta üçerli-beşerli gözaltılar yaşandı. Gerekçe, şüpheli şahıs veya çalışanları tehdit etme. Bu duruma gösterilen tepkiler üzerine, eylemi bitirme yönünde şubemize baskı ve tehditler yoğunlaştı. Ancak eylemi sürdürmeye

Türk-İş'e bağlı Tümtis sendikasının İzmir Şubesi'nce yayınlanan ve Ekspres Kargo işverenin haksızlıklarını sergileyen güzel bildiri veriyoruz

kararlıydık. Sonra 43 üyemiz gözaltına alındı. 2911 yasayı ihlal gerekçesiyle savcılığa ve mahkemelere sevk edildiler. Bazı karakollar son derece keyfi davranarak bayan-erkek üyelerimizi sabaha kadar karakollarda tuttular.

Savcılık, mahkeme veya karakollardan serbest bırakılan üyelerimiz yeniden oturma eylemine devam ederken, yeniden gözaltına alındılar. Eylemin başladığı 25 Ocak'tan 11 Şubat 1995 gününe kadar hemen her gün onlarca üyemiz gözaltına alındı. Birçok üyemiz gözaltında eylemi bırakmaları yönünde tehdit edildiler. Sendikamızın yasal faaliyetini farklı göstermek amacıyla, sendika yöneticileri aleyhine ifade vermeye zorlandılar, ya da içeriğine katılmadıkları ifadelerin altına imza attırıldı.

Giderek baskı ve tehditler yerini dayak ve hakarete bıraktı. En son, ambar işçisi iki üyemiz, Necmettin Çetin ve Talih Yılmaz ile Kargo işçisi iki üyemiz, Dursun Yıldız ve Şahamet-

tin Yeşilyurt, gece tutuldukları Kantar Karakolu'da ağır bir biçimde dövüldüler ve hakaret gördüler.

İşveren yoğun baskı ve gözaltılarla işçilerin haklı mücadelesini kırmaya çalışırken, diğer taraftan MHP'li ve ülkücü olduğunu söyleyen bir çeteyi de vurucu güç olarak kullanmaktadır. 1992-93 yılında Ambar işverenlerinin karşımıza çıkardığı mafya bozuntusu çeteyi bugün Ekspres Kargo işvereni çıkarmıştır. Bu çete taşeron görünümüyle Kargo şubelerini kendi adamlarıyla doldururken, şube önlerinde bekleyen eylemci işçilere ve şube yöneticisi ve üyelerimize karşı kullanılmak üzere günlük 1 milyon TL ile 15-20 kişilik bir gurubu da işverene kiralamıştır.

İşverenin sağladığı araçlarla sürekli hareket halinde, eli telsizli, sopalı ve silahlı olan bu gurup bütün uyarı ve şikayetlerimize rağmen engellenmemiş, birçok saldırılarına göz yumulmuş, bunun sonunda Şube YK üyemiz Remzi Horasan ve Metin Orhan'ı öldürmek kastıyla bıçaklamalarına açıkça fırsat verilmiştir. Olaydan sonra saldırıyı gerçekleştirenlerden sadece biri alınmış, diğer dört saldırgan dokunulmamıştır. Bu tür saldırılarda kullanılan araçların plakaları verilmesine rağmen araç ve araç sahipleri hakkında herhangi bir işlem yapılmamıştır. Zaman zaman emniyet mesuplarına "siz bu eylemi kıramadınız, biz kendi yöntemlerimizle kıracağız" diyen çete, kimi elemanlarını değiştirerek yeni kanlı saldırılar için faaliyetine devam etmektedir.

Saldırıda yaralanan arkadaşımız ile gözaltında kötü muamele gören üyelerimiz yasal girişimlerini sürdürürken, sendikamız da bütün olay ve gelişmelerden dolayı Cumhuriyet Savcılığı'na ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunmanın yanısıra bağlı bulunduğu uluslararası federasyon (ITF) ve diğer uluslararası kuruluşlar nezdinde girişimlerini sürdürmektedir.

Ekspres Kargo'daki mücadelemize

yönelen saldırılar işten çıkarılma boyutunu aşarak sendikamızın üye ve yöneticilerinin hayatına yönelik kanlı saldırılar boyutuna ulaşmıştır. İşveren Ajdan ve Serdar Yanaşan işçilerin alın terleri üzerinde edindiği serveti bugün işçilerin kanları üzerinde sürdürmek istemektedir.

MHP ve ülkücü kuruluşların sendikalaşmaya karşı kullanılması tehlikeli bir oyundur. Bu oyun yarın diğer işkollarındaki işçi ve emekçilere yönelik saldırıların bir provası ve ilk adımıdır. Bu nedenle bu sorun sadece kargo ve ambar işçileri ve onların sendikası Tümtis'in sorunu değil, bütün işçi ve emekçilerin, bütün demokrasi güçlerinin sorunudur.

İzmir Şubemizin basılarak tahrip edilmesi, iki YK üyemizin bıçaklanması, İstanbul'da temsilcimizin silahla vurulması, sonraki günlerde bazı üyelerimizin ve işyerlerinin kurşunlanması ve diğer baskı ve saldırılar tesadüf değil, yaygın ve planlı saldırıların açık göstergesidir.

Üyemiz işçiler ve sendikamız şahsında bütün emekçilere, bütün demokrasi güçlerine yönelik bu saldırıyı birlikte tavır alarak püskürtmeli ve yeni saldırıların önünü kesmek için güçlerimizi birleştirmeliyiz.

Bunun için talep ve önerilerimiz:

1) Aşağıda adresleri yazılı Ekspres Kargo şubelerinin önünde bekleyen işçilerin ziyaret edilmesi. 2) Bu baskı ve saldırıların durdurulması, işten çıkarılan işçilerin işe iadesi talebiyle ortak nitelikli kuruluşlarla birlikte ve ayrı basın açıklamaları yapılması. 3) Ekspres Kargo işverenin faks ve telefonlarla protesto edilmesi, işçilerin işe dönüşünün talep edilmesi. 4) Ekspres Kargo'ya kargo vermeyerek, verdirmeyerek boykot edilmesi. 5) Şubemizin gerçekleştireceği basın açıklaması, protesto eylemi ve diğer tepki ve etkinliklere kurumların kitlesel katılımı. 6) Eylemdeki işçilere ekonomik destek sunulması. 7) Şubemizle ilişkiye geçilerek ortak yapılabileceklerin tartışılması ve önerilerin sunulması.

Ekspres Kargo'daki mücadelenin başarısı, kargo işçilerinin inançlı kararlılığından geçecektir. Kazanmaya kadar sürdüreceğiz. Demokrasi güçleri olarak gördüğümüz siz dostların sunacağı destek ve dayanışma bu mücadeleye güç katacak, başarısını hızlandıracak, işçi sınıfına ve bütün emekçilere yönelik saldırılara karşı güçleri birleştirmenin önünü açacaktır.

Ya işçiler alınacak, sendika tanınacak, ya kepenkler kapanacak. Başka çözüm yok!

Adres Listesi: Ekspres Kargo Ege Bölge Müd. Tel:(322)486 0000-01-486 9748-461 5427(4hat) Faks:(322)489 1909; Şubeler: Alsancak Şb.; 1479 sk. no:7/A Alsancak Tel:422 1389-421 2070; Basmane Şb.; 1364 sk. no; 1/B Çankaya Tel:489 7846; Çankaya Şb.; Gazi Bulvarı 1342 sk. no:13 Tel:484 1597-484 6169; Çınarlı Şb.; 1561 sk. no:162 Çınarlı Tel:486 0000-01; Karabağlar Şb.; 4274 sk. no:6/B K.bağlar Tel:237 1344; Karşıyaka Şb.; Girne Bul. no:92 K.yaka Tel:368 985; Kemeralı Şb.; 847 sk. no:12 K.altı Tel:489 0302; 1.Sanayi Şb.; Fatih cad. no:200 1.San. Tel:433 1802; Üçkuyular Şb.; Mithatpaşa cad. no: 1129/A Tel:247 9060.

Küçükköy Ekspres Kargo

1,8 milyon yevmiyeye bağlananlar kim?

Kervan'ın 47.sayısında Dilber Gül adlı arkadaşımıza Küçükköy Ekspres Kargo yazısından dolayı teşekkür ediyorum. Küçükköy Ekspres Kargo'daki olayların hepsi gerçek. Aktarma merkezinde çalışan personelin %70'i Güneydoğu insanı, sosyalist demokrat ve Alevidir. Gaziosmanpaşa İlçe Emniyet Amirliği'nde dövülmeleri, tartaklanmaları, ağza alınmayan laflarla aşağılanmaları bu yüzdendir.

Konuyu fazla dağıtmak istemiyorum. Ekspres Kargo'dan küçük ama onurlu olana utanç veren bir haber vermek istiyorum. İçeriden ulaşan bilgilere göre, Ekspres Kargo yönetim

kurulu başkanı Ajlan Yolaşan, İstanbul'daki şubelerin bulunduğu İlçe Emniyet Müdürlükleri'ne yılbaşı ve bayram "hediye"leri yolluyormuş. Onlar da kabul ediyorlarmış. Bunlar tabii ki "hediye"dir, rüşvettir denemez. Ama, ne de olsa adamın midesi bir kere bulaniyor...

Bu arada, aklıma gelmişken sorayım. Bazıları adam başına 1,8 milyon lira yevmiye ile işçilerin direnişini bastırmak üzere Ekspres Kargo'da maaşa bağlanmış. Kim bunlar? Aralarında devlet memuru var mı? Varsa valilik neden bu "memur"lar hakkında gerekli işlemleri başlatmıyor? Neden?

M.Bengil

Öfke Turgutlu'da da örgütleniyor

Turgutlu S.S.Tütüncüler Kooperatifi kuruldu

Turgutlu S.S.Tütüncüler Kooperatifi'nin Birinci Kongresi 20 Şubat 1995'te Belediye Düğün Salonu'nda yapıldı. Katılım 300-400 kadardı. Fakat tütüncüler kendi aralarında örgütlenme yaptıkları için mutluydular, biliyoruz.

Virjinya tütününü denilen Amerikan tütününü Türkiye'ye girdikten sonra devlet üreticilerin haklarına tecavüz etmiştir. Daha önce hiç uygulanmayan kota denilen zorunlu yasağı getirmiştir. Tütün üreticisi, bir yılda 1 ton tütün üretiyorsa, gelen kısıtlamayla 1 ton yerine 100 kilo veya 60 kilo üretmek durumunda bırakılmıştır.

İşte bu insanlar şimdi kooperatiflerini kurdular. Olağanüstü 1. Kongre'lerini yaptılar. Yeni YK'yı seçmek için Belediye Düğün Salonu'nu cesur ve yürekli insanlarla doldurdular.

Salihli'den gelen görevliler yerlerini aldılar. Salihli'den gelen beş kişilik görevliler yerini almıştı. Bakanlık temsilcisi de oradaydı. Gereken evrakları ve defterleri birer birer kontrol etti. Sonra onur belgeleri kurucu üyelere verilmeye başlandı.

Kongrede geçici başkan Halit Yıldırım, konuşmasında "bundan sonra bizi taban fiyatı değil kendi tabanımız güçlendirecek, ürettiğimiz tütünün değer fiyatını bilip kendimiz hakkımızı alacağız. Birlik ve beraberliğimize her zamandan daha fazla ihtiyacımız var. Gelin Canlar Bir Olalım. İri Olalım, Diri Olalım" gibi sözlerle alkış aldı. Konuklar da kısa konuşmalar yaptı. Yeni yönetim kurulu adaylarının konuşmaları oldu. Kooperatif başkan adayı Hamza Yıldırım özetle şunları söyledi:

"Değerli Ortaklar. Ben ve tüm yönetici arkadaşlarım gösterdiğiniz yakın ilgi ve alakaya layık olmaya çalışacağız. Köy ayrımı yapmayacağız. Hizmet halkın ayağına götürülecektir. 24 saat sizlere hizmet vermek üzere mücadele edeceğiz... Kooperatifimize kredi yardımı gelmeden, tabiri caiz ise bir gün Ankara'da, bir gün Turgutlu'da olacağım. Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için."

2.başkanlığa aday Ali Doğru'nun konuşması ise şöyle oldu:

"Değerli arkadaşlar. Adım Ali Doğru, Turgutlu'nun Sinirli köyündenim, ilkokul mezunuyum. Güzel konuşmam, politikacı değilim, o yüzden güzel vaatler edemem.

Arkadaşlar, bazı kooperatiflerde, özellikle Manisa'nın büyük ilçelerinden birisinde siyasilerin olaya el attığını duyuyorum, üzülüyorum, kahroluyorum. Bizim davamız sağ-sol değildir, ekmek davasıdır.

"71 kg kota var. 100 bine satsa 7

100 000 eder. Bunun hepsi kâr olsa ne yazar. Benim 5 nüfuslu köylüm et yerine ot yeyip bir yılda 7,1 milyon ile geçinmeye çalışırken, Ankara'da bir milletvekili yani bizim vekillerimiz, ayda 70 milyonla geçinmiyoruz diye bas bas bağırıp Büyük Millet Meclisi'nde çocuklar gibi kavga ediyorlar. İnsaf!..

"Arkadaşlar birleşelim, birlikten kuvvet doğar. Birileri 40 milyarlık akvaryum tipi havuzlarda yüzerken, benim köylüm faizle alınan borç içinde yüzüyor. Tütüncüye 142 bin lira baş fiyat verdi diye hükümeti alkışa tutan, aidat alıp da hizmet vermeyen ve çiftçinin sırtında kambur olan Ziraat Odaları'nı da görev yapmaya davet ediyorum."

Yönetim Kurulu'na seçilen yöneticiler şöyle: Başkan: Hamza Yıldırım. 2.başkan: Ali Doğru. Üyeler: Ali Yalçınkaya, Muharrem Ergin. Denetleme Kurulu: Ali Aksoy, Yusuf Akpak.

Akın Karayiğit, Turgutlu

YILDIRAMAZSINIZ BİZİ

Biz halkız bu meydanlarda,
Kaldıramazsınız bizi,
Koyun misali ahıra,
Dolduramazsınız bizi.

Bilek olduk zülfikara,
Zulüm altında fukara,
Kendi battığın batağa,
Daldıramazsınız bizi.

Yenimize eskimize,
Fabrika kaskımıza,
Bizi bizim üstümüze,
Saldıramazsınız bizi.

Yalan dolan bin oyunla,
Baba, emmi ve dayınla,
Türlü provokasyonunla,
Yıldırıramazsınız bizi.

Emekçi olmaksızın suçum,
Emekçiyim bre koçum,
Mahpuslara zevk için,
Aldırıramazsınız bizi.

Ne emek ne makineden,
İşçilerin birliğinden,
Tarihi mücadeleden,
Sildiremezsiniz bizi.

Sosyeteleşmiş havayla,
Küfrettiğin davayla,
Birkaç türlü sendikayla,
Böldüremezsiniz bizi.

İşçi oğlu işçiyim ben,
Kainatta açsıyım ben,
Davul olsa da derimden,
Çaldırıramazsınız bizi.

Biz de insanız güya,
Bizde ışık bizde ziya,
Hak istiyoruz diye,
Öldüremezsiniz bizi.

Ahmet Turan

R. Yürükoğlu'nun

OKUNACAK EN BÜYÜK KİTAP İNSANDIR

kitabı
5. basımını yaptı.

Bu da gösteriyor ki bu kitap, Alevilik konusunda okunacak en önemli kitaplardandır.

Alev Yayınları

Av. İsmail Metin'in

ALEVİLERDE HALK MAHKEMELERİ

kitabının

2. CİLDİ ÇIKTI.

Bu cilt, aradığımız adaletin tohumlarının, mahkeme koridorlarında ya da adil düzen sahtekarlığı yapan partilerin programlarında değil yine halkın bereketli topraklarında ekili olduğunu çok güzel göstermektedir.

Alev Yayınları

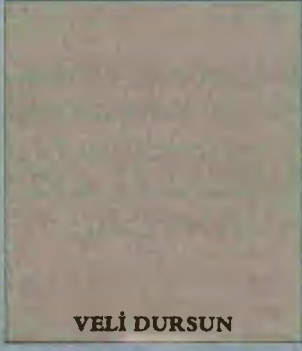
Battal Pehlivan'ın

ALEVİ-BEKTAŞİ FIKRALARI

kitabı
2. basımını yaptı.

Bu düzen emekçiyi derde boğarken, biz de düzene inat kahrkahaya boğalım ve aynı zamanda Battal Hoca'yı analım dedik.

Alev Yayınları

TKP 9.KONGRESİ

TKP 9.Kongresi'nin toplandığına ve aldığı kararlara ilişkin dergimize ulaşan bir açıklamayı ve onunla birlikte gelen bazı yazılı bilgileri okuyucularımızı bilgilendirebilmek açısından yayınlıyoruz

AÇIKLAMA

Türkiye Komünist Partisi 9.Kongresi toplandı. Kimlik Komisyonu raporu okunup onaylanmasıyla başlayan 9.Kongre'de dünya ve Türkiye işçi sınıfının devrim ve sosyalizm mücadelesinde düşen şehitleri anısına saygı duruşu yapıldı, TKP Marşı okundu.

Kongre Divanı'nın oluşturulmasının ardından MK Raporu'nun okunmasına geçildi. Genel sekreter Veli Dursun yoldaşın yaptığı konuşmadan sonra, tartışmalar bölümünde 8.Kongre'den bu yana dünya ve Türkiye'de meydana gelen gelişmeler, partinin izlediği çizgi, önümüzdeki dönemin ne tür bir çizgiyi gerektirdiği gibi sorunlar ele alındı. MK Raporu ve Genel Sekreter yoldaşın konuşması onaylandı.

Partinin izlediği taktik çizgide değişikliğe gidilmesinin zorunluluğuna dikkat çekilen 9.Kongre'de, yapılan değerlendirmelerin ışığında, başta Kürt Sorununda Bugün Varılan Nokta Üstüne Karar, Alevilik Üstüne Karar, Sendikal Hareket Üstüne Karar olmak üzere bir dizi karar alındı. Parti Programı'nda bazı değişikliklere gidilirken, Parti Tüzüğü'nün çeşitli maddeleri yeni dönemin gereksinimleri doğrultusunda değiştirildi.

Oybirliğiyle Merkez Komitesi'ni seçen TKP 9.Kongresi, Veli Dursun yoldaşımızı da yeniden genel sekreterlik görevine oybirliğiyle getirdi.

Kongre, delegelerin Enternasyonal Marşı'nı okuması ile sona erdi.

TKP 9.Kongresi

KİMLİK KOMİSYONU RAPORU

Tüzüğümüz gereğince 9.Kongre'nin en geç ... tarihinde toplanması gerekiyordu. Kongre öncesinde örgütlerde yapılan toplantılarla delegeler belirlenmiştir. Doğal oy hakkına sahip Merkez Komite üyeleri ile birlikte 9. Kongre'nin delegeleri bileşimi şöyledir:

Merkez Komite üyeleri ile birlikte

oy hakkına sahip toplam 47 delege vardır. Bu delegelerin 13'ü MK üyesi, 34'ü seçimli delegedir. Böylece Türkiye Komünist Partisi 9.Kongresi'nde toplam oy sayısı 47'dir.

9. Kongre'de MK'ya bağlı 5 büro ve 12 bölge örgütü olmak üzere toplam 17 parti örgütü temsil edilmektedir.

Kimlik Komisyonu

NGRESİ TOPLANDI

TKP Genel Sekreteri Veli Dursun'un
9.Kongre'yi Açış Konuşması

GAZİ DİRENİŞİ TÜM DÜŞÜNCEMİZİ DEĞİŞTİRMİŞTİR

“Hızla karşı-devrim geliyor. Kürt halkını, Alevileri ve işçi sınıfını karşısına alarak geliyor... Gazi olayları, karşı-devrimin bir deneme provokasyonu ve devrimci demokrat güçlerin savunusu idi... Devlette kriz vardır. Devrimci durum değil ama devlet bir kaos yaşıyor. Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaş, devleti hem ekonomik, hem siyasal ve hem de psikolojik açılardan aşırı boyutlarda yıpratmaktadır. Karşı-devrimin yükselişinin altında yatan en önemli nedenlerden birisi budur... Gelmekte olan bir karşı-devrim var ama bunun karşısındaki toplumsal öfke, potansiyel örgütlenebilirse saldırıyı püskürtebilir, ve yerel bir ayaklanmaya dönüşen Gazi örneği tüm ülkeye yayılabilir, karşı-devrim ezilebilir, sosyalizme hazır olmayan ülkemizde devrimci güçlere iktidar yolları açılabilir.”

“Gazi olayları tam bir laboratuvarı. Yerel bir ayaklanmadır. Gazi direnişi tüm düşüncemizi değiştirmiştir... Demek ki ortamı doğduğunda bir kıvılcım bozkırı tutuşturabiliyor. Bu olay solların ‘provokasyonu’ değildir. Bu *büyük* bir olaydır.”

Türkiye için birinci saptamamız şu olmalıdır: Türkiye sosyalizme hazır olmayan bir ülkedir. Oysa bazı devrimci örgütlerin programlarına bakıyoruz: “İktidarı alacağız, üretim araçlarını devletleştiriceğiz ve sosyalizmi kuracağız” diyor. Üretim güçlerinin, üretim ilişkilerini belirlemedeki temel rolünü anlamıyor. Üretim ilişkilerini değiştirerek üretim güçlerini değiştirmeyi ve sosyalizme hazır olmayan bir ülkede sosyalizme varmayı hayal ediyor.

İkinci saptamamız şudur: Hızla karşı-devrim geliyor. Kürt halkını, Alevileri ve işçi sınıfını karşısına alarak geliyor. Devlette MHP'nin bu kadar güçlü olduğunu hiç görmemiştik. Bunun yanında siyasal İslamcı hareketin, şeriatçılığın, sahte bir görünümle, devlet dışından devlete “karşı çıkışı” var. Gazi olayları, karşı-devrimin bir deneme provokasyonu ve devrimci demokrat güçlerin savunusu idi.

Üçüncü saptamamız şudur: Devlette kriz vardır. Devrimci durum değil ama devlet bir kaos yaşıyor. Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaş, devleti hem ekonomik, hem siyasal ve hem de psikolojik açılardan aşırı boyutlarda yıpratmaktadır. Karşı-devrimin yükselişinin altında yatan en önemli nedenlerden birisi budur.

Dördüncü saptamamız şudur: Karşı-devrime toplumda büyük bir tepki vardır. Henüz kanalize edilememiş, büyük ölçüde kendiliğinden bir tepkidir ve şimdilik savunma patlamaları biçimindedir. Fakat ortamın öyle bir mantığı var ki, bu savunma iyi örgütlenebilirse, bir anda karşı-devrimi ezebilir, iktidar yollarını açabilir. Gel-

mekte olan bir karşı-devrim var ama bunun karşısındaki potansiyel örgütlenebilirse, Gazi direnişinin de gösterdiği gibi, saldırıyı püskürtebilir ve yerel bir ayaklanmaya dönüşen Gazi örneği tüm ülkeye yayılabilir.

Demek ki, sosyalizme hazır olmayan Türkiye'de, ülkenin içinde bulunduğu koşullardan dolayı, devrimci güçlere iktidar yollarının açılacağı bir durum vardır. Gazi Ayaklanması gidişin tersine çevrilebileceğini gösteriyor. *Gazi, gelmekte olan karşı-devrimi nasıl tersine çevirebileceğimizi gösteriyor.*

Ülkede koşullar böyle olunca, bu Kongre'yle birlikte partimizin tüm taktik çizgisini değiştirmek zorundayız.

Geçtiğimiz dönem devrimci olanakların sınırlı olduğu bir dönemdi. Bu nedenle yığın çizgisi daha alt bir düzeyden geçiyordu. Partimiz de bu çizgiyi yakalamayı hedefledi. Oysa bugün işler kızışıyor. Bunun nedeni karşı-devrimin yürümesidir ama bu tersine çevrilebilir. Gazi direnişi bunu göstermiştir. Artık taktikimizi belirleyecek olgu budur. Önümüzdeki dönem sıcak bir dönem olacaktır.

Partimizin tüm taktikini değiştirmemiz gerekir demek, parti örgütünün yapısını da değiştirmek gerekir demektir. Her örgütün yapısı, biçimi, o örgütün eyleminin içeriği tarafından belirlenir. Hiçbir örgütün eylemi başka, örgütsel biçimi başka olamaz. Fiili anlamda savaşkan bir örgüt haline gelmek zorundayız. Karşı-devrim geliyor, bunun karşısında fırsatlar da yükseliyor. Legal olanaklardan yararlanmak her zaman önemlidir, ama bugün illegal parti örgütünü güçlendirmek ana görevdir. MK küçültülmelidir.

Türkiye Örgüt Sekreterliği (TÖS), *Örgüt Bürosu* adını almalı, MK üyeleri arasından seçilmeli, yurt-dışı yurt-ici tüm örgütler ona bağlanmalıdır.

MK Örgüt Bürosu, siyaset-egitim vb.'yle değil, örgüt kurma, örgüte üye kazanmayla, örgütü militan mücadeleye sokmayla ilgilenmelidir. Başka misyonlar yüklenmemelidir.

Siyaset-egitim-ideoloji işleri için, yine MK üyeleri arasından bir *Siyasal Büro* seçilmelidir.

Bölge komitelerinin otonomisi artırılmalıdır. Merkezi olarak belirlenmiş bir çerçeve içinde, yerel çalışmalarında bunlara tam yetki verilmeli ve kendilerini ilgilendiren konularda Örgüt Bürosu'na ya da MK'ya danışma alışkanlığı kaldırılmalıdır.

Bunun yanında legal olanaklardan da daha iyi yararlanmanın yollarını aramalıyız.

Ülkedeki durum güçlü bir komünist partisi istiyor. *Tek ve güçlü* bir komünist partisi istiyor. Küçük dükkanlarda ısrarın çok zararlı olacağı bir dönemdeyiz. Komünist partilerini teke indirmenin yollarından biri de birleşmedir. Hangi görüşlerin doğru olduğunu yaşamın kanıtlaması çok uzun bir süreçtir. Ama güçlü bir KP şu anın istemidir. Gelen fırtına zaten küçük dükkanları yerle bir edecektir. (...)

Bir de silahın bugünkü mücadelede tuttuğu yer konusu var. Türkiye devrime yakın bir ülke değildir ve *şuna katılıyorum: Silahı siyasal taktiklerin temeli yapmak, devrimci durum ortamı dışında son derece yanlıştır. Son yazımda da bunu vurgulamıştım. Ancak bu, Türkiye gibi bir ülkede, günlük yaşamda bile silahın yeri olmadığı*

Kürt Sorununda Bugün Varılan Nokta

Türk-Kürt Emekçisi El Ele Özgür Günlere

anlamına gelmiyor. Dahası, Türkiye şu anda devrime uzak ama karşı-devrimin yaratacağı ortamla bir anda böyle bir olanak da doğabilir. Bir de Türkiye'nin tarihinden gelen bir alışkanlığı var, silah yaşamın içindedir. Öyle bir ülke ki, polis geliyor, tarıyor. Latin Amerika'nın ve Afrika'nın bir-iki ülkesi dışında, polisin böyle açıktan adam öldürdüğü, faili meçhul cinayetlerin bu kadar yaygın olduğu bir ülke daha yoktur.

Biz silahı bugün siyasal mücadele- nin temeli yapmayacağız ama mutlaka *bir çare* bulmak zorundayız. Şiddetin yaşam biçimi olduğu bir ülkede, grevci işçiyi, emekçiyi, halkı savunmak için "sevenin kulu, sevmeyenin sultanı" olmak zorundayız. Bunu yapacak yöneticilere ihtiyacımız var. Buna hazır olan, bunu yapacak olan yöneticilerin göreve gelmesi zorunludur. Göreve talip olurken buna dikkat edilmesi gerekir.

Bugün 1-1,5 yıllık bir geçiş dönemindeyiz. Bu nedenle, Program'da köklü değişiklikler yapmaya gerek yok, bazı düzeltmeler yeterlidir. Tüzük'te yapılması gereken değişiklikler de formüle edilir.

Her konuda rotayı daha militan, daha sol kesimlere seslenmeye döndürmeliyiz. Sendikal mücadelede de, Alevi halkın mücadelesinde de yığınları sağa çekici anlayışlarla mücadele etmeli, *sınıfsal çizgiyi* öne çıkarmalıyız.

Alevi toplumunda birlik süreci geneliyle bir çizgiye oturmuştur. Dergah'ın, Temsilciler Meclisi'nin ve İzzettin Doğan'ın belirli güçleri var. Bu ayrımlar kalkmaz, çünkü büyük oranda sınıfsal ayrımları temsil ediyor. Bunun ötesini ideolojik mücadele ve sınıf mücadelesi sağlar. Birinci aşama (birlik, toparlanma aşaması) geneliyle kapanmıştır. Saflar netleşmiştir. Zaman kaybedersek, dinciler güçlenecektir.

Kürt sorunu da bu yeni dönemle birlikte bambaşka noktalara yükselebilir. Kürt halkının mücadelesinin bir anlamda şanssız bir eğrisi oldu. Kürt kalkınışı işçi hareketinin gerilediği, dolayısıyla devrimci hareketin de unufak olduğu bir döneme rastladı. İşçi sınıfıyla, devrimci hareketle kucaklaşmadı, kalıcı barışın sağlanmasının önüne engeller düştü. Bu bir şanssızlık oldu. Kürt-Alevi- İşçi Sınıfı kalkınışı birlikte olsaydı, şimdiye siyasal coğrafya değişirdi.

Kürt halkının mücadelesi haklıdır, meşrudur. Kürdistan Türkiye'nin iç sömürgesidir ve Kürt halkı kendi kaderini belirleme hakkının amasız-fakatsız sahibidir. Ve Türkiye'nin önündeki adım Kürt halkının kaderi ile kopmaz biçimde bağlıdır.

Gazi olayları tam bir laboratuvarıdır. Yerel bir ayaklanmadır. Gazi direnişi tüm düşüncemizi değiştirmiştir. Ne var ki, Gazi olaylarında örgüt olayların içinde olmuştur, sonuna dek barıkatta olmuştur ama, yeni bir mücadelenin içinde eski çizgiyle yer almıştır. Demek ki ortamı doğduğunda bir kıvılcım bozkırı tutuşturabiliyor. Bu olay solların "provokasyonu" değildir. Bu *büyük* bir olaydır.

Son bir nokta: Bu yeni dönemde gençlik kesimine yoğun olarak eğilmeliyiz. ●

Türkiye'nin iç sömürgesi olan Kuzey Kürdistan'ın tüm yerleşim merkezlerinde bugün varlığını duyuran onbinlerce asker, subay, polis, özel timler, vb. Türkiye burjuvazisinin Kürt ulusal sorununun kabağına verdiği yanıtıdır.

Kürt halkı kan ağlıyor. Binlerce köy zor yoluyla boşaltılmış, onbinlerce Kürt yoksulu yerini yurdunu terkederek büyük kentlerin, kasabaların varoşlarına göçmek zorunda bırakılmıştır. On küsur yıl öncesine kadar çobanların tırmandığı dağlarda, tepelerde, yaylalarda bugün çok sayıda gencin çürümüş cesetleri yatıyor. Devlet terörü dağların koyaklarına kadar uzanmıştır. Uçaklar, helikopterler, panzer ve tanklar Kürt halkının hak ve özgürlükleri için, adalet için ayağa kalkıp sesini yükseltmiş olan bir neslin üzerine ateş yağdırmaktadır. Gözaltına alınan, karakolda "kaybedilen" ya da alenen evinde, işyerinde güpegündüz yargısız infazlara kurban edilen Kürt aydınlarının sayısı yüzlerle ifade edilmektedir. Sömürü, baskı, terör, yoketme... Türkiye'nin iç sömürgesi Kuzey Kürdistan, en temel insan haklarından, en ufak demokratik hak ve özgürlüklerden yoksun bırakılmış bir toprak parçasıdır bugün!

Kürt ulusunun ayağa kalkışı, sosyalist sistemin çökmekte, dünya işçi sınıfı hareketinin gerilemekte olduğu bir döneme rastlediği için şanssızdır. Çünkü, yalnızca emeğin değil, Kürt halkının da kurtuluşuna hizmet edecek olan demokrasinin de temel çıkarları için mücadele eden proletarya hareketindeki bu gerileme, Kürt ulusal hareketini canalcı önemde

Kürt ve Türk emekçisinin, yaklaşan karşı-devrime karşı ortak mücadelesi canalcı önem taşıyor. Kürt halkının, Alevi toplumunun, Türkiye işçi sınıfının mücadele birliğinin pratikte sağlanması gerekli ve zorunludur.

bir kaynaktan, destekten yoksun bıraktı. Türk ve Kürt emekçilerinin milliyetçi görüşlerle kirletilmesi bu dönemde hız kazandı.

Son 10 küsur yılın hızlı ve çok acılı gelişmeleri tüm topluma tekrar tekrar gösterdi ki;

* Kürt halkının hak ve adalet, demokrasi ve özgürlük mücadelesi haklıdır, meşrudur. Ulusların tam siyasal eşitliği Kürt ulusunun da sahip olduğu vazgeçilmez bir haktır.

* Binlerce ölü, onbinlerce yaralı ve sakat pahasına varılan şu noktada, burjuvazinin her türlü şöven-milliyetçi propagandasına, kışkırtma ve provokasyonlarına, katliamlarına rağmen, Kürt ve Türk halkları arasındaki kardeşlik duyguları, bağlar dünden daha güçlüdür. Çünkü, Türk emekçileri ve Kürt

emekçileri, burjuvazilerinin kendilerine bir dirhem bile demokrasi ve özgürlük vermeye niyeti olmadığını pratikte yaşayarak görmüşlerdir.

Paranın padişahlığına dayalı değerler, kapitalizmin "görünmeyen eli", Türk ve Kürt emekçileri harman gibi bir o yana bir bu yana savurmakta, patronun, düzenin haksızlık ve adaletsizlikleri karşısında emekçilerin kardeşliğini, birliğini *kaçınılmaz bir zorunluluk* yapmaktadır. Kürt ve Türk halklarının kurtuluşu kopmaz biçimde birbirleriyle bağlıdır. Türkiye işçi sınıfının kurtuluşu, her ikisinin de kurtuluşu, acıların sona ermesi olacaktır.

Bundan bir önceki kongremizde (8.Kongre) partimiz, sosyalizme karşı dünya çapında yükselen milliyetçi dalgaya karşı haklı olarak tepki gösterdi. Ancak partimiz, Kürt ulusunun hak ve adalet, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin haklılığını, meşruluğunu hiçbir zaman unutmadı.

Türkiye Komünist Partisi, bu anlayışla;

- Kürt halkının hak ve adalet, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin haklı ve meşru olduğunu bir kez daha ifade eder;

- Kürt ve Türk emekçisinin, yaklaşan karşı-devrime, şeriatçı-faşist- devlet sacayağının hain saldırı ve tuzaklarına karşı ortak mücadelesinin canalcı önemine dikkat çeker. *Kürt halkının, Alevi toplumunun, Türkiye işçi sınıfının mücadele birliğinin pratikte sağlanmasının* gerekliliğini ve zorunluluğunu vurgular.

Yaşasın Halkların Kardeşliği, İşçilerin Birliği ●

Alevilik Üstüne Karar

İşçi sınıfının, Aleviliğin ve Kürt halkının birliğini savunan bir çizginin ısrarla izlenmesi yaşamsal önem taşımaktadır

Partimizin 8.Kongre belgelerinde de vurgulanan, Aleviliğin emekten yana olan özünün boğulmadan örgütlenmesi, bugün de Aleviliğin demokrasi ve hak alma mücadelesinde izleyeceği ana hatıdır.

Son yıllarda Alevi toplumunda yaşanan hareketlenme, canlılık kendi içindeki sınıfların etkilediği eğilim ve örgütlenmelerle gerçekleşti.

Burjuva eğilimler, küçük burjuva kesimlerin de yapısından yararlanarak Aleviliği dine, devlete, milliyetçiliğe çeker ve işçi sınıfı ve Kürt halkının haklı davasına karşı örgütlerken; emekten yana güçler de Aleviliği özüne uygun, laik demokratik ve işçi sınıfının sosyalizm mücadelesine uyarlı bir

yapıda örgütlediler.

Bugün Alevi toplumunun örgütlenme mücadelesinde *emekten yana, ilerici görüşleri savunan güçler* desteklenmeli ve güçlendirilmelidir.

Alevilik tarih boyunca gericiliğe, bağınazlığa, baskı ve sömürüye karşı durmuş ve emek yanlısı bayrağı dalgalandırmıştır. Bugün de, özüne uygun davranacaksa (ki, özgürleşmesi için başka tercihi yoktur), yine bu bayrağı dalgalandırmalıdır.

Devletin Alevi toplumu üzerindeki müdahalesi giderek belirginleşmiştir.

Bu müdahale bugün en tehlikeli boyutlarda bir müdahaledir ve belirleyici olan da, buna karşı mücadeledir.

Devlet, bu girişimi Alevilerin düzeni desteklemelerine yönelik yaparken, yer yer Kürt sorununa karşı, yer yer de işçi sınıfına karşı kendi tarafına kazanmak şeklinde sürdürüyor. Türk milliyetçiliğini Alevilerle güçlendirmek büyük planları arasındadır.

Öte yanda Alevilik, verdiği demokratik mücadelede, emekçi yapısının etkisiyle daha kararlı ve *militan* bir girişime yönelmek istemektedir. Toplu-

Sendikal Hareket Üstüne Karar

TKP yöneticilerinden N. Yazıcıoğlu yoldaşı 17 Kasım 1994'te kaybettik

Dünya çapında yaşanan gericiliğin ve ekonomik krizin etkileri Türkiye'de de hızla yayılıyor. Sosyalist sistemin çöküşüyle birlikte egemen olan genel siyasal gericiliğe, yeni teknolojilerin yeni işletmecilik yöntemlerinin uygulamaya sokulması eşlik ediyor.

Yılların kemikleşmiş gelenekleri içinde savaşım veren sendikal hareket, ortaya çıkan yeni sorunları yaratıcı yaklaşımına değerlendiremiyor, yeni koşullara uygun yeni savaşım yöntemleri geliştiremiyor.

Burjuvazinin işçi sınıfına saldırısının

mun bu militan tutumunu geliştirmek zorunludur.

Alevi toplumunun kendi özüne uygun ve işçi sınıfı mücadelesine yararlı bir geleceği için;

- Daha kararlı, militan ve tarafı bir mücadele sürdürülmelidir,

- İşçi sınıfının mücadelesiyle ve çıkartıyla uyarlı (yol müsahipliği temelinde) bir mücadele hattı esas alınmalıdır.

- Aleviliği dine, devlete, milliyetçiliğe çekme ve işçi sınıfı mücadelesine karşı örgütlenme eğilimleri güçleniyor. Özellikle Kürt halkının mücadelesine karşı kullanma yönünde güçlü bir girişim vardır. Bu gelişmeye karşı mücadele günün ana görevleri arasındadır.

- İşçi sınıfının, Aleviliğin ve Kürt halkının birliğini savunan bir çizgi ısrarla izlenmelidir.

- Alevi Partisi gibi, toplumu bölen zararlı girişimlere karşı mücadele hızlandırılmalıdır.

- Laik-Demokratik Türkiye yaratma mücadelesinde Alevilerin daha açık ve kararlı bir yer tutmaları için çalışılmalıdır. ●

mahımızı, yığınsal işten çıkartmalar ve işli işçilerin yeni işletmecilik yöntemleri ile sendikasılaştırılmasıdır.

Burjuvazi, Türkiye işçi sınıfını din, dil, ırk, milliyet temelinde bölmeyi hedefliyor. İşçileri ulusal-etnik köken temelinde bölmeye yönelik her girişim işçi sınıfı düşmanlığıdır. Yeni DİSK, bağımsız sendikalar, Hak-İş ve memur sendikaları, varlıklarıyla, Türk-İş'de gerçekleşmiş sendikal birliğe yönelik düşman çabaların aracı konumundadırlar.

Bunun yanı sıra, sorunların ağırlaşması, sendika-içi demokrasi ve militan

Parti örgütleri sendikalarda militan bir çalışma anlayışı tutturmalıdır. İşten atılmalar, işsizliğin artması, sendikal demokratik hakların geriletilmesi ve yüksek enflasyon işçi sınıfının öfkesini şiddetle arttırmaktadır. Partililer, bu öfkenin militan eylemler biçiminde sokağa yansıtılmasında öncü görev üstlenmelidirler.

eylemin canalcı öneme sahip olduğunu tekrar tekrar kanıtlamaktadır.

Sendikal hareketin en can alıcı sorunlarına ilişkin partimizin önerilerini içeren (8.Kongre'de kabul edilen) Sendikal Platform, komünistlerin sendikal anlayışını ve sendikal demokratik istemlerini içermektedir.

Sendikalarda parti çalışması: "Fabrikalar kalemiz olmalıdır"

Sendikalardaki gücümüz ideolojik etkinliğimizle orantısızdır. Bu, asıl olarak parti örgütlerinin sendikalarda çalışma anlayışlarındaki bozukluktan kaynaklanıyor.

Parti örgütleri militan bir çalışma anlayışı tutturmalıdır. Sendikalarda, fabrikalarda yayın dağıtımı, parti siyasetinin sendika kürsüsünden anlatımı, öncü işçilerin, sendika yönetimlerinin parti saflarına katılması esastır.

Tüm hücreler mutlak surette kendi sendikal alan sorumlularını belirlemeli, gözlerini ileri işçilere dikmelidir. Yoldaşlarımızın görevi, işçilerin somut sorunlarının çözümü için verilen savaşımın önderleri olmak, öncü işçileri partimize kazanmaktır.

Sendikalarda çalışma "daha fazla disiplin, daha fazla demokrasi" çerçevesinde ele alınmalı, tabanın istemleri-

nin ve militan ruhunun sendika yönetimine taşınması sağlanmalıdır.

İşten atılmalar, işsizliğin artması, sendikal demokratik hakların geriletilmesi ve yüksek enflasyon işçi sınıfının öfkesini şiddetle arttırmaktadır. Partililer, bu öfkenin militan eylemler biçiminde sokağa dökülmesinde öncü görev üstlenmelidirler.

Partililer, işyerlerindeki kurul ve sendika delege seçimlerinde, şube kongrelerinde aday olmalı, bu platformlardan partimizin sendikal siyasetinin propagandasını yapmalıdırlar. Her yoldaşın ertelenmez görevi, tüm çalışmasını bulunduğu çevreyi parti siyasetine kazanmaya yoğunlaştırmaktır.

Sendikalarda yürütülen çalışmada başarı kazanma açısından, güçlerimizi yoğunlaştırmak, bilgi ve deneyim birikimini merkezileştirmek esastır. Bu nedenle, sendikalarda yönetime gelmiş yoldaşların parti siyaseti ve merkezin direktifleri doğrultusunda çalışmaları özellikle denetlenmelidir. Çalışmaların başarısı merkezin objektif bilgilendirilmesine ve direktiflerin çekıştırilmeden uygulanmasına bağlıdır.

TKP 9.Kongresi, TKP Merkez Komitesi'ni, bölge komitelerinin sendika tabanlarında -uygun legal demekleri de canlandırarak- yapacakları çalışmaları her yolla teşvik etmekle görevlendirir. ●

Alevilerde Hızır İnancı ve Kaynakları

İSMAİL KAYGUSUZ

Aleviler arasında Hızır inancı ve ona verilen yüce değer oldukça önemlidir. Sonsuz yaşam suyu (Ab-ı Hayat) içip ölmezliğe kavuşmuş olduğuna inanılan Hızır, Nebi (peygamber) olarak bilinir. Dara darlığı düşenlerin, ölümle yüzyüze gelenlerin yardımına yetişir; bir uçurumdan, bir ulu ağaçtan tam düşecekken tutar elinden kurtarır. Boz atlı Hızır, çağrıldığı yerde hazırır. Ama içten, inanarak çağırmak gerekli. Fakirin sofrasına bereket getirir, kilerinde-anbarında unu bulguru çoğaltır, tarlaya bereket verir. çobanın sürüsünü artırır yağlı yağurdu bitmez.

İnaniş'a göre Hızır, görünmeden insanların arasında dolaşır. Göründüğü, oturup söyleştiği kişiler veliler, ermişlerdir. Ozanların deyişlerinde, Cem'lerde okunan dualarda Hızır'ın adı sık sık geçer. Hacı Bektaş Dergahında Meydan evine serilen 12 posttan Mihmandar postu, Hızır tarafından temsil olunur. Her alevi can, evine gelen mihmanı (konuk, misafir) Hızır olarak niteler ve kul-turap olarak onu karşılayıp, varını-yoğunu onunla paylaşır. Mihman gelen eve kısmeti de birlikte gelir:

Misafir gelirse kısmeti bile
Misafir Hızır'dır arzulu dile
Hatayı uğrunu tut vergil ele
Mihman canlar bize safa geldiniz

Ve Hızır zaman zaman Ali ile aynılaştırılır. Bektaşî ozanı Şükrü Metin Baba'nın dörtlüğünde yansımaktadır bu:

Zulmet deryasını nur edip gelen
Hızır-İlyas Şah-ı Merdan Ali'dir
Garibin mazlumun halini bilen
Hızır-İlyas Şah-ı Merdan Ali'dir

Pir Sultan Abdal da dağlar aşmayı arzu ettiğinde, Boz atlı Hızır'ı yoldaş olarak çağırır:

Allah allah desem kalksam yürüsem
Acap şu dağları aşamam m'ola
Boz atlı Hızır'ı yoldaş eylesem
Varıp efendime düşmem m'ola

Kul Himmet ise ulu bir dağ başında yatarken, sıkıntı içindedir. İmdadına çağırıldığı Hızır'ı, dizeleriyle kürkünün-bökrünün rengine dek en ayrıntılı bir biçimde bize tanıttırıyor. Hızır Nebi'nin halkın muhayyilesinde biçimlenmiş bütün özelliklerini bu deyişte görmek-teyiz:

Ulu dağ başında yattım
Yetiş pirim Hızır yetiş
Selam verip selam aldım
Yetiş pirim Hızır yetiş

Her nereye gitse yolu
Altında terkisi dolu
Allah bir Muhammed Ali
Yetiş pirim Hızır yetiş

Kürkü yeşil bökrü yeşil
Alemi doyurur aş
Hızır, İlyas'ın kardaşı
Yetiş pirim Hızır yetiş

Atı var üveyik donlu
Eyeri şöhranlı şanlı

Yemek yemez kendi canlı
Yetiş pirim Hızır yetiş

Elinde kamçısı yeşil
Saaatt'alemi dolaşır
Car diyenlere ulaşır
Yetiş pirim Hızır yetiş

Depüp atın doldurmadın
Çağırıp da kaldırmadın
Kim olduğun bildirmedi
Yetiş pirim Hızır yetiş

Kul Himmet'im yetemedim
Yollarında ölemedim
Kim olduğun bilemedim
Yetiş pirim Hızır yetiş

Ulu ozan Kul Himmet'in bile yetişip, tanışmadığı Hızır'ı Alevi toplumu zamanla bu olağanüstü biçimsel görünüşten kurtarmış, iyi yürekli ve yardım-sever, olgun insanların donunda görmeye başlamışlar, simgeleştirmişlerdir. Bunu en güzel Sarızlı ozan İbreti dile getirir:

Heryerde biz Hakkı hazır biliriz
Olgun insanları Hızır biliriz
Bundan başkasını sıfır biliriz
Tahminimiz yanlış biz kör değiliz

■ Hızır Orucu ve Kutlamaları

Hızır simgeleşmiştir ama Aleviler Hızır günlerini ihmal etmemiş; Hızır orucu tutmuş, bayramını kutlamış ve yine Hızır-İlyas isimlerinden bozulup Birleştirilerek, halkın ağızında oluşan biçimi ile Hidrellez bayramı yapmayı sürdürmüşlerdir. Ancak Hidrellez'i, Sünnilerden de yapanlar bulunduğu gibi, Hristiyanlar da Aziz Georges'le özleştirerek, Mayıs ayı içerisinde kutlamaktadırlar. Alevilerde çok kere, Hızır'ın karada ve İlyas'ın da denizde darda kalmış olanlara yardım ettiğine inanılır: Hızır ve İlyas yılda bir kere, yani 6 Mayıs gününün gecesi bir gül ağacının dibinde buluşurlar. Hidrellez o gün Cem törenleriyle karşılanır, kutlanılır.

Neden Hızır orucu tutulduğuna dair söylence ise Nuh peygambere dayatılmaktadır: Nuh'un gemisi, dünyayı kaplamış suyun yüzünde yüzerken fırtınaya tutulur. İçindeki insanlar ve diğer mahluklar, Nuh peygamberi unutmuş "Yetiş ya Hızır, bizi kurtar!" diye Hızır'ı çağırarak Tanrı'ya dua etmişler. Duaları kabul olmuş ve Hızır fırtınayı

dindirmiş. Üç gün oruç adanmışlar ve o gün bugün aynı inançla Hızır orucu tutulmuş. Yakından uzağa ilgisi olmadığı halde, Hızır söylencesine Nuh peygamberin girmesi, Hızır'a halk bilincinin, evrensel bir kurtarıcılık misyonu yüklemek istemesine bağlanabilir. Hızır orucunun da böylesine insanlığın kurtuluşu için tutulmuş ve tutulmaya devam edilmesi tamamıyla dünyasal ve anlamlıdır.

Alevilerde Hızır orucu ve bayramlarını İrene Melikoff iki önemli makalesinde incelemiştir. Anadolu Alevileri ve İran Azerbaycanı'nda Ehl-i Hak, Ateş-bagi, Kehelten (Kırklar), Baba Yedigari ve Garagoyun'lar gibi Kızılbaş-Alevi toplulukları arasında yaptığı incelemelerde, Hızır Bayramı, Zat-ı Mutlak Bayramı, Ali Haydar ve Hızır Nebi Bayramı adlarıyla Şubat ayı içerisinde kutlandığını göstermektedir. Hüseyin Tekkeşinoğlu Dede, 15 ile 21 Şubat arasında üç veya yedi gün oruç tutularak kutlandığını yazarken, Melikoff'un tesbiti 11 ile 14 arasında, yani Şubatın 2. haftası içerisinde ve : "Günler değişmez, salı, çarşamba, perşembe ve perşembeyi cumaya bağlayan gece başlayacak olan asıl bayram." demektedir. Buna karşılık konuştuğumuz Maraşlı Aleviler, Ocak ayının son üç günü ile Şubat'ın ilk üç günü içinde Hızır orucunun tutulup, son gün bayram kutlandığını, belirttiler.

Alevilerin Hızır orucu ve kutlamalarının kökenini Oniki hayvanlı eski Türk takvimine göre, Marko Polo'nun sözünü ettiği Türk ve Tatar'ların "Şubat Kutlamalarına" (Calendae, adak günleri) ve "Ak" adı verilen kutlama şenliklerine bağlayan İ.Melikoff şu açıklamayı yapmaktadır:

"Aynı şekilde Aleviler, Hızır Bayramı sırasında, ak rengi öne koyarlar: Üç günlük bir oruçtan sonra temizlenilir, hamama gidilir ve beyazın yeğlendiği giysiler giyilir.

"Cuma gecesi, bir sofraya üzerine ak bir örtü serilir; üzerine un serpilir. Ertesi sabah, at nalı izine (ya da el izine İ.K.) benzeyen bir belirti görülürse, bu, Hızır Nebi'nin o eve uğramış olduğunun işaretidir. Bu un ile, Anadolu'da 'kömbe veya kömme' adı verilen kutlama ekmeği yapılır ve bölüşülür. Tebriz bölgesinde bu ekmeğe 'girde' denmektedir. Kömbe'nin paylaşılmasına, et aynı şekilde bölüşülen koyun veya keçi kurbanları katılır. Kehelten (Kırklar)'de kesimler tarlalarda yapılır. Hızır için hazırlanmış, kırılmış, kavrulmuş buğday, 'go-

wud' pişirilir. Bu kutlama yemeği, 'kavud' adı altında Orta Anadolu'da da bilinmektedir. (Doğu Anadolu'da 'kavud kavurmak' denir.-İ.K.) Hoy-Rezaiye yöresi Garagoyun'larda, cuma gecesi, insanlar tarlalara dökülürler; muhtemelen bereket töreni olarak bir boğa kesilir ve kanı ekin alanlarına serpilir." (İrene Melikoff, *Uyur İken Uyardılar*, İstanbul-1993, s.62-63, 82-83)

Hızır günleri törenlerine ilişkin bu saptamalara, Tekkeşinoğlu'nun belirttiği, Hızır İlyas söylencesine bağlanan, "Düşmanların gözlerini kör etsin diye kepek ya da ponut'un havaya serpilmesi ve sınıye karışık tahıllardan un konulup, Hızır'dan işaret beklenmesi" de eklenebilir. Ancak birçok bölgede Hızır orucunun bitiminde Abdal Musa Cem'i ve eğer Dede gelmişse "görölmek" isteyen talipler için Görgü Cem'i yapıldığını da unutmamak gerekir. Zaten çok kere, yılda en az bir kere yapılan Görgü Cemleri kışa rastlatıldığından, zaman olarak Hızır Orucu'nun da içine alınmasına özen gösterilir.

■ Hızır ve Veliler

Hızır inancının Alevilik içerisinde önemli bir yeri olması boşuna değildir. Zerdüş inancında da "Ölümsüz peygamber" olarak nitelenen Hızır, bu inancın ve Budizmin'in önemli bir merkezi olan Belh kentinin prensi ilk İranlı mutasavvıf İbrahim Ethem'e (Ö.777) üp, ona tacını tahtını terketmiştir. Yunus Emre'den başlayarak, hemen bütün Alevi-Bektaşî ozanları şiirlerinde büyük veli İbrahim Ethem'den söz etmişlerdir. Hızır'ın ona yol göstererek, ermişliğe yüceltiğine inanılır. Belh'ten Suriye'ye sürgün edilen ve orada bahçıvancılık yaparak, emeğiyle günlük geçimini sağlayan İbrahim Ethem Horasanlı ve Türkistanlı mutasavvıflara, Veli-Hızır yoldaşlığı inanç geleneğini armağan etmiş görünüyor. Yüzyıllar sonra yetişen İranlı ve Türk mutasavvıflardan Yusuf Hemadani, Abdel-Halik Gucuvani ve Ahmet Yesevi, İbrahim Ethem gibi Hızır'ın rehberliğinde hem yollarını hem de müridlerini bulmuşlar. (Hasan Shushud, "Hacegan Hanedanı, Les Maitres de Sagesse de l'Asie Centrale", *Le Soufisme*, Paris-1980, s. 58-59)

Güneyli, yani Arap mutasavvıflarında pek görünmeyen bu gelenek Hacı Bektaş Veli tarafından Anadolu'ya taşınmış ve Anadolu Aleviliğinde Hızır, erenlerin-evliyanın yoldaşı, mazlumun, dara düşenin koruyucusu olmuştur. Hünkar Hacı Bektaş Veli ile Hızır'ın kardeşliğini, yoldaşlığını *Velayetname*'den okuyalım:

"Hünkar'a, birgün ikindi üstü güzel yüzlü, tatlı özlü, alev saçlı, yeşil elbiseli bir aziz geldi. Boz bir ata binmişti. Saru İsmail karşıladı, atını tuttu. O zat teklifsizce doğru "Kızılca Halvet"e yöneldi. İçeri girdi. Saru İsmail, açaba bu atını tuttuğum er kim ola, şimdiye dek bunun gibi nurlu, güzel yüzlü ve heybetli er görmedim diye düşünceye daldı...Kızılca Halvet'in kapısına vardı. Baktı ki o aziz Hünkar'ın karşısına oturmakta. Tam bu esnada da Hünkar, 'Ne yapalım Hızır'ım', diyordu, 'Ulu Tanrı, seni bu işe koşmuş, Tanrı kullarını zordan kurtarman gerek; şimdicek Karadeniz'de

bir gemi batmak üzere seni çağırdılar. Sohbetine müstakız ama ne çare, tez dur, medetlerine eriş..'

"Hızır peygamber hemen kalktı. Saru İsmail dışarıda atı tuttu ve Hızır'ın üzeniğini öptü. Hızır atını sıçrattığı gibi at, bir adımını Karaöyük'ün üstüne bastı, öbür adımında güneşle beraber dolundu, gözden kayboldu. Yalnız karşıdan nalının parıltısı göründü. Saru İsmail, vardı, erenler Şahı dedi, bu giden aziz kimdir? Hünkar, kardeşimiz Hızır peygamberdir. Karadeniz'-de bir gemi batmak üzere, oraya imdada koştu; onun yürüyüşü böyledir." (A. Gölpinarlı, *Vilayetname*, İstanbul-1990, s.75)

Görüldüğü gibi *Menakub-i Hünkar Hacı Bektaş Veli* de aynı zamanda Hızır'ın, yeşil giyimi ve bozatyyla, alev gibi saçları ve güzel yüzüne kadar betimlemesini de okuyoruz. Atının ilk adımı Karaöyük'ün üstüne basarken, ikinci adımda güneşe yükseliyor. Elbette ki Karadeniz'de batmakta olan gemiyi, bu hızla gidip kurtaracaktır. Hızır'ın kişiliğine yakıştırılan bu olağanüstü tanrısal güç, onun ölmezlik özelliğine dayandırılrsa gerektir. Ezilen halkların muhayyilesi, böylesi kurtarıcılar yaratarak teselli buluyor ve rahatlıyor. Alevilikte Hızır inancı, dünyadan zalimleri yokedip, dünyayı ve insanlığı kurtarması beklenen Mesih ve Mehdi inancının bireyselliğe indirgenmiş biçimi gibi görünmektedir. Kul Himmet'in bir beyitinde Mehdi için söylediği, Hızır için de geçerlidir:

Muhammed Mehdi'ye gelecek derler
Mehdi dalgasıyla coş deli gönül

Hızır söylencesi, inancın kökeni ve kaynakları

Hızır söylencesinin bir versiyonunu Tekkeşinoğlu Dede'nin yazısından okuyoruz: Hızır ile İlyas iki kardeşten, zamanın hükümdarı İskender-i Zülkarneyn kendisine, ölümsüzlük suyunu (ab-ı hayat, bengisu) getirmelerini ister. Onlar da azıklarına pişirilmiş balık, ponut ve kepek koyarak Bengisu'yu aramaya çıkarlar. Pişmiş balığın heybeden atlayıp, içinde dirilmesi sayesinde suyu bulmuş olur ve bir testi alıp İskender'e getirirler. İskender tam suyu içecekken, söğüttaşı dile gelip; kendisinin bu sudan içtiği için, canının kalıpta sıkışıp kaldığını, cendere içinde yaşadığını söyler. O da içmekten vazgeçer. Böylece dünyada tek ölümsüz tanrı kulu olarak Hızır kalır.

Hızır söylencesinin bir başka versiyonunu Maraş'ın Afşin ilçesinden, inançlı bir Alevi olan Kamil Karayel anlattı. Kendisi aynı bölgeden yetkin bir Dede'den dinlemiş. Karayel, söylenceye geçmeden önce gençlik yıllarında çevrede geçen bir olayla söze girdi:

"Bir kış günü, sünni Çerkez'lerden bir grup köylü, kasabadan köylerine giderlerken, Mazgaç gediğinde amansız bir tipiye tutulurlar. Bu gedikten tipili dumanlı kış günlerinde aşmanın imkanı yoktur. Fırtınadan savrula savrula yağın kar ve boğaza çöken dumandan göz gözü görmediği gibi, göğüse kadar çıkan karı yararak ilerlemek mümkün değil. Hangi yöne gittiklerini bilmeden, atıkları yirmi otuz adımda kesilir kalırlar gediğin başında. Bir araya kümeleşir, korku ve soğuktan titreyerek birbirlerine sokulur ve bildikleri duaları okumaya başlarlar. Çünkü bu belalı Mazgaç gediğinde, tipiye tutulup donanın sayısını kimse bilmez.

"Herkes hocadan öğrendikleri duaları yüksek sesle okuyarak Allah'a, peygambere yalvarıp, kurtarılmalarını beklerler. Nafi-

le kimsenin gelip onları kurtardığı yoktur. İçlerinden biri, yahu arkadaşlar der, bir de şu Kızılbaşların Hızır'ına çağırılım. Kızılbaş kelimesini duyunca, donmakta olan yüzlerini buruştururlarsa da, çaresiz; 'Boz zatlı Hızır yetiştir imdadımıza, kurtar bizi buradan!' diye bağırırlar. Tabii, gelen giden yok. Derken birkaç adım daha atmış, iyice kesilmişler. Herbiri bir yana düşmüş, ölümü beklemeye başlamışlar. O anda birden, o akıl edip Hızır'ı çağırmanın önünde genç bir delikanlıyla bir kız belirmiş. Yakışıklı mı yakışıklı, güzel mi güzel ikisi de 'Ne yatıyorsunuz, kalkın bakalım donacaksınız, demişler. Bizi takip edin.'

"Çerkez'ler nerede ve ne halde olduklarını bile unutmuşlar. Kalkmış yürümüşler peşlerinden. Bir bakmışlar ki, tam köylerinin başındalar. Birinin aklı başına gelmiş ve: 'Yahu demiş biz nasıl buraya geldik? Kim idi o gençler? Neredeler? Nereye gittiler?' Arkalarına bakmışlar, kimseler yok ortalıkta, iki genç de kaybolmuş. Anlamışlar ki, o gördükleri genç Alevilerin Hızır'dır. Herhalde genç kız da Hızır'ın ermiş bir yoldaşı. İnanmazsınız ya, uzun süre çevrede: 'Kızılbaşların Hızır'ı, Çerkezleri Mazgaç gediğinden geçirmiş!' diye konuşuldu durdu.

"Dede'den duyduğum Hızır Aleyhisselam hikayesine gelince: Hızır İlyas ile İskender-i Zülkarneyn birlikte ölümsüzlük ilacını aramaya çıkarlar. Uzun zaman aralar bulamazlar. Sonunda aralarında anlaşır, herbiri bir başka yöne giderek tek başına aramayı kararlaştırırlar. Ama kim önce bulursa, içmeden öbürünü beklemeye söz verir.

"Uzun bir araştırmadan sonra, önce İskender-i Zülkarneyn bir mağarada ölüm ilacı ab-ı hayatı bulur. Hemen bir şişe alır, gelir. Bir süre beklerse de Hızır İlyas dönmmez. Dayanamaz şişeyi kafasına dikip, ölüm ilacını içmek ister. Şişedeki su bir arpa danesi olup, boğazına yapışır. Ölüm meleği Azrail karşısına dikilir ve: 'İskender, verdiğin sözünü tutup, Hızır İlyas'ı beklemedin. Senin canını alacağım.' İskender-i Zülkarneyn: 'Madem canımı almaya karar verdin. Beni tabuta koydukları zaman, kolumun birini dışarı çıkartın, sallansın. Yoksa anam yakana yapışır, sana dünyada rahat vermez. Can alma görevini yerine getiremezsin!'

"Canını aldığı İskender'in istediği gibi yapar ve bir kolunu tabuttan dışarı çıkarır. Tabut taşınırken, dışarıdaki kolu sallanarak mezarına götürülür. Anası bunun farkına varınca: 'Hey gidi boş dünya, İskender'e kalmıyan dünya kime kalır?' diye döğünür durur.

"O sırada Hızır İlyas Ab-ı hayatı

bulmuştur. Gelir ki İskender-i Zülkarneyn ölmüş. Getirdiği suyu içer. O zaman gaip ten (Tanrıdan) bir ses gelir: 'Adın Hızır olsun. Dünyada ölümsüz kalasın; insanlara yardımcı olasın!'

"O gün bugün Hızır dara düşenin yardımına koşar. Çağıranı darda komaz."

Eski Yunan mitolojisindeki balıkçı Glaukos Kuran'a nasıl geçmiş?

Gerek Kul Himmet'in şiirinde ve gerekse Tekkeşinoğlu'nun anlattığı söylence, ölümsüz peygamber Hızır ile İlyas peygamber kardeşler. Maraş versiyonunda ise her iki adın (Hızır ile İlyas) tek kişiye, yani Hızır'a ait olduğu anlamı çıkıyor. Hızır, Arapça Hıdr sözcüğünün Türkçe söylenişidir. Aşağıda açıklanacak olan anlamında da bir değişiklik yoktur.

Yunan mitolojisinde Glaukos adında bir balıkçı, balık avlarken, ölü balıklardan biri bir ot üzerine düşer ve canlanır. Bunun üzerine adam da ottan yeyip, ölmezliğe kavuşur ve bir Demon (şeytan) olur. Ancak bu ölmezlik onun için bir felakettir; dağları taşları gezer, ağılayıp sızlayarak bu ölmezlikten kurtulmak ister.

Bu öykü daha sonraları Büyük İskender'in aşısı hakkında söylenmiştir: İskender, birçok ülkeleri ele geçirdikten sonra, insanların henüz yerleşmediği yerleri gezmek ister. Yanına altı aylık azık alarak yola çıkar. Birçok şaşkınlık veren ülkeler aştıktan sonra, karanlıklar ülkesine gelir. Buradan mutluluklar ülkesine geçmek ister ve sağ tarafa giden yolu izler yanındakilerle birlikte. Sonunda bir pınara ulaşırlar. İskender aşısı Andreas'tan yemek pişirmesini ister. Aşçı yanındaki kuru torik balığını bu pınarda yıkayınca, balık canlanır. Aşçı da bu sudan içince ölmezliğe kavuşur. Bir şişe de yanına alır.

Büyük İskender, balığı canlandıran bu pınarı duyunca, kendisine haber vermediği için aşçıyı ölesiye kamçılar. Ama adam ölmez. Yanındaki sudan,

aşık olduğu İskender'in kızkardeşine verip, onu da ölmezleştirir. İskender ikisini de yanından kovar kız bir çöl şeytanı olur. Andreas ise boynuna bir değirmen taşı bağlayıp, denize atlar ve deniz şeytanı olur. Aynı öykünün diğer versiyonlarında da Ab-ı hayat (yaşam suyu) içenlerin ölümsüzlüğe kavuştuğu işlenmiştir. İskender'in ölmezliğe kavuşan aşısı Andreas'ın ve yaşam suyunun öyküsü, Pseudo-Kallisthenes'in Suriye versiyonu olan *Büyük İskender Tarihi*'nde geçmektedir (Ernest A.T.W. Budge, *The History of Alexander the Great*, being the Syrian version of the Pseudo-Callisthenes, 1897).

Bu söylence, çok az birkaç değişiklik ve eklemelerle Kuran'da (Sure 18: 59-82) uzun öyküler halinde verilmektedir. İskender'in yerini Musa peygamber almış ve o gezidedir. İki denizin birleştiği yerde, bir kayanın yanında dinlenirken yanlarında azık olarak bulunan balıklar canlanıp denize gitmiştir. Bir süre yürüdükten sonra Musa hizmetçisinden yemek için balıkları pişirmesini söyler. Hizmetçi durumu anlatınca, Musa aradıkları yerin orası olduğunu söyleyerek, geri dönerler. Burada ab-ı Hayat pınarının başında, aradığı İlmi Ledün (Tanrının esinlediği, tanrısal bilim) sahibi kişiyi bulurlar. Bu kişinin Zülkarneyn'in (İskender'in Mısır'ı fethettikten sonra, kendisini Mısır Tanrısı ilan edip, kafasına giydiği boynuzlu miğfere izafeten, Çiftboynuzlu sıfatı) aşısı veya veziridir. Musa ile birlikte yola çıkar, ona rehberlik eder. Birçok marifetler gösterir, gemileri delip batırır, yıkılan duvarları düzeltir, bir çocuğun ölümüne neden olur. Bu kişi Kuran yorumcularına göre ab-ı hayat içip, ölmezliğe kavuşmuş Hızır peygamberdir.

Tahsin Yazıcı'nın, *Ariflerin Menkıbeleri*'nde Hızır ile ilgili, yararlandığımız açıklamasında belirttiği gibi:

"Bütün bu anlatılanlardan şu sonuç çıkıyor: Balıkçı Glaukos hikayesinden Yunanlılar'da İskender'in aşısı olan Andreas, İslamlarda ise Hızır hikayesi doğmuştur... Glaukos adlı balıkçı ile Hızır'ın gerek adları, gerekse efsaneler arasında yakın bir bağ vardır. Nitekim her ikisinin adı da 'Yeşil' anlamına gelmektedir." (Ahmet Eflaki, *Ariflerin Menkıbeleri*, çev. Tahsin Yazıcı, İstanbul-1986, 4.basım, s.404-405)

Eski Yunan söylencelerinde ölmezliğe kavuşanların, birer demon'a (şeytan) dönüşüp, kendikendilerini helak etmelerine karşılık Hızır, peygamber olarak nitelenmiş ve ölümsüzlüğünü insanlara yardım ederek sürdürmektedir. Alevilerin Hızır'ını betimleyen, yukarıda açıkladığımız *Vilayetname*'de ve Kul Himmet'in şiirlerindeki bilgiler, gerçekten Yunanca 'Yeşil' anlamına gelen Glaukos ile anlamaşlığını güçlendirirken köken belirlemesine tam açıklık kazandırıyor. Bu arada belirtmeden geçemeyeceğimiz bir gerçeklik de, Musa peygambere Ab-ı Hayat (yaşam suyu) pınarının başında İskender-i Zülkarneyn'in aşısını (arkadaşı ya da vezirini) aramaya çıkartan Kur'an-ın tarihsel bilgisine güvenilme-yeceğine göstermektedir. Çünkü, İskender, Musa Peygamberden yaklaşık 1500 yıl sonra yaşamıştır.

İçine Musa'yı sokmamış olan Alevi Hızır versiyonları daha mantıklı ve gerçekçidir. Doğrudan İskender-i Zülkarneyn'i Hızır'a arkadaş yaparak söylenceye uyarlamıştır. ●

HIZIR-ILYAS SÖYLENCESİ VE HIZIR ORUCU

Bilindiği gibi biz Aleviler Şubat ayında 3 ile 7 gün, Hızır orucu tutarız. Özü ve felsefesi şöyle: Hızır (Hıdr) ve İlyas isminde iki kardeş varmış. Bunlar (bengisu) ab-ı hayat (hayat suyu) içmişler. İnanca göre halen yaşamakta ve çağırının imdadına yetişmektedir.

Hakikaten darda kalan, sıtkıyla çağırırsa gelir, kurtarırmış. Bunu sezen zamanın hükümdarı İskender-i Zülkarneyn, Hızır ve İlyas'ı çağırır: "Ben de sizler gibi ilelebet yaşamak isterim. Sizin içtiğiniz suyu bana bulup getireceksiniz" der. Hızır da suyun yerini bulmak için azıklarına pişmiş balık koydurur. Üç torba da ponut, kepek, koydurur. Yola revan olurlar.

Suyun bulunduğu mahalle varınca, balıklar heybeden sıçar. İşte burası (bengisu) imiş bilmeyerek Hızır İlyas suyu içerler. Hükümdar İskender Zülkarneyn'e getirmek için su alırlar testilerine. Birden orada yaşayan mahluk, işin farkına varır ve suyu vermek ister. Kavgaya tutuşurlar. Azıklarına almış oldukları ponut ve kepeği savurup atınca bir kaba yel

hasıl olur. Düşmanın gözlerine toz duman dolar. Hızır da suyu getirmeyi başarır. İskender'e verir içmek ister. Orada bir söğüt taşı varmış, hükümdarı uyarmış: "Sakin o suyu içme. Ben içtim; işte böyle canım cesetten-kalıptan çıkmıyor!" deyince, suyu içmez İskender Zülkarneyn.

Netic olarak bu söylencedeki Hızır'ın ponut'u, Hızır-İlyas'da (Hızır Bayramı'nda demek isteniyor, *Kervan*.) nohut, arpa ve mısır unundan karışım yapıp, tabaklara konulur. Havaya saçılır. Bu öyküde kabayel esmesi dediğimiz Hızır'ın ponutunu saçınca, düşmanın gözünün kör olacağına inanılır. İşte Şubat'ın 15 ile 21'i arasında "Kabayel esmesini" bu olaya benzetiriz. Aleviler'in Hızır orucunu bu tarihler arasında tutması lazımdır. Bir de ponut'u siniye hiç el değmeden eler, ambara korlar ki Hızır el bassın ve bereketlensin. Eğer bir kimse, sıtk ile canı gönülden inanarak bunu yaparsa, Hızır ponut'a el basar. Cümleye bu seneki Hızır orucunun huzur verici olmasını dilerim.

Dede Hüseyin Tekkeşinoğlu

TIBBİYE TAMAM SIRA HARBİYEDE!

İBRAHİM KIZILTAN

“Hastahanelerde ve sağlık kuruluşlarında din görevlisi bulundurma” genelgesi Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlandı. Diyanet İşleri Başkanlığı da genelge uyarınca hastane ve sağlık kurumlarında görevlendirilecek din adamlarının seçimine başladığını bildirdi. Sağlık Bakanı ve Diyanet hiç vakit kaybetmeden, bu işin uygulamasına büyük bir uyum içinde başladılar. Tebrik etmek lazım doğrusu. Demokratlar veya Devrimciler olsa yapacakları şeyi ağızlarına yüzlerine bulaştırırlardı.

Sağlık Bakanı, Hastahanelerde ve sağlık kurumlarında imam bulundurma düşüncesinin iki ay önce açıkladı. Bakanın bu düşüncesine karşı o günden bu yana bir tek, Ankara Tabib Odasından bir tepki geldi. Onun dışında demokratik, laik, devrimci, çağdaş, Atatürkçü kişi ve kurumlardan bir tepki gelmedi. Bu kadar cılız bir tepkinin olduğu bir toplumda, Sağlık Bakanının ve dinci çevrelerin cüret ve cesaret bulmaları hiç yadırganmamalı. Kabahati ve kusuru hiç başka yerlerde aramaya gerek yok. Sessiz kalırsak, ağızımızı açmazsak kılımları kıpırdatmazsak, olup bitenlere karşı “aman bana ne der” seyirci olursak, faşist ve şeriatçı çevrelerin daha neler cüret edip, daha neler yaptığını şahit olacağız! “Sivas olayları”, göreceğimiz yarıda bir hiç kalabilir!

Sağlık Bakanlığı genelgeyi yayınladıktan ve Diyanet uygulamaya başladıktan sonra, bazı çevrelerden tepkiler geliyor. Geçmiş ola! Bakanlık bu işleri hazırlayıp pişirirken “siz neredeydiniz?” diye sormazlar mı adama.

Elalem modern tıp bilimini yutmuş doktorlar ve uzmanlar yetiştirmeye ve

sağlık kuruluşlarını bu uzmanlarla ve teknolojinin en son sağlık cihazları ile donatmaya çalışırken, biz din adamlarından medet umuyoruz. İmamları, hocaları, din adamlarını sağlık alanında söz sahibi yapmanın sonu nereye varır? Zaten bugün köyde-kentte, okuyup-üfleterek, muska yazarak hastaya bakan imamların hocaların ve şeyhlerin sayısı onbinleri aşıyor. Bakanlığın ve Diyanetin bu uygulaması ortaçağ artığı güçleri yürüklendirmeyecek mi? Ortaçağ yöntemlerine meşruluk kazandırmıyacak mı?

Koca Osmanlı devletini bu kafa yıkmadı mı? Avrupa ülkeleri ilim ve fende birbiri ile yarışırken, keşif ve icatlar peşinde koşarken, Okyanusları aşarken, barutu topu icat edip, kralları, şatoları, kaleleri yerle bir ederken, biz iman gücü ile yetinmişiz. Bu kafanın sonunda Koca Osmanlı Devleti batmıştır. Bu yolun çıkar yol olmadığını gören

zamanın kimi devlet yöneticileri, canları pahasına da olsa askeriye ve tıbbiye, yobazlığın etki alanından kurtarmayı başarmış. Onları burada minnet ve şükranla anmak gerekir. Yüzelli yıl sonra bugün Tıbbiye, hastahaneleri ve sağlık kuruluşlarını yeniden dinin ve din adamlarının etki alanına açıyoruz. Bu ilerleme değil gerilemedir.

Pek yakında sıra Harbiyeye. Harb Akademilerine, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerine ve Kıt'alara imamlar ve din adamları yerleştirmeye gelecek. Haksız da değiller! Çünkü, onların zihniyetine göre “savaşta sonucu tayin eden teknoloji değil iman gücüdür!”

Sessiz ve derinden yürüyen bir tehlike var. Küçümsemeye ve dudak bükmeye gelir yanı yok. Şeriatçı ve Faşist çevreler işbirliği içinde devlet içinde yeni mevziler elde ediyorlar, birbirlerine arkı çıkarak, kadrolar aç-

yorlar. Türkeş'çi olduğu söylenen Sağlık Bakanı, dinci çevrelere şirin görünmek ve dinci çevrelerin oylarını almak için sağlık kuruluşlarını, imamlara hocalara ve din adamlarına açıyor. Diyanet Başkanlığına ayrılan on trilyon yetmemiş gibi, şimdi bunlar için yeni paralar ödenecek.

Devlet adım adım faşist ve şeriatçı çetelerin eline geçiyor. Demokrasinin, yurtseverlerin ve demokratların önündeki en büyük engel faşist ve şeriatçı niteliği ağır basan bir devlettir. Böyle bir devletin yönetiminde, demokratlara ve hakkını arayanlara yaşama hakkı yoktur. Demokratların ve yurtseverlerin yaşama alanı, her geçen gün daha da daraltılacaktır. Hayat onlar için çekilmez ve dayanılmaz hale getirilecektir. Bugün bile öldürülen, kim vurduya getirilen öğretim üyelerinin, gazetecilerin, aydınların sayıları dört bini bulmuştur. Uğur Mumcu'ların, Muammer Aksoy'ların, Bahriye Üçok'ların, Çetin Ermeç'lerin, Turan Dursun'ların, Onat Kutlar'ların öldürülmesi bir sır değildir. Devlet içindeki faşist ve şeriatçı odakların marifetidir. Onlar devlet içinden sökülüp atılmadıkça demokratikleşme imkansız, demokratlara ve yurtseverlere hayat hakkı hayaldir. Devleti tam kontrolleri altına aldıkları anda, toplu katliamlar düzenleyeceklerinden veya düzenleteceklerinden kimsenin şüphesi olmasın.

Tehlike Büyük!

Bu tehlike karşısında tüm demokratların, yurtseverlerin, laiklerin, gençlerin, aydınların, Atatürkçülerin, ülkesini ve insanını seven ileri fikirli din adamlarının, alevilerin, ilerici sünnilerin ilk görevi devlet içindeki faşist ve şeriatçı örgütlenmeye karşı çıkmaktır. Devleti bu çevrelerin elinden kurtarmaktır. ●

Özgür Ortadoğu: İlk neden İran olmasın

FUAT ÇELİK

Son zamanlarda günlük basında görünen o ki, artık İran halkı mevcut sistemden hayli rahatsız. Halkın üzerindeki baskıcı unsurlar bıçağı, kemiğe dayanmış durumda. Artık İran halkı doğru adımlar atmalı, 1979 daki yanılığını yinelememeli. Fakat İran'daki hareketliliği, doğru yöne çekebilecek insanlar lazım. 1979'daki dönemin sosyalistlerindeki, “Şeriat Şahı devirsin, biz nasıl olsa şeriatı deviririz” düşüncesi yanlışlığına düşmemeliler.

İran'da 1979 yılında Humeyni, müt-hiş bir komünist örgütlenmeyle yükselen işçi hareketini kendine maledip; onların kurtuluşunun Şeri devrimde olacağını, işçi haklarını şeriatın koruyacağını savunması, kendisini toz pem-beye boyayıp halka sunması ve oradaki sosyalistlerin halka inmemesi, yığınların sesini başka bir tarafa yöneltmesine sebep olmuştur. Oradaki sosyalistler aydın gelecek yaratmak yerine, geleceği göz göre göre karanlığa itmişlerdir.

Kazanım şeriatın değil de bizim sosyalistlerin kaybıdır. Humeyni bütün yalanları kullanarak sınıfı kandırabilmeyi başardı.

Ama biz biliyoruz ki, işçinin ve işçi hareketinin en büyük düşmanı şeriatdır. Çünkü her şeyin Allah için olduğunu savunur, Allah rızası ile işçinin hakkı ayarlanır ve bunlar yetmiyormuş gibi işçilere sendikasılaşma yaşatılır. Hiçbir biçimde hak iddiasında bulunamaz.

Bu günlerde İran'daki ayaklanmalarda, gelen bilgilere göre kara kuvvetleri halkı durduramamaktadır. Halkın meydanlardaki tepkisi hava kuvveti desteği ile kanlı bir biçimde durdurulmaya çalışılıyor. Bilanço ise yürekler acısı 200'e yakın ölü ve yüzlerce yaralı. Halk şahı deviren şeri devrimin ekonomik ve sosyal yaşantılarındaki çalkantılar düzelteceğini sanırken daha büyük bir bunalıma düştü. İran büyük bir çıkmazda ve artık halkına karşı saldırgan bir tutum içersindedir. Fakat İran halkı, eylemleri kanlı bastırılrsa bile, hakkını aramasını öğreniyor.

Devletin şah ve sonrasındaki Hu-

meyni zamanının sosyal ve ekonomik durumuna kısaca göz atalım:

	Şah dönemi	Günümüz (şeri devri)
Enflasyon:	%20	%50
ABD doları:	745 riyal	4000 riyal
Kişi başına düşen yıllık gelir:	3000 dolar	1500 dolar

Bunlarla sınırlı olduğu sanılmasın; işçilerin günlük gelirleri 5000 riyal, 1 litre suyun fiyatı 4000 riyal. Gerisini tahmin etmek zor olmasa gerek.

İran'da bayan sanatçılara izin verilmiyor. Sebebi ise bayanların insanları eğlendirmesi günah. İdam edilecek bir arkası kesilmiyor. İdam edilecek bir bayan ve şayet bakire ise, önce tecavüz ediliyor sonra idam ediliyor. Sebebi ise bakire ölse cennete gider. Dudağında bir ruj olan bayanın sokaktaki asker tarafından dudakları jilette kesiliyor ya da yüzüne kezzap dökülüyor. Sebebi allaktan gelen sadelik bozuluyor. Düşünsenize bir bayan estetik ameliyat

olsa ve bu askerler tarafından duyulsa başına neler gelirdi. Şeriat işçi düşmanı değil, aynı zamanda kadın düşmanı. Artık son olaylar gösteriyor ki İran'daki şeri devrim iflas etmiştir.

İran halkı bu esareti daha sürdüremez, halk artık özgürlük için yaşamak ve yaşayacağı özgür günlerin mücadelesini vermek istiyor ve vermeye başlamıştır.

Şimdi bizim yapmamız gereken İran halkının her türlü sınıf mücadelesine de destek verip ve orada halka öncülük eden insanlara, yanlış bir yönlendirme yapmamaları için, gerek siyasal ve gerek ekonomik yönden (elimizden geldiği kadar) yardımcı olmalıyız. Enternasyonel bağları İran'daki işçi hareketiyle iyice pekiştirip, bu sınıfın üreten tüketen ve yöneten bir seviyeye gelmesi için mücadelemizi her alanda ve her yerde hızlandırmalıyız. Bunun yolu da enternasyonel ilişkilerden geçer.

Ve diyoruz ki, Ortadoğu'yu yeniden kuracağız, kurulacak özgür Ortadoğu ülkelerinin ilki neden İran olmasın? ●

Demokrasiden Yanayım Diyen Öne Düşmelidir

Tüm demokratik kitle örgütleri içlerinde laiklik ve demokrasi komisyonlarını kurmalı, bunu gündemlerinin değişmez birinci maddesi yapmalıdırlar. Tüm işçi sınıfı ve emekçi katmanlar üyesi oldukları sendikalarına basınç oluşturarak, laiklik konusunda aktif rol almasını sağlamalılar.

Şeriatın ayak sesleri, çağdaş hukuk ve insan hakları çerçevesinde Laik-Demokratik Türkiye hedefini rehber kabul eden herkesin ortak sorunudur.

Biz *Kervan* olarak yalnızca sahiplendiği siyasi misyon gereği, toplumumuza bilgilendirmek ve uyarmak sorumluluğunda olduğumuz bilinciyle bir öneri getirdik.

Laik-demokratik cephe kurulmalı dedik. Biz de buralarda aktif yer alırdık. Bunun adı ama Laik-Demokratik Cephe olur, ama başka bir isim olur hiç önemli değil, dedik. Önemli olan şeriat tehlikesine karşı halkın aktif birliğini sağlamaktır. Bu, yalnızca *Kervan*'ın değil, öncelikle örgütlü kesimler olmak üzere *demokrasiden yana olan herkesin başını çekmesi gereken bir çalışmadır*.

Nasıl? Örnek Sendikalar. Önce kendi içlerinde laiklik ve demokrasi çalışması yapacak komisyonlar kurabilir. Sonra bunlar koordineli bir çalışmayı yürütebilirler. Kiminle mi? Önce kendi tabanlarında, sonra sendikalar arası, ardından da en büyük çalışma... Onu geçmeden diğer bağlaşıkları bu arada ne yapmalı ona değinelim.

Barolar - Meslek odaları - Dernekler (Atatürkçü dernekler, çevreciler, yerel dernekler, köy dernekleri, H.B.V. Dernekleri, P.S.A. Dernekleri vb., SİDAD, Divriği kültür, Tunceliler vb.) - Mesleki Kuruluşlar (Taşıyıcı Koop., Taksiler, Minibüscüler vb.) - Halk Eğitim Merkezleri, Halkevleri vb. - Kültür merkezleri vs., Sakatlar Derneği vb.

Bu liste çok daha fazla uzatılabilir. İşte bu örgütler önce kendi içlerinde bu komisyonlarını kurmalı sonra kendi bölgelerindeki diğer örgütlerle organik

bağ kurmalı.

Her örgüt bu çalışmaya başlamalı ve diğer dost örgütlere de bu konuda basınç oluşturmali. Bu sağlandığında birlikte ortak olarak Laiklik ve Demokrasi ve Şeriat konularında panel vb. örgütleyerek taban çalışması yapabilirler. Üst çalışma için ilçe ve il bazında temsilciler seçilerek yürütme komiteleri kurulabilir. Bunlar daha çaplı eylemler organize edebilirler. Zorunlu din derslerinin kaldırılmasına yönelik miting vb. gibi.

Örgütlenmenin bir şeması olmaz. Ancak en azından varolan örgütlü güçlere bu çalışma içinde yapabileceklerine inandığımız bazı önerilerimizi sunmayı görev biliyoruz.

Sanıyorum teşhis kondu ama reçete tam olarak sunulmadığından hasta kararsızdı. Şimdi bu reçeteyi hastaya sunuyoruz. Hasta eğer ayağa kalkmak istiyorsa bunu iyi uygulamalı. Sonuç kesinleşmeden de ilaçlardan vazgeçmemeli.

Neden? Bakın biz görevimizi yapmayınca ne oluyor. Su uyur, düşman uyumaz demişler. Sağlık Bakanlığı'nın plan bütçe komisyonu görüşmelerinde önerilen ve bakanlık tarafından da onaylanan "Hastanelerde ve sağlık kuruluşlarında hastaya moral vermek amacıyla din görevlisi bulunması" görüşü doğrultusunda müftülükler hastanelerde görev yapacak olan imamı seçmeye başladılar bile. Hem bu imamlar "rastgele imamlar" değil. "Özel olarak seçilmiş imamlar" olacaklar mı?

Hastaya doktor yerine imam! Gerekeceği de hazır, moral verecekmiş! Ne diyecek? Son duanı yapmaya geldim. Cennete gidiyorsun... Eh bu

moralle ne hastalık kalır ne gam...

Doktorlarda hastaya moral için psikolog ya da psikoterapist gerekli desin dursun... Dinleyen kim?

Peki aylardır vurgulanan laik cephe oluşturulsa ve "laik devlette hiçbir dinsel kurum devlet bütçesinden bir kuruş bile alamaz, almamalı. O nedenle Diyanet başkanlığı da kaldırılmalıdır" dese ve yaptırım gücü için ülke genelinde mitingler örgütlemiş olsaydı. Buna cesaret edebilirler miydi?

Kuran kursları açılması ile ilgili yapılan değişiklikle tek bir dilekçe ile kuran kursları açılabilir. Kayıt dışı bağışlarla trilyonluk kaynakları bulunan bu kurumlara, bir de şimdi 55 yeni seçmeli ders konuyor. Bakan Nevzat Ayaz, "biraz medeni şeyler öğretilsin" diye açıklıyor. Aslında orada medeni şeyler öğretilmediğini de itiraf etmiş oluyor. Böylece ortaokul düzeyinde "eğitim konumu statüsü tanıma"yla aşırı dincilere ödün verilmiş oluyor. Demek buralarda "biraz medeni şeyler" ama çokça da medeni olmayan ilkel şeyler öğretilmiş olacak...

Konuyla ilgili İstanbul Müftülüğü'nden şu bilgileri aldık. Şu ana kadar İstanbul Müftülüğü'nden bildirilen 322 Kurs, 20 bin öğrenci var. 1989-90'da bu rakam 280 kurs imiş. Yine 1989-90'da 496 öğretmen görev yaparken 1994-95'de bu 620'ye çıkıyor.

Laik-demokrat, cumhuriyetçi-devrimci güçler ciddiyeti hâlâ kavramamışlarsa RP'li belediyenin bir uygulamasını daha aktaralım. İstanbul İtfaiye Müdür Yardımcısı Yüksek Kimya Mühendisi Seydi Rıza Güney itfaiye'nin siyasi kadrolaşmasını protesto için istifa etti. "Namaz kılan insan bile

gümüş yüzük takmıyorsa onlardan değil" diyen Güney, "16 yönetici değiştirildi. 60 yaşında tarih öğretmeni, yabancı diller yüksekokulu mezununa müdür yardımcısı yaptılar, belki iyi insanlar olabilirler ama bu nitelikler iyi itfaiyeci olmak için yeterli değil" diye tepkisini dile getirdi.

RP'li İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin bir marifeti daha. Kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurulu tarafından korumaya alınan 1870'li yıllardan kalma Kadıköy'deki Gazhaneyi yıktırmaya çalışıyor.

Şeriatçı RP'nin kültür, sanat ve tabiatı ne denli sevdiğini(!) zaten biliyoruz. Mesleğinde uzman kadrolara da ne denli sahip çıktığını(!) gördük. Birçok belediyede de bilgisayar görevlilerini çöpçülüğe, bulaşığa veriyor. Tabii amacı istifa ettirmek falan değil. Yeni meslekler edinilmesini sağlamak!

Kaldı ki esas dikkat edilmesi gereken nokta şu. RP aslında şimdilik çok ılımlı. Henüz gerçek yüzünü göstermiş değil, yalnızca uzaktan dişlerini gösteriyor. Eğer bu dişlerden dişin asıl sahibini tanımaz ve önlem almazsak işte o zaman ah vah etmenin bir yararı olmayacak.

O halde ufak büyük, yerel genel tüm demokratik kitle örgütleri içlerinde laiklik ve demokrasi komisyonlarını kurmalı bunu gündemlerinin değişmez birinci maddesi yapmalıdırlar. Tüm işçi sınıfı ve emekçi katmanlar üyesi oldukları sendikalarına basınç oluşturarak laiklik konusunda aktif rol almasını sağlamalılar.

Haydi Laik-Demokratik Türkiye için birliğe!

Ahmet Yılmaz, Okmeydanı

Halkın başkaldırısı birliğinde gözükecek

“Alevi bir güneştir ve o güneş balçıkla sıvanamaz. Ancak çirkinlikleri yaratan insanların hiçbiri Alevi-Kızılbaş değildir.” Ama çirkinliklere karşı halkın başkaldırı silahı ve demokratik hakların kazanımının garantisi hep Aleviler olmuştur.

Osmanlıların zamanında bir halk vardı ki, haksızlığa karşı başkaldırıdan çekinmeyen, haraççıya, soyguncuya meydan vermeyen insanlardı, canı pahasına hodri meydana onlar için. Peki bu halk, bu insanlar kimlerdi? Adı neydi bu toplumun? Bektaşiydi, Kızılbaştı, Aleviydi. Yüzyılların baskısı altında kalan bu insanlarımız hâlâ eziliyor ve hâlâ baskı altında.

Bu kültürümüze sahip çıkıp bu gidişe dur demeliyiz. Yeni neslin kültürümüze uzak olmasında, velilerin de büyük katkısı var diye düşünüyorum. Sonra gençlerimizin üzerlerine düşeni yapmadığını görüyoruz.

Örneğin ben. Kültürümü ailemden kimse öğretmedi, 12 yaşlarında araştırmalarımı başladım. Ama toplumumuz o kadar sıkı ki bu tür konularda, öğrenmek istediklerimizi cımbızla alıyoruz. Yaş 26 hâlâ beyin bilgiye hasret. Şu anlık yaptığım, Alevi felsefesinin gerektirdiği gibi 72 millete aynı nazarda bakıyor, insan olmakla yetiniyorum ve araştırıyorum. Hepimiz anneli, babalı, çocuklu, gençli artık üzerimize düşeni yapalım.

Her tarafımız çarpıklıklarla dolu. Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu'nun 2 mart 1989 tarih ve 1430 sayılı yazısıyla eğitim ve öğretim açısından uygun bulduğu "langenscheidt's school dictionary english" adlı sözlükte "incest" sözcüğünün Türkçe karşılığı, "Akraba ile zina, kızılbaşlık" olarak verilmiş Resuhi Akdikmen ve Ekrem Uzbey tarafından hazırlanmış. Sözlüğün Resuhi Akdikmen tarafından yazılan önsözünde şu görüşler aktarılmış:

"Bu sözlük özellikle orta öğretim öğrencileri için hazırlanmıştır. Titiz bir çalışmanın ürünü olan bu sözlükte 40 bini aşkın kelime ve deyim yer almıştır. Sözlük öğrencilerin olduğu kadar İngilizce ile ilgilenen herkesin ihtiyacını büyük ölçüde karşılayacaktır. Bu amaca ulaşmak için gerek İngilizce gerekse Türkçe'de kullanım alanı geniş olan kelimelerin seçimine büyük özen gösterilmiştir. Dile yeni giren sözcüklere yer vermek eskiyenleri de açıklamak suretiyle sözlük, eş boyuttaki bir sözlüğün içeriğini ve görevini aşan bir nitelik kazanmıştır." (Basım tarihi 1990)

Milli Eğitim Bakanlığının da eğitime ihtiyacı var. Osmanlı döneminde olduğu gibi Alevi toplumunu karalayarak bu insanların düşüncesini, inancını dejenere ederek kendilerine çevirmeye çalışıyorlar.

Bu tür yanlış bilgilendirilen insanlara bir tek önerim var: Lütfen mantıklı olun ve kulaktan dolma sözlerle yetinmeyin, araştırın, önyargısız olun!

1473 yıllarında Trabzon valisi olan Yavuz Sultan Selim, Şah İsmail'i yakından takip etmektedir. Şah İsmail

o günlerin sömürüye, zulme, köleciliğe, hayır diyen liderlerden biridir, oysa Yavuz Sultan Selim kendi başına bir devlet yaratma çabasıdır. Tek ideali ise günümüzün aşırı şeriatçılığıdır. Ve Şah İsmail'in tüm faaliyetlerini yakın takibe almıştır. Timur ve Akkoyunlu hükümdarı, Uzun Hasan gibi bir diğer Türk hükümdarı olan Şah İsmail'i mezhep kışkırtıcısı olarak suçlamakta idi ve onu engellemek ve koltuk sahibi olmak amacıyla elinde geleni ardına koymuyordu. Yavuz Sultan Selim altındaki halk ise, uygulamalarıyla, vergileriyle canından bezmiştir. Zaman zaman çıkan isyan ve ayaklanmalar olmuştur. Yavuz'un emri ile ne kadar sesi çıkan insan varsa susturulur, kellesi kesilir, köyler basılır, yakılır yağmalanırdı. Ezilyete ve zulme dayanamayan halk nefesi dağlara kaçarak almaktadır. Yavuz yine boş durmamış dağlarda bile

aramaya devam etmiştir.

Bildiğimiz gibi Aleviliğin ibadeti cemde 12 hizmet vardır ve bu hizmete tabi olan Rehber ve Bekçi dışarıda bulunur. Rehber yol gösteren yer gösterendir. Bekçi ise o zaman ki baskı ve zulümlere karşı konulan bir tedbir amacı ile ibadet eden insanları uyarması için kapıda tutulurdu. Yine böyle dağlarda ibadetine devam eden Alevilerin yaptıkları gecekondu tipi evin dışında bekçi, Yavuz'un vezirlerini ve askerlerini görür hemen içeri girer, Pirden destur alır, Yavuz'un askerlerinin geldiğini bildirir. Saklanmak için ışığı yanan cemevinin bütün mumları söndürülür. "Erenler, müminler bütün ışıkları karartın, asesler görmesin" buyrulur. Cemevindeki insanlar bütün ışıkları söndürür. Asesler (Askerler) cemevine gelir, paldır küldür içeri girerler. Cemevinde bulunan insanlar

çoluğuna çocuğuna zarar gelmesin diye koltuklarının altında gövdesini siper yaparak saklanmaya çalışırlar. Işıkları yaktıran vezir bu ürkmüş insanlardan birine sorar: "O sakladığın çocuklar kimindir?" Adam, "benim çocuklarım" diyerek ürkek ürkek cevap verir. Vezir hepsini kılıçtan geçirir. Ve Aleviliği, yani Bektaşiliği, yani Kızılbaşlığın beyinlerde zedeleyerek unutturmaya çalışırlar. İşte bu çirkin durum, Osmanlı'nın halkın arasına yolladığı gizli ve sinsî adamları sayesinde "Kızılbaşlar mum söndü yapıyor" diye yine başka bir çirkin iftirayla halkı sindirmek için o yıllarda yayılmaya başlıyor.

Osmanlı'nın adamları o kadar başarılı olmuşlar ki, bu iftira günümüze kadar gelmiş, hatta biraz önce belirttiğimiz gibi Milli Eğitim Kitaplarının arasında da yer almıştır. Halen günümüzde o sahte dede babalardan arta kalan torunları vardır. Halen sinsice Yavuz Sultan Selim'in yolunu sürmeye devam eder dururlar. Bilmezler ki, Gaziosmanpaşa da bulunan Hacı Bektaş Kültürünü Tanıtma Derneği başkanı Hüseyin Dedenin demesi gibi "Alevi bir güneştir ve o güneş balçıkla sıvanamaz. Ancak bu tür çirkinlikleri yaratan insanların hiçbiri Alevi-Kızılbaş değildir." Ama bu çirkinliklere karşı halkın başkaldırı silahı ve demokratik hakların kazanımının garantisi hep Aleviler olmuştur.

Aleviler, Kızılbaşlar, Bektaşiler aynı kavramın adıdır. Bu toplum yalnız Türkiye'yi değil, dünyanın üçte birini kaplamaktadır. İsmi başka, inancı başkadır, yine aynı yolu izlemektedir.

Alevi kesimi, kendi aydınını yetiştirmeye devam etmelidir. Bu çok güzele, daha güzele, özgürlüğün doruğuna ulaşabilmenin yoludur. Dışardan incelemek için içinde neler olduğunu, hangi baskılara mazur kaldığını, neden o davranışlar içine girdiğini iyi bilmek gerekir. Kulaktan dolma sözlerle gerçek öğrenilmez.

Yavuz dönemi ve günümüz Türkiye'si gözler önündedir. Belki kılıç yok ama ateşle insanları diri diri yakma var. Faili meçhul cinayetler var. Ve Milli Eğitim kitapları arasında yer alan çarpık eğitimler var. Bunlara karşı yapılacak çok şey var, ama önce "tek çare laik-demokratik cephede birleşmektir." Dinin, cinsin, mezhebin, inancın, düşüncenin ne olursa olsun, bu toprak, bu memleket bizimdir. Bir avuç çıkarıcıya bırakılmamalı. Ne şeriatçıya, ne burjuvaya! Haydi emekçiler Laik-Demokratik cephede yerimizi alalım. Birlikten güç doğar unutmayalım. Gün yine bunu gösterme günüdür.

Hüseyin Kurca,

Kervan Gaziosmanpaşa Temsilciliği

İŞTE HATİP LİSELERİ!

ALEVİLERE DİL UZATAN HOCA İLYAS EFENDİ TEŞHİR EDİLİP, DERHAL GÖREVİNDEN ALINMALIDIR!

Ladik İmam Hatip Lisesi meslek dersleri öğretmeni İlyas efendi(!), derslerinden birinde Alevilere dil uzattı ve o her zamanki "Aleviler mum söndürüyorlar" karaçalışını yineledi.

Olayı T.B.M.M.'ne duyuran Ali Baba Ocağından Hüseyin Tekkeşinoğlu Dede'nin başvuru dilekçesini aşağıda sunuyor ve olayı hafife alan yetkilileri şiddetle kınıyoruz!

T.B.M.M. Başkanlığı'na Ankara

Benim köyümden Nihat Çevik İmam Hatip Lisesi'nde hademedir. Ben Dede'yim. Okulda olan olayı bana anlatmaya başladı: Derste İlyas Efendi, diye bir öğretmen ders verirken, "Kızılbaşlar bir yere doluyor, mum söndürüyor, ana baci demeden birbirlerini uyduruyorlar. Orada birinin pantolonunun cırcırı kapalıymış. 'İçimizde yabancı var!' diye o adamı yakalıyorlar ki Sünni imiş. O işin acemisiymiş" diye ders veriyor. Bunu bana hademe söyledi.

Ben de durumu Samsun Valiliği'ne şikayet ettim.

Cevap aşağıda. Ladik'te İmam Hatip Lisesi'nin camılarını gece başkaları kırıyor. Nihat nöbette imiş gibi bir süs verilerek, karakolda iyice dövülüyor. Polisler sonra, ekmek meselesi, diye inkar ettiriyorlar hademeye.

Bu Alevilerin hali ne olacak? Sesimizi çıkarmayalım ki, hep üzerimize mi

gelsinler? Hiç ispat hakkı olmaz mı? Soruyorum. Bu öğretmen, iş başında ve hala vazifede mi? Vatana ne gibi faydası olur? Öyle yobazların ve işte o pis düşünceli öğretmenin önünde okuyan, yetişen talebenin vatana ve laik cumhuriyete yararı mı olur? Tezelden Diyanet İşleri ve İmam Hatip okullarının kaldırılması lazımdır. İleride Türkiye'ye zararı büyük olacaktır.

Saygımı Sunarım.

Hüseyin Tekkeşinoğlu,
Budakdere Köyü Ladik/Samsun

T.C
SAMSUN VALİLİĞİ
MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı: Orta öz. Tah/410.
Konu: Dilekçeniz
Şeyh Hüseyin Tekkeşinoğlu
Budakdere Köyü, Ladik

28.3.1995

Ladik İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri Öğretmeni İlyas Efendi hakkında vermiş olduğumuz 26.3.1991 tarihli şikayet dilekçesi ile ilgili olarak yapılan inceleme neticesinde iddia edilen hususlar sübut bulunmamıştır. Bilginizi rica ederim.

Özcan
Müdür

Genç Ozanlar ve Halk Müziği

Süleyman Zaman

Halk Müziğini daha geniş çevrelere, gençlere sevdirmenin, dinletmenin yolunu bulmalıyız

“E senler FM”deki “genç ozanlar” programını izlerken bazı kavramların açıklığa kavuşturulması gerektiğine inandığım için bu satırları yazmayı kararlaştırdım.

Çok sorulan bir soruyla yazıma başlamak istiyorum. “Halk müziği nedir?”

Bu konuda, dinlediğim halk ozanı arkadaşlarımdan, doyurucu ve açıklayıcı bir tanım alamadım. Bence halk müziği, isminden de anlaşıldığı gibi *halkın müziği*dir. Coğrafi farklılıklar, yerleşim farklılıkları, inanç farklılıkları, doğayı algılama farklılıklarına göre çeşitlilik gösterir. Bu anlamda, bir Ege yöresi türküsüyle, Sivas yöresi türküsü, gerek nota gerekse söz bakımından çok farklı konumdadırlar. Yine bir Alevi Bektaşî ozanı ile bir Sünnî tutucu ozanın söylemleri de farklılıklar gösterir. Ama halk müziğinin ortak yönünü irdelediğimizde, onda yaşamla ilgili herşeyi bulabiliriz.

Bir tanımlama yapmak gerekirse, Halk Müziği, HALK’ın yaşam biçimini, duygularını, inaçlarını, sevinçlerini, sevgilerini, acılarını, gözlemlerini, umut ve umutsuzluklarını, doğum-ölüm-ayrılıklarını, oyunlarını, vb. birçok olguyu yansıtan bir müzik türüdür. Bu anlamda çok zengin bir kaynağa sahiptir.

O, bazen bir dostluğu çağırıştırır, bazen de düşmanın kim olduğunu belirtir. Bazen evrensel yakalar, bazen de bireyci bir yaklaşımı sergiler. Bazen

sorgulayıcı bazen yanıtlayıcıdır. Çok şeydir halk müziği...

“Bu kadar geniş bir alanı yansıtan bir müzik türünün neden günümüzde kimi çevrelerde pek tutulmadığı” sorusuna ise şu denebilir: Özel mülkiyetin var oluşundan bu yana bu müzik egemenlere itici gelmiştir. Günümüzde de yaşıyoruz. Egemen güçler halkın politize edilmesini istemedikleri için, iletişim teknolojisini de kullanarak, insanları *depolitize* etmeye yönelik, uyduruk müzik türleriyle oyalamak istemektedir.

Halk Müziği, eğitici, öğretici, gerçeği yansıtan, sözleri yaşamın kendisinden alınan yönüyle insanları aydınlatıp politize eden yanı sıra egemen güçleri tabii ki rahatsız edicidir. Bundan dolayı da halk müziğine yeterince yer, önem verilmemektedir.

Bunun için, biz Halk Müziğini daha geniş çevrelere, gençlere sevdirmenin, dinletmenin yolunu bulmalıyız derim. Bu konuda “Umut FM” olarak görevinizi yaptığınıza inanıyorum. Ama şunu özellikle vurgulamak istiyorum. Bence politik söylemleri dile getiren, felsefi ve toplumsal içerik taşıyan, içinde ütopya olan parçalara az yer verdiğiniz söylemek isterim. Günümüz ozanlarından Mahzuni, Nesimi, İhsani, Şah Tuna, Kul Ahmet, Veysel, Daimi, Davut Sulari, Ruhi gibi ozanların seslerini daha çok duymak istiyoruz.

Çok sevdiğim büyük ozanımız Mahzuni’den iki dörtlülle yazımı bitiriyorum.

Vicdan adaleti kurulmadıkça
Haksız hak yolunda görülmedikçe
Mebus köylü-işçi gibi yorulmadıkça
Ne eşkiya biter ne ekmek yeter

Size derim size duyun insanlar
İnsanı atıp da terk eden canlar
Dört yanımda hücum etti hayvanlar
Ne Mahzuni korkar ne hayvan biter.

PİR SULTAN ABDAL KÜLTÜR DERNEĞİ’NE İKİ DAVA DAHA

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Bürosu tarafından, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği yayın organı Pir Sultan Abdal Sanat Dergisi’nin Ocak 1995 13. sayısında yer alan, Sivas davası sonucunu eleştiren yazılardan ötürü dernek aleyhine dava açıldı. Ayrıca yine Cumhuriyet Başsavcılığı, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği’nin

yönetim kurulu üyeleri Mahmut Işık, Yusuf Yalçın, Ali Kemal Aydın, Kamber Çakır, Bekir Keçeci, Rıza Aydoğmuş, Metin Kuzugüdenlioğlu, Ali Çağan aleyhine 2908 sayılı kanunun 31. maddesine aykırı davrandıkları savıyla, dernek başkanı Murtaza Demir’in derneği temsilen Avusturalya’ya ziyareti nedeni ile dava açmıştır.

Demokratik kitle örgütü, çağdaş, laik bir Türkiye için mücadele veren ve bu mücadelede sürekli kültürel çabalar sarfeden Pir Sultan Abdal Kültür Derneği çalışmalarından alıkonulmak istenmekte ve bu doğrultuda sayısız mahkeme kararıyla karşılaşmaktadır. Bu davalar öзде, derneğimiz üzerinde baskı kurmaya ve bizleri sindirmeye yöneliktir.

Her onurlu insan ve kurum gibi Pir Sultan Abdal Kültür Derneği ve onun yayın organında, Madımak ateşini yenden alevlendiren Sivas davası sonucuna tepki göstermiş, buna ilişkin yazılar yayınlamıştır. Sivas davasının sonuç-

landığı tarihteki görsel ve yazılı medyanın incelenmesi sonucu görülecektir ki kararı en hafif eleştirenlerden birisi de derneğimiz ve dergimizdir. Buna karşı basın yayın organları ve kurumlar içinde özellikle bizim demeç ve bildirilerimiz “cimbızla çekilerek” dava konusu yapılmıştır.

Bu durum, adalet olgusunun özüyle çelişen yanlış ve taraflı bir tutumdur. Tüm bunlar bizi çalışmalarımızdan alıkoyamayacaktır. İlkelerimiz doğrultusunda çalışmalarımız aralıksız sürdürecektir.

08.03.1995

Murtaza Demir, Genel Başkan

GENÇLİK

Unutmayın, haklıysanız susmayın

Değsin sözümüz namusa
Halden anlamaza
Değsin sözümüz
Nasırlı ellerin
Emeğini çalana

Bizler gerek yaşam üslubumuzda, gerek eğitimsel faaliyetlerimizde durmadan yılmaz bir ordunun askeri gibi çağdaşlığı, sosyal adaleti savunmalıyız.

Özgür ve doğru toplumlar eğitilerek ortaya çıkar.

Biliyoruz ki! Çoğu zaman susmak ve hakkınızdan uzaklaşmak zorunda kalıyorsunuz. Baskıcı gurupların istediği de budur. Zorlamalara kapılmayın, eğer haklıysanız sakın susmayın. Durmadan yükselmeye, amacını anlamaya ve hedefiniz uğrunda yürümeye çalışın. Okulumuz da bizi, görüşümüzü savunduğumuz için suçluyorlar, öğrenmek ve dünyayı anlamak uğrunda isteklerimizi köreltiliyorlar. Bunun nedeni aydın olması gereken öğretmenlerimizin ya çok sıkıcı şartlar altında çalışmaları, ya da sosyal faşist oluşlarıdır. Eğer biz, sistemin

YERLERİ
VERİLEMEZ.
İk işçisi

sadece hedefimize yaklaş-
tırıcı yönlerini kullanırsak
kimse karşı gelemeyiz.

Biz liseli gençlik olarak, halkın tüm guruplarının eşit yaşamasını istiyoruz. Hepiniz birer ordu, birer asker olamazsınız. Kurtuluşun askeri, demokrasinin ordusu olmalısınız. Bugün sizi içinde bulunduğumuz çevreye yabancılaştıranlardan, gereksiz ve zararlı işlere sokanlardan, onların kurduğu sisteme karşı koyarak, yılan gibi başlarını ezerek kurtulabilirsiniz.

KARDEŞLERİM!

Özentiler, hevesler uğrunda kendinizi harcamayın. Dünyanın en uçucu, yok olucu şeyleri yine bu dünyanın zevkleridir. Bu oyunlara yenik düşmeyin.

Hakikat tektir.

Türkiye halklarının kurtuluşu için hepimiz aydınlanma yoluna. Hepimiz birlik olmaya.

UNUTMAYIN!

HAKLIYSANIZ SUSMAYIN!

Liseli bir grup Kervan okuru

Tüm Alevi-Bektaşî Kuruluşlarına Bir Sitem Bir Öneri

SABRİ YÜCEL

Yetmiş beş yıllık ömrünün üçte ikisinden fazlasını, Türk folkloruna ve Türk halk yazınına adanmış ve bu yolda çok önemli yapıtlar üreten değerli yazar İbrahim Aslanoğlu artık aramızda yok. Bu güzel insanın ölümü de tıpkı yaşamı gibi sessiz-sedasız oldu. Kültür kurumlarımız, basın-yayın organlarımız sağolsunlar bir çok kültür adamımıza yaptıkları gibi Aslanoğlu'nun ölümü karşısında da "üç maymunlar"ı oynadılar. Onun ölümünü "görmediler, duymadılar, konuşmadılar..."

Burjuva-entel çevrelerin folklor ve halk yazınına önem vermeyişlerinin ve bu alanda çalışan kültür emekçilerine aldırış etmemelerini gayet iyi anlıyoruz. Onlara kızmıyoruz da. Ancak İ. Aslanoğlu gibi değerlerin Alevi-Bektaşî çevreler tarafından da görmezlikten gelinmesi hayli düşündürücüdür. Çünkü o, 60 yıla yaklaşan folklor ve halk yazını araştırmalarının büyük çoğunluğunu, Alevi-Bektaşî yazınına folkloruna ayırmış, bu konuda çaplı yapıtlar ortaya koymuş bir yazardı.

Aslanoğlu'nun ölümüne dek yayınlamış ve yayına hazır yapıtlarına bir göz atarsak bunu çok iyi anlarız: 1) Divriği Şairleri (1961), 2) Cıvıtlılar (1962), 3) Her yönden Sivas (1964-65-78), 4) Aşık Veysel (1964-67), 5) Sivas Halk Şairleri Bayramı (1965), 6) Seyyit Türk (1967), 7) Kulhaşzade Rahmi (1967), 8) Kul Himmet Üstadım (1976), 9) Aşık Veli (1894), 10) Pir Sultan Abdallar (1984), 11) Söz Mülkünün Sultanları (1985), 12) Evliya Çelebi Sivas'ı Anlatıyor (1991), 13) Şah İsmail Hatayi ve Anadolu Hatayileri (1992).

Yazarın yayınlanmamış olan eserleri: 1) Atatürk Sivas'ta, 2) Halk Pınarından Damlalar, 3) Sivas Meşhurları, 4) 20. Yüzyıl Tokat Şairleri, 5) Bilin-

14 Mart 1995 tarihinde, Türk folklor ve halk yazını dünyamız, bu alanda ender yetişen araştırmacılardan birini daha yitirdi.

meyen Halk Şairleri, 6) Bilinmeyen Bektaşî-i Şairleri, 7) Bilinen Şairlerin Bilinmeyen Şiirleri, 8) Ruhsatı, 9) Kul Himmet, 10) Erzurumlu Emrah, 11) Teslim Abdal, 12) Muhyiddin Abdal, 13) Ve çeşitli kongre ve seminerlerde sunulmuş olan 15'ten fazla "bildiri"...

İ. Aslanoğlu sünni kökenli bir araştırmacı idi, fakat o Türk folklor ve yazını araştırmacılığında olaya mezhepsel bağlamda bakmadı. O, bir gerçeğin peşindeydi. Ona göre folklor ve halk yazını dünyamızdaki zenginliği yaratıcıların ezici çoğunluğu Alevi-Bektaşî sanatçıları (ozanları) idi. Aslanoğlu bu

gerçeği yapıtları ile belgelemeye çalıştı. Çalışmalarında salt "durum saptaması" yapmakla yetinmedi. Bu konuda bazı savlar sürdü ileri. Ozanlarımızı ayırttırdı. Yapıtları birbirine karışmış sanatçılarımızı birbirinden seçerek yerli yerine oturtmaya uğraştı. Pir Sultan Abdal(lar), Kul Himmet(ler), Şah İsmail(ler) üzerinde ilginç, özgün tezler oluşturdu. Bu sorunları bilim dünyasının tartışmasına sundu.

Görüşlerine katılalım katılmayalım, Alevi-Bektaşî ozanları üzerine tam yarım yüzyıl kafa yordu. İğneyle kuyu kazdı. Çoluk çocuğunun ekmeğinden

keserek bir külliyyat oluşturdu. Şah Hatayi ve Anadolu Hatayileri'ni ayırttırmak için 70 yaşlarında "Kiril Alfabeti"ni kendi kendine öğrenip Hatayi Sorunsalı'nı aydınlatmaya çalıştı.

Aslanoğlu onca özverili çalışmasına karşın ne kazandı? Hemen hemen hiç bir şey. Kendisine ölümüne değin, 1) İhsan Hançer Türk folkloruna hizmet ödülü, 2) Müzik-San Vakfı üstün hizmet ödülü vermişiz. (Son olarak da Sivas Cumhuriyet Üniversitesi tarafından fahri doktorluk unvanı verilmiş.)

Zaten Aslanoğlu para, şan, şöret ve mevki için hele hele ödül için bir satır dahi yazı yazacak karaktere sahip değildi. Onun tüm çalışmaları bir "sevda" içindi. Bu sevdayı anlamak oldukça zor bir olaydır.

VE ÖNERİ:

Alevi-Bektaşî-i deyimiyle söyleyelim; İbrahim Hoca yarım yüzyıllık yorgunluktan sonra "Hakk'a yürüdü." Bu kültüre neredeyse bütün bir ömrünü vermiş bu değerli insana, Alevi-Bektaşî canların vereceği hiç bir ödül yok mudur?

Cem, Nefes, Kervan, Pir Sultan Abdal, Gönüllerin Sesi dergileri; Hacı Bektaş Veli, Pir Sultan Abdal, Pir Sultan Abdal Canlar dernekleri; Hacı Bektaş Çelebileri, dedeler, dede-babalar, Karacaahmet, Şah Kulu dergahları, Alevi Temsilciler Meclisi üyeleri, cümle Alevi-Bektaşî ocakları, yurt içindeki ve dışındaki tüm Alevi-Bektaşî dernekleri, birlikleri, federasyonları, vakıfları; ve bütün Alevi-Bektaşî önderleri, yazarları, ozanları, milletvekilleri, bakanları... İbrahim Aslanoğlu'na verecek hiçbir ödülünüz yok mudur? Onun sizlere verdiği onca yapıta karşı sizin ona sunacak hiç bir şeyiniz kalmamış mıdır? Bu önerimi en kısa sürede gündeme almanızı -bence bu bir şükran borcudur- diliyorum. Sonsuz sevgi ve saygılarımla. ●

SON HABER: 1 MAYIS KUTLAMASI

Öfkeli, kararlı ve coşkuluyuz!

İstanbul'daki geniş katılımlı, coşkulu bir 1 Mayıs kutlaması, işçi sınıfımızın burjuvazinin karanlık dünyasına, baskı ve terörüne verdiği güzel bir yanıtıdır

1 Mayıs 1995, Türkiye'de onbinlerce işçinin coşkulu katılımıyla kutlandı. İstanbul'da Türk-İş, Disk, KÇSP ve TMMOB'nin oluşturduğu Demokrasi Platformu'nun örgütlediği 1 Mayıs, Adana, Samsun, İzmir ve Zonguldak'ta da örgütlü kutlandı.

İstanbul'daki çok kalabalık kutlama Kadıköy'de yapıldı. Katılımın 50-100 bin arası olduğuna dikkati çeken gözlemciler Kadıköy tıklım tıklım doluyken kortejin bir ucunun da Altıyol'da olduğunu belirtti.

Kürsüde Yunan ve Alman işçilerinin dayanışmasını anlatan bir pankartın

bulunması ve bu ülkelerden sendikacıların işçi sınıfının uluslararası dayanışmasını vurgulayan konuşmalar yapması, 1 Mayıs eylemini daha da güzelleştirdi.

Komünist sanatçı Ruhi Su, bu 1 Mayıs'ta da aramızdaydı. Ruhi Su Korosu başka parçaların yanı sıra "Benim kabem insandır"ı ve 1 Mayıs Marşı'nı okudu. İstiklal Marşı çalınırken lakayit kalan onbinlerce işçinin 1 Mayıs Marşı'nı gür sesle ve esas selam duruşunda söylemesi anlamlıydı. Ferhat Tunç da birbirinden güzel parçaları seslendirdi. Bir kadın bir erkek iki

emekçi sunucunun okuduğu, işçi sınıfımızın emeğe, ekmeğe, adalet ve güle, yani sevgi ve mutluluğa verdiği önemi gösteren şiirler kalabalığı daha da coşkulandırdı. Kadın-erkek emekçi elele mesajına özel vurgu yapılması da önemliydi.

Sendikaların arkasından dergiler platformunda yer alan örgütlerin geldiği, bitmek bilmeyen kortejin en çok haykırdığı sloganlar "Yaşasın 1 Mayıs", "Mezarda Emekliliğe Hayır", "İşçiler Birleşin İktidara Yerleşin"di. İşçilerin milletvekillerine, devlete öfkesi görülecek şeydi.

"Kahrolsun devlet terörü", "Kahrolsun şeriat", "Tek yol devrim, tek silah TKP", "Yaşasın Gazi Ayaklanması", "Tek Sınıf Tek Sendika Tek Parti", "Türkiye Komünist Partisi" sloganları da *Kervan*'ın bulunduğu kesimde en çok atılan sloganlardandı.

İşgünü olmasına rağmen böyle geniş katılımlı, böyle coşkulu bir 1 Mayıs kutlaması yapmış olması, işçi sınıfımızın burjuvazinin karanlık dünyasına, baskı ve terörüne verdiği güzel bir yanıtıdır.

Haydi 1 Mayıs 1996'ya!

KERVAN

Arif Sağ'ın merakla beklenen kaseti ve kompakt disk
çıktı, tüm müzik marketlerde!

UMUT

AYRILIK ÖLÜM
ÖLÜM UMUT
UMUT ÖZGÜRLÜK
ÖZGÜRLÜK VAROLMAK
VAROLMAK DÜŞÜNMEK
DÜŞÜNMEK ANLAMAK
ANLAMAK İNANMAK
İNANMAK SEVMEK
SEVIYORUM YA...
YA BEN YA SEN YA O
ONLAR
GÖRGÜSÜZ UCUBE
BİCARE ANLAMSIZ ZAVALLI
ZAVALLI BAKAN
BAKIP GÖRMEYEN
GÖRÜP BİLMEYEN
BİLİYORUM YA...

Dertli Divani, İsmail Özden ve Berrin Sulari kasetleri de yakında çıkıyor.

ASM

Müzik Üretim ve Paz. Ltd. Şti.
İ.M.Ç. Blokları 6610 Unkapanı-İSTANBUL Tel: 0212-520 73 68 Fax: 0212-528 11 92

YELİZ ÇİÇEK EVİ

Kemal Aydın

Çağlayan Vatan Cad., No: 108/25
(Efes Çarşısı, orta kat)
Şişli-İSTANBUL
Tel:0212-230 56 21 Fax:0212-224 23 02

SARUHANLAR KUYUMCUSU

Osman Düzyol

Her çeşit bilezik, alyans,
kordon ve sarrafiye çeşitleri

Saadet Dere Mah., Fevzi Çakmak
Cad., No:66 Sonevler
AVCILAR-İSTANBUL
Tel: 0212-690 43 68-690 30 89

SARIKAYA EMLAK

Nihat SARIKAYA

EMLAK ALIM SATIM VE
BEYANNAME DİLEKÇE
TAPU MUAMELESİ
VERASET VE İNTİKAL
İŞLERİ YAPILIR

Bahçelievler Belediyesi karşısı,
Erenler İş Hanı, No:15
Bakırköy-İSTANBUL
Tel: 0212-575 98 84-506 52 37

ÖZTÜRK MOBİLYA

Her nevi yatak odası, yemek
odası, koltuk ve çekyat
çeşitleriyle toptan ve
perakende
satışlarımız başlamıştır.

Ali Ekber Gündüz

Saadet Dere Mah., Fevzi Çakmak
Cad., No:49 Esenyurt-İSTANBUL
Tel: 0212-690 03 06

ÇIKTI!

TÜM
KASETÇİLERDE

SELAM OLSUN
UNLUĞU DAĞLARDA
KENTİN VAROŞLARINDA
DİRENİŞİ
TÜRKÜ TÜRKÜ İŞLEYENLERE

ANADOLU MÜZİK

İ.M.Ç. 6.Blok, 6614
Unkapanı-İSTANBUL
Tel: 0212-527 39 37

ALEV YAYINLARI'NDAN KERVAN OKURLARINA

Değerli okurlar,

Aşağıdaki kitapları, % 30 indirimli fiyattan ve ödemeli olarak adresimizden temin edebilirsiniz. Çok sayıda kitabı taksitle satın almak isterseniz, bize başvurun, görüşelim, durumunuza uygun bir ödeme planı belirleyelim. En iyi dileklerimizle.

KÜLTÜR DİZİNİ

OKUNACAK EN BÜYÜK KİTAP İNSANDIR - R.Yürükoğlu.....230.000 TL.
NAZİM'İN ÇİLESİ - Radi Fiş.....250.000 TL.
SİVAS KATLİAMI VE ŞERİAT - Lütfi Kaleli.....220.000 TL.
ALEVİLERDE HALK MAHKEMELERİ - Av. İsmail Metin (1.cilt çıktı).....150.000 TL.
ALEVİ SÜNNİ İNANCINDAN MEVLANA YUNUS VE HACI BEKTAŞ
GERÇEĞİ - Lütfi Kaleli.....150.000 TL.
ANADOLU'DA ALEVİLİK - Battal Pehlivan.....100.000 TL.
PİR SULTAN ABDAL (RESİMLİ 1.Hamur) - Battal Pehlivan.....350.000 TL.
DEDİRMENİN BENDİNE - Arif Sağ'la sohbet.....80.000 TL.

EDEBİYAT DİZİNİ

İSTANBUL HEMŞERİLERİ - İsmail Bilen.....60.000 TL.
UMUT ÇİÇEĞİ - Hasan Kıyafet.....60.000 TL.
KOMÜNİST İMAM - Hasan Kıyafet (roman).....100.000 TL.

SİYASAL

MARKSİZM'DE İŞÇİ SINIFININ KAPSAMI VE TÜRKİYE - Emine Engin..80.000 TL.
METAL İŞ KOLUNDA SENDİKAL BİRLİK SORUNU VE TÜRK METAL'DE
BİRLİK - Ali Babaishak-Mercan Köklü.....35.000 TL.
ROMANYADA KARŞI DEVRİM - Mercan Köklü.....60.000 TL.
FAŞİZM VE BURJUVA DEMOKRASİSİ - R.Yürükoğlu.....130.000 TL.
TKP 8.KONGRE BELGELERİ.....30.000 TL.
TKP PROGRAM.....30.000 TL.
DR.BEDİR AYDEMİR YAŞAMI VE GÖRÜŞLERİ.....150.000 TL.
SOSYALİZMİN ÇÖZÜLÜŞÜ ÜZERİNE ÜÇ MAKALE - R.Yürükoğlu.....70.000 TL.

ŞİİR

KIVILCIM YAĞMURU - Abidin Aydın (Şiir).....60.000 TL.
ÇORUMLU HALK OZANLARI - Hüseyin Çırakman (Antoloji).....130.000 TL.

ALEV YAYINLARI

Fikriye Kaya, Posta çeki hesap No: 650143, Piyerloti Cad., 17/4 Çemberlitaş-İSTANBUL TEL:0212-516 84 64

Onurumuzu çiğnetmeyelim

Her geçen gün dünyasal çapta etkisini artıran karşı-devrim ve gericilik, hemen hemen bütün ülkelerde sol harekete, sendikal demokratik haklara, temel insan haklarına saldırılarını yoğunlaştırıyor. Emperyalist Batı ülkelerinde bile vatandaşlık hukukunu yabancı/göçmen işçileri vb. gerekçe ederek sınırlama çabaları gözleniyor. Bunlara, polisin yetkilerini, sayısını ve silah gücünü daha da arttırmaya, ceza yasalarının hükümlerini daha da ağırlaştırmaya yönelik girişimler eşlik ediyor.

Elbette hiçbir gelişme tek başına gerçekleşmiyor. Sömürünün, baskı ve terörün arttığı ortamlar, buna karşı halk yığınlarında müthiş bir öfkenin geliştiği, düzene karşı güçlü bir karşı koyuşun örgütlenmesi ihtiyacını iyice acılaştığı ortamlar oluyor. Sınıf mücadelesi keskinleşiyor, sertleşiyor.

Emperyalistleşerek dünya pazarında kendine bir yer açmaya çalışan, bu amacına ulaşmak için telaş içinde ona buna posta koyup omuz atan ve sık sık da güçlü emperyalist ülkelerden şamar yiyen Türkiye burjuvazisi, Türkiye devleti, bir türlü üstesinden gelemediği açmazları nedeniyle, kendi halkına, yurttaşlarına, görülmedik bir baskı ve terör dalgası yaşıyor. Barbarlık ile uygarlık, doğa yasası ile hukuk devleti arasındaki fark, Türkiye'nin bu ortamında her zamankinden daha belirgindir.

Türkiye bugün, gazeteci, yazar, vb. bir aydın olarak düşüncelerini yazan, söyleyen bir vatandaşın ertesi güne erişip erişmeyeceğinin bilinemediği bir ülke olmuştur.

Acaba hangi karanlık güç, kime, ne zaman kurşun sıkacak ya da bomba sallayacaktır? Acaba hangi savcı, kimden aldığı emirle, kimi "vatan haini" vb. ilan edecektir?

Acaba hangi "kimliği bilinmeyen" polisler evinize gelip (gece ya da gündüz, artık farketmiyor) sizi "karakola götürmek üzere" bir otomobilin içine atacaktırlar? Ve acaba hangi polis müdürü, bir yandan dişini kürdanla karıştırırken, ana-babanıza, yakınlarınıza, "ne münasebet hanımefendi, gözaltına almış olsak bizde kaydı olur, bakın bizde kaydı yok... oğlunuz

Hasan Ocak ve daha nice "kayıp" gencimiz susanların insanlık onurudur. Bırakmayalım devlet onurumuzu çiğnesin. Gözaltındaki kayıplara ve yargısız infazlara son vermek için sesimizi daha da yükseltelim

belki de saklandı, bir yere kaçtı..." vb. diyecektir?

Sonra, evet sonra... Acaba cesediniz ya da kemikleriniz hangi çöplükte ya da dere kenarında bulunacaktır? Ensede iki kurşunla!..

Yargısız infazlardan söz ediyoruz! Karakolda, Siyasi Şube'de, vb.

yerlerde son yıllarda iyice yaygınlaşan "gözaltında kaybolma"lardan söz ediyoruz.

Görgü tanıklarının varlığına, hiç kimsenin reddedemediği ifadelere rağmen, tüm utanmazlığı, sahtekarlığı içinde böyle birşeyin olmadığından dem vuran devletten, **Devlet**

Terörü'nden söz ediyoruz! 30 kişinin öldürüldüğü Gazi katliamında ölenlerin çoğunun arkadan, kurşunla öldürüldüğü Adli Tıp raporları ile kesinleşmişken, olay yerindeki polislerin toplu cinayet işledikleri gerçeğini kabul etmeyen, katil polisleri ve onların şeflerini yargı önüne getirmeye hiç de niyetli olmayan devletten söz ediyoruz!

Bu devlet, son yıllarda giderek hızlanan bir baskı ve terör uygulamasıyla binlerce insanın kanına girmiştir. Bu devlet, gözaltında yüzlerce Kürt gencinin, aydınının, devrimcinin, komünistin "kaybolmasından" sorumludur. Bu devlet, bir devlet bakanının da söylediği gibi, şaibe altındadır, şüphe altındadır.

İşte en son "gözaltında kaybolan" Hasan Ocak olayı! Bir değil, iki değil tam yedi tanık anlatıyor ki, Hasan Ocak 21 Mart'ta polis tarafından gözaltına alındı. Polis yetkilileri utanmazca "hayır almadık" diyorlar. Oğlunun yaşamı için kendini ortaya atan bir anayı da hapsediyorlar. Bu alçak düzenin polisine de, adaletine lanet olsun.

Lanet olsun demek yetmiyor. "Hasan Ocak"ı sağ aldınız, sağ istiyoruz" demek gerekli. "Gazi şehitlerinin namert katilleri yargı önüne çıkartılsın" demek gerekli. "Yargısız infazları gerçekleştiren devlet çeteleri ortaya çıkartılsın" demek gerekli.

Devlet terörünü, halkın öfkesini cesaretle, kararlı ve inatçı bir insan hakları ve demokrasi mücadelesine örgütleyerek kahretmeliyiz. Emekçi halk, öfkeli halk kendini gizlemeden meydana çıkmışken kendini her gün daha fazla karanlıklara gizleyen devleti ininden çıkartmalıyız!

Kayıp gençlerimiz, susanların insanlık onurudur. Bırakmayalım devlet onurumuzu çiğnesin.

İnsan hakları, vatandaşlık haklarıdır. Vatandaşlık haklarımıza sahip çıkalım. Özgürlük ve demokrasiye, insan haklarına en ufak bir tahammülü olmadığını her fırsatta kanıtlayan bu Devlete "DUR" demek, 7'den 70'e tüm halkımız için vazgeçilmez bir görevdir.

Haydi, Türkiye'nin Laik, Demokratik, Özgür Geleceği İçin sesimizi yükseltelim.

KERVAN

SON DAKİKA

KERVAN Özel Sayısı Toplatıldı

Kervan 1 Mayıs Özel Sayısı İstanbul DGM tarafından toplatıldı.

"Gazi Rüzgarını 1 Mayıs'a Taşıyalım" başlığıyla yayınlanan ve tüm işçileri ve devrimci-demokratları 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamaya davet eden 1 Mayıs Çağrısı'nın yer aldığı

Kervan Özel Sayısı, İstanbul DGM tarafından toplatıldı. Dergimizin bu sayısı 100 bin adet basılmış ve 20 bini İzmir'de, 80 bini İstanbul'da dağıtılmıştı. DGM'nin dergimizi toplatma kararını şiddetle protesto ediyoruz.

KERVAN